

**Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov,
příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program
78-42-M/03 Pedagogické lyceum

1. 9. 2011

Obsah

Identifikační údaje – forma vzdělávání denní	5
Profil absolventa	5
Uplatnění absolventa v praxi	6
Kompetence absolventa	6
Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	7
Charakteristika vzdělávacího programu	8
Podmínky pro přijetí ke studiu	8
Zdravotní způsobilost	9
Celkové pojetí vzdělávání v daném programu	9
Vzdělávací strategie a metody	10
Realizace klíčových kompetencí	10
Aplikace průřezových témat	15
Organizace výuky	23
Způsob a kritéria hodnocení žáků	23
Obsah a forma profilové části maturitní zkoušky	28
Učební plán	29
Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RPV do ŠVP	31
Český jazyk a literatura	33
Cizí jazyk I (pokročilí)	43
Cizí jazyk II (začátečníci)	51
Dějepis	59
Občanská nauka	66
Fyzika	75
Chemie	82
Biologie	88
Matematika	92
Tělesná výchova	100
Výpočetní technika	110
Ekonomika	116
Pedagogika	122
Psychologie	131
Dramatická výchova - specializace	139
Hudební výchova - specializace	145
Tělesná výchova a sport	152
Výtvarná výchova - specializace	161
Zeměpis	169
Dramatická výchova	174
Hudební výchova	178
Výtvarná výchova	183
Speciální pedagogika	186
Literární seminář	193
Seminář biologie	196
Základy práva	199
Historický seminář	204
Další cizí jazyk (volitelný)	207
Společenskovědní seminář	215
Matematický seminář	221
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	227
Popis podmínek pro uskutečňování vzdělávacího programu	229
Základní materiální podmínky	229

Personální podmínky	229
Charakteristika spolupráce školy a sociálních partnerů při realizaci školního vzdělávacího programu.....	231
Autorský kolektiv	232

Identifikační údaje – forma vzdělávání denní

Název školy: Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy: 794 01 Krnov, Jiráskova 1a
IČ: 601292
Kontakty: 554637460
info@spgs-szs.cz
www.spgs-szs.cz

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj
702 18 Ostrava, 28. října 117
IČ: 70890692

Název ŠVP

Pedagogické lyceum

Kód a název oboru: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka vzdělání: 4 roky
Forma vzdělávání: denní
Platnost ŠVP: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Jméno ředitele: Mgr. Hana Košuličová

Profil absolventa

Název školy: Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy: 794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Zřizovatel: Moravskoslezský kraj
702 18 Ostrava, 28. října 117
Název ŠVP: Pedagogické lyceum
Kód a název oboru: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent je připraven k dalšímu vzdělávání na vysokých a vyšších odborných školách, zejména v oborech pedagogika, psychologie, sociální pedagogika a sociální práce nebo v oborech připravujících učitele a vychovatele. Má předpoklady také pro práci asistenta pedagoga nebo pro pomoc rodině při individuálním vzdělávání dětí, podle studované specializace se může uplatnit v oblasti volného času a zájmové činnosti dětí i dospělých.

Kompetence absolventa

Absolvent v oblasti výkonu profese

- dovede využívat poznatky z pedagogiky a psychologie pro pochopení sociálních jevů a způsobů jejich ovlivňování;
- využívá základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti.
- získá hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace.

Absolvent je veden tak, aby

- znal své reálné odborné i osobnostní kvality, uměl konstruktivně zvažovat své možnosti v oblasti profesní dráhy (kariéry) i dalšího studia na vyšších a vysokých školách
- měl reálnou představu o kvalitě své práce, pracoval přesně, svědomitě a pečlivě, dosahoval kvalitních výsledků a konstruktivně přistupoval ke kritice a k odstraňování případných nedostatků
- pracoval zodpovědně jak samostatně, tak v týmu
- uměl řídit, organizovat a kontrolovat činnost a výsledky pracovního týmu
- zvládal interpersonální vztahy na pracovišti, uměl adekvátně jednat s lidmi
- uměl pracovat s informacemi a informačními zdroji, využíval prostředků informačních a komunikačních technologií v pracovním i osobním životě
- dodržoval obecné a specifické zásady ochrany životního prostředí, dodržoval principy ekologického provozu

Předpoklady absolventa pro další rozvoj v pracovním, občanském i osobním životě

- čte s porozuměním texty verbální, ikonické a čerpá z nich informace
- dovede se správně a výstižně vyjadřovat v mateřském i v cizím jazyce mluvenou i psanou formou, jak to vyžaduje komunikační situace
- má základní pro život potřebné znalosti o fungování multikulturní demokratické společnosti a disponuje základními dovednostmi pro aktivní občanský život
- v oblasti právního vědomí má základní znalosti a dovednosti

- dovede zkoumat věrohodnost informací, umí myslet kriticky, vytváří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi
- chápe význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- zná zásady správné životosprávy, relaxace a regenerace duševních a fyzických sil, umí poskytnout první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění

Vzdělávání směřuje k tomu, aby v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot absolvent

- vážil si lidské svobody a lidských práv, preferoval humánní a demokratické hodnoty, přístupy a postupy před nedemokratickými
- ctil život jako nejvyšší hodnotu
- měl aktivní přístup k životu a k řešení jeho problémů
- jednal zodpovědně a čestně
- chránil životní prostředí
- jednal hospodárně, ctil hodnotu lidské práce a jejích výsledků
- pociťoval odpovědnost za vlastní zdraví, usiloval o zdravý životní styl a zdokonalování své tělesné zdatnosti
- preferoval hodnotné umění před pokleslými způsoby zábavy

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončené maturitní zkouškou. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Absolvent je připraven se ucházet o studium v navazujících studijních vzdělávacích programech na vyšších odborných školách nebo vysokých školách. Absolvent je připraven prohlubovat si své znalosti v rámci celoživotního učení formou samostudia, kurzů a účasti na školeních a seminářích.

Charakteristika vzdělávacího programu

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj 702 18 Ostrava, 28. října 117
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Podmínky pro přijetí ke studiu

Ke studiu jsou přijímáni uchazeči, kteří:

- splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělání před splněním povinné školní docházky
- splnili podmínky přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů
- splnili podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o studium

Podmínky přijímacího řízení stanoví ředitel školy v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon) a příslušnými prováděcími předpisy v platném znění.

Uchazeči jsou přijímáni podle výsledků přijímacích zkoušek na základě těchto kritérií:

- Hodnocení prospěchu ze základní školy

hodnotí se prospěch za 2. pololetí 8. třídy a za 1. pololetí 9. ročníku základní školy (každý ročník se hodnotí zvlášť podle hodnotící stupnice, která má 10 bodů),

hodnotí se prospěch ve vybraných předmětech: český jazyk, cizí jazyk,

uchazeč, který byl hodnocen v 1. pololetí 9. třídy stupněm dostatečným (4) nesplnil kritérium prospěchu a nemůže být ke studiu přijat.

- Hodnocení přijímací zkoušky

ústní zkouška z jazykové výchovy sleduje na základě četby neznámého textu čistu výslovnosti, správnou artikulaci a modulaci.

písemná zkouška formou testu z českého jazyka a z matematiky

- Hodnocení dalších skutečností

výsledky celokrajských (celorepublikových) testů, pokud budou v daném roce konány, úspěchy v krajských a celostátních soutěžích doložené diplomy v období 7. – 9. třídy,

školou nebo jinou institucí potvrzená práce v zájmové činnosti, která souvisí s oborem, doložené udělení pochvaly třídního učitele nebo ředitele školy v rozmezí 7. – 9. třídy.

Zdravotní způsobilost

Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče stanoví Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání (č. 224/2007 Sb., v platném znění). Ke studiu je požadováno doložení zdravotní způsobilosti lékařem.

Onemocnění vylučující výkon profese:

- duševní poruchy
- poruchy chování

Onemocnění omezující výkon profese:

- závažná psychosomatická onemocnění
- epilepsie a jiná záchvatová onemocnění

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Školní vzdělávací program respektuje koncepci středního odborného vzdělávání, která vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, v němž je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Zároveň naplňuje vlastní vizi školy, která směřuje k vytvoření školy jako místa pro seberealizaci žáka i učitele, školy pomáhající a partnerské s důrazem na etické normy.

V souladu s tím je záměrem školy připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Strategické cíle školního vzdělávacího programu

Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

- poskytnout žákům všestranné a pro profesní život použitelné vzdělání
- rozvíjet dovednost učit se a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání
- podněcovat schopnost řešit problémy

Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být chopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

- podněcovat aktivitu, tvořivost, přizpůsobivost
- rozvíjet schopnost zodpovědně pracovat v týmu i samostatně
- chápat práci jako příležitost pro seberealizaci

Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

- vést žáky k dodržování etických norem
- vést žáky zodpovědnosti za sebe
- posilovat schopnost účinně odolávat vnější manipulaci, rozvíjet jejich úsudek a rozhodování

Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

- prohlubovat komunikační dovednosti potřebné pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu
- posilovat slušné a odpovědné chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování oproštěné od předsudků
- jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Vzdělávací strategie a metody

Základní vzdělávací strategií je sebeprofilace žáka, která mu umožňuje aktivně rozhodovat o vzdělávacím procesu a jeho podobě a která vede ke spolupráci mezi žáky, učiteli a žáky, učiteli – žáky – vedením školy. Tato strategie posiluje všestranný rozvoj žáka, jeho sociální dovednosti, empatii i flexibilitu.

Vzhledem k cílům a strategii školy jsou přednostně uplatňovány metody činnostně zaměřeného vyučování. Mezi použité metody (podrobněji viz učební osnovy konkrétních předmětů) patří:

Klasické výukové metody

- slovní (vysvětlování, výklad, práce s textem, rozhovor)
- názorně-demonstrační (předvádění a pozorování, práce s obrazem, instruktáž)
- činnostně orientované (napodobování, experimentování, produkční metody)

Aktivizující metody

- metody diskusní
- problémová výuka
- metody situační

Komplexní výukové metody

- frontální výuka
- skupinová a kooperativní výuka
- partnerská výuka
- individuální a individualizovaná výuka, samostatná práce žáků
- kritické myšlení
- brainstorming
- projektová výuka
- otevřené učení
- učení v životních situacích

Realizace klíčových kompetencí

Realizace klíčových kompetencí je úzce propojena s odbornou kvalifikací, s metodami, organizačními formami výuky a mimoškolními aktivitami. Zároveň respektuje individuální schopnosti a vlastnosti žáků, předpokládá jejich aktivní přístup ke vzdělávání.

Kompetence k učení

Kompetence prochází všemi předměty a její rozvoj je podpořen činnostně zaměřenými metodami výuky a používání sebehodnocení v rámci klasifikace žáka. K tomu, aby se žáci naučili efektivně se učit, pomáhají předměty: český jazyk a literatura rozvojem čtenářské gramotnosti, cizí jazyk schopností poslouchat mluvený projev, jazykové praktikum zaměřené na různé způsoby práce

s textem, pedagogika a psychologie poznáním technik učení, osobnostní typologie. Možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání souvisí s činností výchovného poradce a se spoluprací s úřadem práce (beseda).

Kompetence k řešení problémů

Při výuce dáváme přednost problémovým úlohám, situačním metodám, pokud je to možné volíme metodu učení v životních situacích. Především v předmětech specializace (dramatická výchova – specializace, hudební výchova – specializace, výtvarná výchova – specializace, tělesná výchova a sport) využíváme problémové úlohy z praktického života. Rozvoj kompetence je podpořen ročníkovými pracemi (3. ročník) a jejich veřejnou obhajobou.

Komunikativní kompetence

Klima školy podporuje vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vhodnou a sociální roli přiměřenou komunikaci mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali formulovat a obhájit vlastní názor a tolerovat názory jiných. V metodách je to především diskuse, brainstorming, metody kritického myšlení. Žáci jsou vedeni k dodržování jazykové a stylistické normy, k používání odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

Škola podporuje seberealizaci žáka během procesu učení, ale i v mimoškolních aktivitách (Školní sportovní klub, domov mládeže, adopce na dálku). Žáci mají možnost zapojit se do organizování do celoškolních akcí (stužkování 4. ročníků, školní vánoční besídka) soutěží, mezinárodních i místních, studentských projektů (Připoj se), spolupracovat při organizaci školního plesu. Žáci mají možnost v reálných životních situacích posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v konkrétních situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Škola vede žáky k tomu, aby přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Obor vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci uznávali hodnotu života, uvědomovali si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, aby jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a hodnotami demokratické společnosti.

Kompetence je rozvíjena pomocí skupinové, kooperativní a partnerské výuky.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Realizace kompetence úzce souvisí s oborem vzdělávání a prochází odbornými předměty a praxí. Škola nabízí řadu možností konfrontace teorie a praxe (besedy, exkurze).

Matematické kompetence

Při realizaci této klíčové kompetence je kladen důraz na efektivní aplikaci matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích. Matematická gramotnost je rozvíjena také v nematematických předmětech (tělesná výchova a sport, zeměpis).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci jsou vedeni k práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. Mají možnost pracovat s aplikačním softwarem (grafické programy). Mimo počítačové učebny mají k dispozici PC včetně připojení na Internet na chodbách školy. Mohou využívat služeb školní knihovny.

Kromě využívání standardního technického vybavení jsou žáci ve všech předmětech vedeni k posuzování věrohodnosti různých informačních zdrojů a ke kritickému přístupu k získaným informacím tak, aby byli schopni účinně odolávat mediální manipulaci.

Konkrétní realizaci klíčových kompetencí v jednotlivých předmětech se věnuje následující tabulka.

k učení	Č JL	CI J	D EJ	O BN	F YZ	C HE	BI O	M AT	T EV	V PT	E KO	P ED	P SY	D PČ	P DI	K OS	D DV	D HV	D PV	D TV	D VV	D CJ	E VI	JL P	H HN	Z EM	SB Z	LI S	BI S	S VS	M AS	V VVS	H VVS	T VVS				
pozitivní vztah k učení a vzdělávání		x			x	x	x	x		x	x	x		x							x	x						x		x		x	x		x			
techniky učení, studijní režim, podmínky		x	x	x				x	x			x	x										x							x	x	x						
práce s textem, vyhledávat a zpracovat informace, čtenářská gramotnost	x	x	x	x				x	x			x	x				x							x		x					x	x						
poslouchat mluvený projev a pořizovat si poznámky		x				x	x	x				x	x		x	x																						
využívat různé informační zdroje a zkušenosti		x			x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x				x	x			x	x	x	x				
hodnocení		x				x		x	x			x	x	x	x	x	x									x						x				x		
další vzdělávání		x	x	x								x	x	x	x	x		x	x	x	x	x				x	x				x		x	x	x			
řešení problémů	Č JL	CI J	D EJ	O BN	F YZ	C HE	BI O	M AT	T EV	V PT	E KO	P ED	P SY	D PČ	P DI	K OS	D DV	D HV	D PV	D TV	D VV	D CJ	E VI	JL P	H HN	Z EM	SB Z	LI S	BI S	S VS	M AS	V VVS	H VVS	T VVS				
zadání, jádro P, způsob řešení, ověří a vyhodnotí	x	x	x	x	x	x		x		x	x																							x	x			
metody myšlení a myšlenkové operace		x				x	x	x	x																													
volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění aktivit		x	x	x	x			x	x																													
týmové řešení	x	x	x	x	x	x		x	x																													
komunikativní	Č JL	CI J	D EJ	O BN	F YZ	C HE	BI O	M AT	T EV	V PT	E KO	P ED	P SY	D PČ	P DI	K OS	D DV	D HV	D PV	D TV	D VV	D CJ	E VI	JL P	H HN	Z EM	SB Z	LI S	BI S	S VS	M AS	V VVS	H VVS	T VVS				
vyjadřuje se přiměřeně účelu a situaci	x	x	x	x		x		x					x	x	x									x														
formuluje srozumitelně a souvisle	x	x	x	x		x		x					x	x																								
diskutuje, obhajuje	x	x	x	x	x			x					x	x	x	x	x																					
administrativní písemnosti, pracovní dokumenty	x	x	x	x								x	x		x																							
jazyková, stylistická norma, odborná terminologie	x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																			
záznam myšlenek z textů a projevů	x	x	x	x	x										x																							
vyjadřuje se a vystupuje se zásadami kultury a chování	x	x	x	x	x			x	x				x	x	x	x																						
jazyková způsobilost nejméně v jednom CIJ		x																																				

- využíváním aktivizačních metod a forem výuky (beseda, veřejná slyšení, exkurze, mezinárodní program, projekt)

Zásadní úlohu při aplikaci průřezových témat mají předměty občanská nauka, dějepis, pedagogika, psychologie, český jazyk a literatura, cizí jazyk, hudební výchova a výtvarná výchova, které vedou žáka ke kritickému myšlení, k uvědomění si kulturní identity, k odpovědnosti vůči sobě i společnosti a k účasti na veřejném životě.

Přehled o realizaci témat obsahu PT v jednotlivých předmětech a ročnících

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
osobnost a její rozvoj	český jazyk a literatura	X	X	X	X
	cizí jazyk	X	X	X	X
	dějepis	X	X		
	občanská nauka	X	X	X	X
	fyzika	X			
	chemie	X	X		
	biologie	X	X		
	matematika	X	X	X	X
	tělesná výchova	X	X	X	X
	výpočetní technika		X	X	
	ekonomika			X	X
	pedagogika	X	X	X	X
	psychologie	X	X	X	X
	didaktika pedagogických činností	X	X	X	
	pedagogická diagnostika				X
	komunikace a sebereflexe				X
	didaktika dramatické výchovy	X	X		
	didaktika hudební výchovy	X	X	X	X
	didaktika pracovní výchovy			X	
	didaktika tělesné výchovy	X	X	X	X
didaktika výtvarné výchovy	X	X	X	X	
didaktika cizího jazyka				X	

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících				
		1.	2.	3.	4.	
	environmentální inspiromat	X				
	jazykové a literární praktikum	X	X			
	hra na hudební nástroj	X	X	X	X	
	zeměpis				X	
	sborový zpěv	X				
	literární seminář				X	
	seminář biologie				X	
	společenskovědní seminář			X	X	
	matematický seminář			X	X	
	výtvarná výchova – specializace				X	
	hudební výchova – specializace				X	
	tělesná výchova – specializace				X	
	komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů	český jazyk a literatura	X	X	X	X
		cizí jazyk	X	X	X	X
latinský jazyk		X				
dějepis		X	X			
občanská nauka		X	X	X	X	
fyzika		X				
chemie		X	X			
biologie		X	X			
matematika		X	X	X	X	
tělesná výchova		X	X	X	X	
ekonomika				X	X	
pedagogika		X	X	X	X	
komunikace a sebereflexe					X	
didaktika dramatické výchovy		X	X			
didaktika cizího jazyka					X	
jazykové s literární praktikum	X	X				

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
	hra na hudební nástroj	X	X	X	X
	sborový zpěv	X			
	literární seminář				X
	společenskovědní seminář			X	X
	matematický seminář			X	X
společnost – jednatel a společenské skupiny, kultura, náboženství	český jazyk a literatura	X	X	X	X
	cizí jazyk	X	X	X	X
	dějepis	X	X		
	občanská nauka	X	X	X	X
	pedagogika	X	X	X	X
	didaktika dramatické výchovy	X	X		
	didaktika hudební výchovy	X	X	X	X
	didaktika výtvarné výchovy	X	X	X	X
	didaktika cizího jazyka				X
	environmentální inspiromat	X			
	jazykové a literární praktikum	X	X		
	sborový zpěv	X			
	literární seminář				X
	výtvarná výchova – specializace				X
	hudební výchova – specializace				X
	společenskovědní seminář			X	X
historický vývoj (především 19. a 20. století)	český jazyk a literatura			X	X
	dějepis		X		
	didaktika hudební výchovy	X	X	X	X
	didaktika výtvarné výchovy	X	X	X	X
	literární seminář				X
	výtvarná výchova - specializace				X
stát, politický systém,	občanská nauka	X	X	X	X

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
politika, soudobý svět	společenskovědní seminář			X	X
	pedagogika	X	X	X	X
masová média	český jazyk a literatura	X	X	X	X
	cizí jazyk	X	X	X	X
	dějepis	X	X		
	občanská nauka	X	X	X	X
	pedagogika	X	X	X	X
	didaktika dramatické výchovy	X	X		
	didaktika hudební výchovy	X	X	X	X
	didaktika výtvarné výchovy	X	X	X	X
	jazykové a literární praktikum	X	X		
	literární seminář				X
	společenskovědní seminář			X	X
morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita	český jazyk a literatura	X	X	X	X
	cizí jazyk	X	X	X	X
	dějepis	X	X		
	občanská nauka	X	X	X	X
	pedagogika	X	X	X	X
	psychologie	X	X	X	X
	didaktika pedagogických činností	X	X	X	
	didaktika dramatické výchovy	X	X		
	didaktika výtvarné výchovy	X	X	X	X
	didaktika cizího jazyka				X
	enviromentální inspiromat	X			
	jazykové a literární praktikum	X	X		
	sborový zpěv	X			
	literární seminář				X

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
	výtvarná výchova - specializace				X
	společenskovědní seminář			X	X
právní minimum pro soukromý a občanský život	občanská nauka	X	X	X	X

Člověk a svět práce

Aplikaci průřezového tématu podporuje

- upřednostňování vlastního objevování při řešení konkrétních problémů při práci s konkrétními informacemi a při simulování konkrétních interpersonálních situací
- spolupráce s úřadem práce (beseda, exkurze)
- odborná praxe žáků v reálných pracovních podmínkách

Zásadní úlohu při aplikaci průřezových témat mají předměty občanská nauka, ekonomika, pedagogika, psychologie, které vedou žáka ke schopnosti reálně posuzovat možnosti pracovního uplatnění v souvislosti s dynamikou ekonomických a technologických změn. Ukazují význam profesní mobility, potřeby celoživotního učení a sebevzdělávání.

Přehled o realizaci témat obsahu PT v jednotlivých předmětech a ročnících

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce, jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků	občanská nauka	X	X	X	X
	ekonomika			X	X
	psychologie	X	X	X	X
trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů	občanská nauka	X	X	X	X
	ekonomika			X	X
soustava školního vzdělávání v ČR,	občanská nauka	X	X	X	X

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnosti studia v zahraničí;	pedagogika	X	X	X	X
	psychologie	X	X	X	X
	sborový zpěv	X			
	společenskovední seminář			X	X
informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce;	občanská nauka	X	X	X	X
	výpočetní technika		X	X	X
	psychologie	X	X	X	X
písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací	český jazyk a literatura	X	X	X	X
	psychologie	X	X	X	X
zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky a výpočet, možnosti zaměstnání v zahraničí	ekonomika			X	X
soukromé podnikání, podstata a formy podnikání, rozdíly mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem, výhody a rizika podnikání, nejčastější formy podnikání, činnosti, s nimiž je třeba při podnikání počítat, orientace v živnostenském zákoně a obchodním zákoníku	ekonomika			X	X

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
podpora státu sféře zaměstnanosti, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti volby povolání a hledání zaměstnání a rekvalifikací, podpora nezaměstnaným	občanská nauka	X	X	X	X
	pedagogika	X	X	X	X
práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí	občanská nauka	X	X	X	X
	pedagogika	X	X	X	X

Člověk a životní prostředí

Aplikaci průřezového tématu podporuje

- prostředí školy (třídění odpadu, estetická úprava školy, vztahy mezi zaměstnanci školy)
- spolupráce se Střediskem ekologické výchovy v Krnově a s odborem ŽP (besedy, projekty, exkurze, veřejná slyšení), členství v Klubu ekologické výchovy

Zásadní úlohu při aplikaci průřezových témat mají předměty biologie, fyzika a chemie, které vedou žáka k pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka a pomáhají budovat systém postojů a hodnotové orientace v duchu udržitelného rozvoje a ekologie.

Přehled o realizaci témat obsahu PT v jednotlivých předmětech a ročnících

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny)	fyzika	X			
	chemie	X			
	biologie	X	X		
současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí	dějepis	X	X		
	občanská nauka	X	X	X	X
	fyzika	X			

Obsahový okruh	Předměty	Realizace v ročnících			
		1.	2.	3.	4.
(klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)	chemie	X			
	biologie	X	X		
	tělesná výchova	X	X	X	X
	didaktika tělesné výchovy	X	X	X	X
	enviromentální inspiromat	X			
	seminář biologie				X
	tělesná výchova - specializace				X
možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje)	dějepis	X	X		
	občanská nauka	X	X	X	X
	fyzika	X			
	chemie	X			
	biologie	X			
	výpočetní technika		X	X	X
	enviromentální inspiromat	X			
	zeměpis				X
	seminář biologie				X

Informační a komunikační technologie

Aplikaci průřezového tématu podporuje

- materiální vybavení školy (učebny ICT, interaktivní tabule, PC na chodbách a studovně školy, notebooku pro pedagogy, dataprojektory ve třídách)
- personální zajištění výuky (plně kvalifikovaná učitelé VPT; vysoká proškolenost ostatních pedagogů a jejich běžné používání PC)

Zásadní úlohu při aplikaci průřezových témat má předmět výpočetní technika, který napomáhá řešení praktické úkoly odborných předmětů. Škola podporuje běžné používání ICT ve všech předmětech k dosažení připravenosti žáků využívat prostředky ICT pro potřeby oboru a výkon povolání stejně jako v běžném každodenním životě.

Organizace výuky

Délka školního vzdělávacího programu je 4 roky v denní formě studia, obvykle 40 týdnů ve školním roce. Obsah vzdělávání je strukturován do vyučovacích předmětů, jejich rozsah je vymezen

v učebním plánu a učebních osnovách. Vzdělávání probíhá také formou kurzů, projektových dnů, praktickou výukou a exkurzemi.

Pro výuku cizích jazyků, výpočetní techniky, dramatické výchovy, výtvarné výchovy využívají žáci speciálně vybavené učebny. Většina vyučovacích hodin uvedených předmětů probíhá formou cvičení. Žáci jsou děleni do skupin v souladu s platnými právními předpisy na hygienické požadavky, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Odborná praxe probíhá na smluvně zajištěných pracovištích zejména v mateřských školách a školních družinách v Krnově a v Opavě. Odborná praxe se organizuje v souladu s platnými právními předpisy v 2. a ve 3. ročníku v rozsahu 3 týdnů, za celou dobu vzdělávání probíhá praxe 6 týdnů.

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Učitelé Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy, Krnov přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání betou na zřetel úroveň dosažených cílů středního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně (§ 57) a učebních dokumentech.

Podklady pro hodnocení

Metody a formy:

- testování a zkoušky
- dialog s žákem ve všech částech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
- pozorování z hlediska přípravy žáka na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
- konzultace s ostatními učiteli, výchovným poradcem, odborným lékařem

Zásady hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků by mělo být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena.
- Hodnocení by mělo být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Mělo by vycházet z míry očekávaných výstupů formulovaných učebními dokumenty a podpořených školským zákonem.
- Učitel přistupuje k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu.
- Učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.
- Učitel přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšného hodnocení.
- Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů a výsledků.
- Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován.
- Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka elektronicky v systému SaS.

- Hodnocením nevyvoláváme stres. Hodnocení nesmí být trestem, není sankcí.
- Omezujeme individuální zkoušení u tabule. Vhodnější je hodnotit vzdělávací činnosti žáka v jejich přirozené podobě na jeho pracovním místě. Všechny důležité činnosti oznamujeme předem – včetně našich požadavků, které budeme hodnotit.
-
- Východiskem pro stanovení hodnotících stupňů je kvalita výsledků vzdělávání, to znamená:
  - úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
  - kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti
  - kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů
  - kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
  - osvojení dovednosti účinně spolupracovat
  - píle žáka, snaha a jeho přístup ke vzdělávání
  - kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost a originalita
  - kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu.
- osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit

Hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

Výsledky vzdělávání v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených učebními dokumenty se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu – známkou

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se na vysvědčení hodnotí stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním,

není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnocení jako velmi dobré,

prospěl(a),

není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný,

neprospěl(a),

je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.

Hodnocení a klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří v dané třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o něm ředitel po projednání na pedagogické radě.

Třídní učitel vychází z úrovně dodržování pravidel chování, jak jsou uvedena ve školním řádu.

Třídní učitel bere v úvahu motivační funkci hodnocení a klasifikace chování, přihlíží k účinnosti předešlých výchovných opatření.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, a určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Žák nemusí být klasifikován, jestliže absence v předmětu činí více jak 30% ze skutečně odučených hodin během pololetí. V tomto případě zváží vyučující, zda bylo probrané učivo doplněno z vlastní iniciativy žáka tak, že mohl vyučující prověřit míru zvládnutí. Pokud tomu tak není, určí náhradní termín pro komisionální dozkoušení ředitel školy. V prvním pololetí zpravidla do dvou měsíců po skončení pololetí, v druhém pololetí zpravidla do konce srpna. V tomto případě se nejedná o komisionální zkoušku podle § 12 odst. 1 zákona č.561/2004 Sb.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce srpna v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravná zkouška je komisionální zkouškou. Žák, který nevykoná zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Má-li žák pochybnosti o správnosti klasifikace, může zákonný zástupce nebo zletilý žák do tří dnů ode dne, kdy se dozvěděl o výsledku klasifikace, požádat ředitele školy o přezkoušení.

Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní.

Stupeň 2 (uspokojivé)

žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí méně závažného přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování, nebo ohrozí zdraví svých spolužáků. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole.

Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

Informace o výsledcích vzdělávání

Zákonní zástupci nezletilých žáků a v případě zletilých žáků jejich rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost, mají právo na informace o výsledcích vzdělávání. Informace o průběžné klasifikaci v jednotlivých předmětech získávají v průběhu školního roku na internetových stránkách školy (elektronická žákovská knížka). Informace jsou poskytovány i na třídních schůzkách, které se konají nejméně jedenkrát ve školním roce, nebo na osobní vyžádání (popř. telefonicky nebo e-mailem na kontaktní údaje zapsané ve školní matrice), případně obrátí-li se na třídního učitele nebo na vyučujícího příslušného předmětu.

Klasifikační období je rozděleno na dvě čtvrtletí, s výjimkou 2. pololetí čtvrtého ročníku.

Za první pololetí škola žáku vydá výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.

Před koncem klasifikačního období a v jeho každém čtvrtletí je prováděno hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků v pedagogické radě.

Neprospívá-li žák z některého předmětu v 1. a 3. čtvrtletí, je zástupce nezletilého žáka upozorněn třídním učitelem na špatný prospěch. U zletilého žáka jsou takto upozorněni jeho rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost.

Klasifikace ústního zkoušení je vyučujícím oznámena ihned po zkoušení, klasifikace písemného zkoušení, protokolů a slohových prací zpravidla do jednoho týdne, nejpozději však do 14 dnů od okamžiku písemného zkoušení. Pouze u rozsáhlých prací, které mají charakter seminární práce, závěrečné práce apod., je termín hodnocení prodloužen na jeden měsíc od jejich odevzdání.

Vyučující hodnotí průběh vzdělávání průběžně a seznamuje s ním žáka minimálně v každém čtvrtletí školního roku. Výsledný klasifikační stupeň z předmětu oznámí žákovi nejpozději v den konání klasifikační porady.

Škola má právo vyzvat zákonného zástupce nezletilého žáka, rodiče zletilého žáka k osobní účasti na projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka.

Učitelé budou chráněni před neobjektivním nebo neoprávněným zasahováním rodičů do záležitostí, které jsou výhradně profesionální povinností učitele.

Výchovná opatření

Pochvaly

Ředitel školy může po projednání v pedagogické radě udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních učitelů a po projednání s ředitelem školy udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo déletrvající úspěšnou práci. Za výrazný projev školní iniciativy jsou považovány zejména aktivity překračující běžné povinnosti vyplývající z požadavků vzdělávání, dále reprezentace školy, organizační aktivity např. v rámci projektů školy a při organizaci akcí pro žáky.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění prokazatelným způsobem žákovi, eventuálně zákonnému zástupci nezletilého žáka.

Kázeňská opatření

Ke kázeňským opatřením je třeba přistupovat jako k bezodkladné reakci na porušení pravidel chování a školního řádu, jejichž udělení slouží k předcházení dalším přestupkům.

Kázeňským opatřením s právními důsledky je podmíněné vyloučení žáka ze školy a vyloučení žáka ze školy. U podmíněného vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího případu závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem, může ho ředitel školy ze školy vyloučit.

Kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka, jsou podle rostoucí závažnosti porušení povinností daných školním řádem:

- napomenutí třídního učitele,
- důtka třídního učitele,
- důtka ředitele školy

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení kázeňského opatření prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

Všichni vyučující spolupracují s třídním učitelem, upozorňují na přestupky žáků, a to osobně, prostřednictvím třídní knihy nebo e-mailu. Třídní učitel spolupracuje při řešení kázeňských problémů s výchovným poradcem, preventistou a ředitelem školy.

K projednání závažných zaviněných porušení školního řádu může ředitel školy svolat výchovnou komisi, které se zpravidla účastní třídní učitel, preventista, výchovný poradce, žák a zákonný zástupce.

Závažné zaviněné porušení povinností stanovených školním řádem je:

- zvláště hrubý slovní nebo úmyslný fyzický útok,
- hrubé násilí (psychické i fyzické), šikana, včetně kyberšikany
- porušení školního řádu, tj. především konzumace, přechovávání, manipulace či distribuce návykových látek v areálu školy či na akci pořádané školou,
- krádež, podvod (např. v dokládání absence),
- více než 35 neomluvených hodin,
- porušení zákazu nosit do školy zbraně, předměty a látky, které mohou ohrozit zdraví a život nebo poškodit majetek,
- opakované nedodržování povinností žáků uvedených v základních ustanoveních školního řádu

Závažné zaviněné porušení povinností stanovených školním řádem je řešeno podmíněným vyloučením nebo vyloučením ze školy.

V případě, že se žák dopustí více přestupků najednou, je na zvážení třídní učitele, zda přestupky sečte či výchovné opatření vztáhne na těžší přestupek.

V klasifikačním období je možné udělit žákovi jak pochvalu a jiné ocenění, tak kázeňské opatření.

Obsah a forma profilové části maturitní zkoušky

Profilovou část maturitní zkoušky budou tvořit povinná teoretická zkouška z předmětu pedagogika, povinná teoretická zkouška a praktická zkouška ze zvolené specializace (dramatická výchova – specializace, hudební výchova – specializace, tělesná výchova a sport, výtvarná výchova -

specializace). Nepovinné zkoušky lze vykonat z matematiky (pokud si ji žák ne zvolil ve společné části maturity), z dějepisu, z psychologie, biologie, psychologie.

Učební plán

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

název předmětu	zkratka	1.	2.	3.	4.	celkem týdenní	celkem za studium
Povinné předměty							
Český jazyk a literatura	ČJL	4	4	4	4	16	512
Cizí jazyk I (pokročilí)	CIJ I	3	3	3	4	13	416
Cizí jazyk II (začátečníci)	CIJ II	2	2	2	2	8	256
Dějepis	DEJ	2	2	2	0	6	192
Občanská nauka	OBN	1	1	1	2	5	160
Fyzika	FYZ	2	2	0	0	4	128
Chemie	CHE	2	1	0	0	3	96
Biologie	BIO	2	2	2	0	6	192
Matematika	MAT	2	2	3	3	10	320
Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8	256
Výpočetní technika	VPT	0	2	2	1	5	160
Ekonomika	EKO	0	0	2	1	3	96
Pedagogika	PED	0	2	2	2	6	192
Psychologie	PSY	2	2	2	2	8	256
Dramatická výchova – specializace	DRS	0	4	4	4	12	384
Hudební výchova – specializace	HVS	0	0	0	0	0	0
Tělesná výchova a sport	TVS	0	0	0	0	0	0
Výtvarná výchova - specializace	VVS	0	0	0	0	0	0
Zeměpis	ZEM	2	1	0	0	3	96
Dramatická výchova	DRV	2	0	0	0	2	64
Hudební výchova	HUV	2	0	0	0	2	64
Výtvarná výchova	VYV	2	0	0	0	2	64

Speciální pedagogika	SPE	0	1	1	2	4	128
Volitelné předměty							
Literární seminář (I.)	LIS	0	0	0	1	1	32
Seminář biologie (I.)	BIS	0	0	0	0	0	0
Základy práva (II.)	ZPR	0	0	0	1	1	32
Historický seminář (II.)	HIS	0	0	0	0	0	0
Další živý jazyk (III.)	DŽJ	0	0	1	1	2	64
Společenskovědní seminář (III.)	SVS	0	0	0	0	0	0
Matematický seminář (III.)	MAS	0	0	0	0	0	0
celkem		32	33	33	32	130	4160

Přehled rozvržení týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	32	32
Sportovní kurzy		2	1	
Kurzy (plenér) v rámci specializace		1	1	
Odborná praxe		3	3	
Maturita				3
Časová rezerva	8	2	3	5
Celkem	40	40	40	38

Poznámky:

Dělení tříd na skupiny se řídí platnými předpisy. Třída se dělí na výuku jazyků, dále pak tam, kde je nutné vytvořit podmínky pro osvojování praktických dovedností a kde převládá činnostní forma cvičení (např. výtvarná výchova, dramatická výchova).

Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce směřuje k osvojení k takové úrovni komunikativních a jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 u prvního cizího jazyka a u dalšího cizího jazyka minimální úrovni A2 podle SERR. V rámci prvního cizího jazyka jsou nabízeny jazyky anglický a německý, v rámci dalšího pak jazyky anglický, německý a ruský.

Přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty B fyzikální složky a z varianty B chemické složky v RVP.

ŠVP umožňuje profilovat vzdělávání ve čtyřech odborných zaměření: dramatická výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a sport. Žáci si volí odborné zaměření po prvním ročníku.

Rozsah souvislé odborné praxe je ve druhém a třetím ročníku 3 týdny. Odborná praxe se realizuje v souladu s platnými předpisy. Probíhá především ve školách a školských zařízeních.

V rámci povinně volitelných předmětů si žáci volí tři předměty - po jednom z bloků I. – III. Pro výuku povinně volitelných předmětů, které jsou vyučovány podle zájmů žáků, je možné vytvářet skupiny žáků z různých tříd.

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RPV do ŠVP

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

RVP	počet hodin		ŠVP	počet hodin týdních						za studium
	týdenníc h	celkových		zkratk a	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem	
název bloku			název předmětu							
Jazykové vzdělávání - ČJ	6	192	Český jazyk a literatura	ČJL	2	1	1	2	6	192
Estetické vzdělávání	6	192			2	3	3	2	10	320
	4	128	Hudební výchova	HUV	2	0	0	0	2	64
Jazykové vzdělávání - CIJ	21	672	Cizí jazyk I (pokročilí)	CIJ I	3	3	3	4	13	416
			Cizí jazyk II (začátečníci)	CIJ II	2	2	2	2	8	256
Společenskovědní vzdělávání	8	256	Dějepis	DEJ	2	2	2	0	6	192
			Občanská nauka	OBN	1	1	1	2	5	160
Přírodovědné vzdělávání	9	288	Fyzika	FYZ	2	2	0	0	4	128
			Chemie	CHE	2	1	0	0	3	96
			Biologie	BIO	2	2	2	0	6	192
Matematické vzdělávání	10	320	Matematika	MAT	2	2	3	3	10	320
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8	256
Vzdělávání ICT	5	160	Výpočetní technika	VPT	0	2	2	1	5	160
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	EKO	0	0	2	1	3	96

RVP	počet hodin		ŠVP	počet hodin týdních						za studium
	týdenníc h	celkových		název bloku	název předmětu	zkratk a	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Pedagogicko-psychologické vzdělávání	12	384	Pedagogika	PED	0	2	2	2	6	192
			Psychologie	PSY	2	2	2	2	8	256
Odborné zaměření	9	288	Hudební výchova – specializace	HVS	0	4	4	4	12	384
			Výtvarná výchova - specializace	VVS						
			Dramatická výchova – specializace	DRS						
			Tělesná výchova a sport	TVS						
Disponibilní	27	864	Zeměpis	ZEM	2	1	0	0	3	96
			Výtvarná výchova	VYV	2	0	0	0	2	64
			Dramatická výchova	DRV	2	0	0	0	2	64
			Speciální pedagogika	SPE	0	1	1	2	4	128
			Volitelné předměty							
			Literární seminář (volitelná skupina I.)	LIS	0	0	0	1	1	32
			Seminář biologie (volitelná skupina I.)	BIS	0	0	0	0	0	0
			Základy práva (vol. sk. II.)	ZPR	0	0	0	1	1	32
			Historický seminář (vol. sk. II)	HIS	0	0	0	0	0	0
			Další živý jazyk (vol. sk. III)	DŽJ	0	0	1	1	2	64
			Společenskovědní seminář (vol. sk. III.)	SVS	0	0	0	0	0	0
			Matematický seminář (vol. sk. III.)	MAS	0	0	0	0	0	0
	128	4096	celkem		32	33	33	32	130	4160

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum
název ŠVP: Pedagogické lyceum
forma vzdělávání: denní
délka vzdělávání: 4 roky
týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 16 (4+4+4+4)
platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem jazykového vzdělávání je rozvoj komunikačních kompetencí žáka, užívání jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, k sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Literární výchova směřuje k výchově čtenářství, k rozboru a interpretaci uměleckých děl. Vede k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Charakteristika učiva

Předmět se skládá z těchto částí jazykové, která prohlubováním znalosti gramatiky zvyšuje žákovy kompetence v oblasti užívání jazyka; komunikační a stylistické, která zvyšuje žákovy dovednosti v oblasti rétoriky a písemného projevu; literární, která vytváří žákův vztah k literatuře, případně k umění vůbec a seznamuje ho se základními literárními díly a učí ho tato díla analyzovat.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- uplatňoval jazykové dovednosti v praktickém životě
- získal základní orientaci v literatuře

- uznával tradice, historii a hodnoty svého národa
- byl schopen pracovat kriticky s informacemi
- analyzoval a interpretoval umělecký text

Pojetí výuky

Základem je práce s odborným a uměleckým textem. Z metod se uplatňují komplexní výukové metody, např. frontální výuka, skupinová výuka. Využíváme klasické slovní výukové metody (vysvětlování, výklad, práci s textem, rozhovor) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuse, problémová výuka).

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu český jazyk a literatura klademe při hodnocení důraz na:

- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat
- schopnost porozumět sdělení obsaženému v uměleckých dílech
- dodržovat v mluveném a písemném projevu pravidla spisovného jazyka
- osvojit si rétorické dovednosti
- schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí především komunikativní kompetence, ale má nemalý význam pro občanské postoje žáka. Pomáhá rozvoji humanity, soucítění, spolupráce – ke skutečnému lidství a dobré morálce.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat různých informačních zdrojů a zkušeností jiných lidí, s porozuměním naslouchat mluveným projevům

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu, určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a navrhnout způsob řešení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, zpracovávat písemnosti, pracovní dokumenty, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, zaznamenávat myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu, dosáhnout jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění

personálních a sociálních

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností

občanských a kulturního povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

matematických

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

- osobnost a její rozvoj
- komunikační dovednosti, účast na různých formách občanského života i mimo školu a posilování národního kulturního povědomí přispívají výrazně k uplatnění tohoto tématu
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především 19. a 20. století)
- masová média
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

člověk a svět práce

- písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací
- k tomuto tématu předmět rozvíjí schopnosti formulace a obhajování myšlenek, osobní prezentace, doplnění znalostí a dovedností žáků o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce

Rozpis učiva – jazykové vzdělávání

1. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na vybraných textech rozliší spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy v závislosti na komunikační situaci volí ve vlastním projevu adekvátní prostředky se řídí ve formálním projevu zásadami správné výslovnosti a v písemném projevu uplatňuje znalosti pravopisu (pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka) v závislosti na komunikační situaci adekvátně začlení poznatky o vývojových tendencích jazyka popíše postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky analyzuje v textu slovní zásobu z hlediska spisovnosti, expresivity a doby, pracuje se slovníky a využívá je k analýze slovní zásoby používá adekvátní slovní zásobu vzhledem k dané komunikační situaci či v oblasti svého oboru včetně odborné terminologie provede rozbor slova a vytvoří slova příbuzná, zkratková a složená používá nejnovější příručky českého jazyka vysvětlí význam slova, určí v uměleckém textu jednotlivé tropy a figury <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje slovní druhy, rozlišuje a charakterizuje slova ohebná a neohebná, určí gramatické kategorie, při písemných a ústních projevech používá správné tvary slov rozliší slova jednoznačná od mnohoznačných, synonyma, homonyma a antonyma a použije v praktických cvičeních, cizí	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> národní jazyk a jeho útvary, jazyková kultura zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka, hlavní principy českého pravopisu, vývojové tendence gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce, slovní druhy, vývojové tendence slovní zásoba a její obohacování, vývojové tendence větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu, vývojové tendence <p>Slohové postupy a útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> Funkční styly, slohotvorní činitelé Vypravování Administrativní styl Popis Charakteristika Publicistický styl Odborný styl Slohový postup úvahový

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>slova nahrazuje českými ekvivalenty</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší větu jednoduchou a souvětí, nahradí větný člen větou vedlejší a naopak, rozliší souvětí souřadné a podřadné, určí druhy vět a vztahy mezi nimi. V písemném projevu se řídí pravidly shody podmětu s přísudkem nebo přívlastku se jménem, znalosti skladby uplatňuje při svém vyjadřování • analyzuje text z hlediska syntaktického, lexikálního, stylistického, gramatického a komunikačního • uplatňuje znalosti českého pravopisu v písemných projevech a cvičeních, odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • použije základní slohové postupy • na základě zadání vytvoří koherentní text • vytvoří podle osnovy vypravování písemné i mluvené, vhodně použije přímou řeč a zařazuje do vypravování i jiné slohové postupy. • charakterizuje a sám vytvoří slohové útvary administrativního stylu (úřední dopis, žádost, objednávka apod.), napíše strukturovaný životopis, používá v úřední korespondenci vhodné slohové prostředky, zkratky a značky • charakterizuje jednotlivé druhy popisu (prostý, odborný, líčení, popis pracovního postupu), popíše osobu nebo objekt (předmět), napíše odborný popis, líčení obohacuje vhodnými jazykovými prostředky (přirovnání, metafory) • při monologických a dialogických projevech (referát, diskuse) se vyjadřuje jasně, srozumitelně a jazykově správně, vhodně používá mimojazykové výrazové prostředky, klade vhodné otázky, vhodně formuluje odpovědi. Využívá emocionální stránky mluveného slova a vyjadřuje svůj postoj • vhodně kombinuje charakteristiku přímou a nepřímou, vnější a vnitřní, volí výstižné jazykové, syntaktické a stylistické prostředky • pracuje s odbornou literaturou, vyhledává informace z různých 	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>zdrojů, pořídí z odborného textu výpisky a výtah, používá a vysvětluje termíny, formuluje myšlenky adekvátní okruhu posluchačů (děti, veřejnost...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje problém a vyjadřuje své stanovisko, pracuje s fakty, vytvoří úvahu, výklad nebo esej na dané téma • určuje jednotlivé žánry publicistického stylu, srovnává různé způsoby zpracování daného tématu v různých denících a tisku své zájmové oblasti, napíše zprávu a reportáž, fejeton a recenzi 	

Rozpis učiva – estetické vzdělávání

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalezne v textu požadované informace • odpoví na otázky na základě informací v textu • odpoví na otázky k úryvku z literárního textu • shrne vlastními slovy obsah textu • porovná informace z různých textů • oddělí informace podstatné od nepodstatných • rozliší předmluvu, doslov, nadpis, poznámku aj. od vlastního textu • vystihne hlavní myšlenku/y textu • rozpozná v textu prvky manipulace, podbízivosti, laciného efektu apod.; • doplní podle smyslu vynechané části textu, • odhadne pokračování textu nebo doplní jeho předcházející část, odhadne název textu; • uspořádá části textu v souladu s textovou návazností; • na základě četby interpretuje text (porovná jej se svou dosavadní 	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura jako specifická výpověď skutečnosti, základní druhy a žánry. • Literární díla z doby starověku (především z období antiky) • Literární díla z doby středověku • Literární díla z doby humanismu a renesance. • Literární díla z doby baroka • Literární díla z doby klasicismu, osvícenství, preromantismu. • Literární díla z doby českého národního obrození.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>čtenářskou zkušeností)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná vlastní interpretaci s interpretací spolužáků • umělecký text přiřadí k základnímu literárnímu žánru – lyrika, epika, drama • rozliší prózu, poezii • porovná texty téhož literárního druhu/žánru • rozezná na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů • rozliší autora, vypravěče, postavy, příp. adresáta a čtenáře; posoudí jejich funkci v textu • rozezná typy promluv (přímá řeč, nepřímá řeč, polopřímá řeč, neznačená přímá řeč) • rozezná vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog • rozezná v textu námět, motiv, téma • identifikuje v textu figury a tropy a postihne jejich funkci • rozliší veršové a strofické členění, identifikuje jejich nejběžnější formy (typy) • identifikuje citát, aluzi • vede si své čtenářské portfolio 	

Rozpis učiva – estetické vzdělávání

2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využije informace získané v odborném textu k práci s jinými druhy textu; • odhadne autorskou strategii 	<p>Literární díla českých a světových autorů 19. století v kontextu historických a kulturních událostí</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná autora, vypravěče/lyrický subjekt, postavy; postihne vztah mezi nimi a způsob, jak jsou textem vytvářeny; • porovná texty téhož literárního druhu/žánru • posoudí vývojové změny v rámci literárního druhu/žánru • identifikuje na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů • při práci s textem používá literárně vědní teorii • uvědomuje si rozdíl mezi příběhem a způsobem zprostředkování příběhu; • uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a aktuálním světem; • orientuje se v časoprostorových vztazích textu • rozliší autora, vypravěče, postavy, příp. adresáta a čtenáře; posoudí jejich funkci v textu • specifikuje typ vypravěče/postavy • identifikuje úhel pohledu/perspektivu, z něhož/níž se vypráví • sdílí své čtenářské zážitky s ostatními žáky • rozliší veršové a strofické členění, identifikuje jejich nejběžnější formy (typy) • rozliší vázaný (daktylský, trochejský, jambický) a volný verš • identifikuje výskyt hláskové instrumentace v básni • určí metrické schéma (rytmus) a typy rýmu, postihne jejich funkci; • identifikuje podle charakteristických rysů základní literární směry a hnutí • přiřadí text k příslušnému literárnímu směru • odhadne přibližné dobové zasazení díla na základě textových reálií a stylových či strukturních rysů 	<ul style="list-style-type: none"> • literární díla nesoucí znaky romantismu • literární díla nesoucí znaky realismu • literární díla nesoucí znaky biedermeieru • literární díla nesoucí znaky naturalismu • literární díla nesoucí znaky symbolismu, impresionismu a dekadence

Rozpis učiva – estetické vzdělávání

3. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná umělecký a neumělecký text z hlediska formy • napíše recenzi na přečtené literární dílo • sdílí se svými spolužáky čtenářské prožitky • postihne hlubší (symbolizující) rozměr situace konstruované textem • identifikuje různé možné způsoby čtení a interpretace textu, odhalí eventuální dezinterpretaci textu • popíše vývojové změny v rámci literárního druhu/žánru • vyhledá v textu figury a tropy a postihne jejich funkci • rozpozná specifické grafické uspořádání básně (kaligram aj.) • identifikuje vliv jiných druhů umění na literární text • identifikuje vliv filozofických směrů na autora a jeho tvůrčí strategii • identifikuje podle charakteristických rysů základní literární směry a hnutí • zdůvodní přiřazení textu k příslušnému literárnímu směru, literárnímu hnutí • zasadí dílo na základě textových reálií a stylových či strukturních rysů do literárně historického kontextu	<p>Literární díla českých a světových autorů 1. poloviny 20. století v kontextu historických a kulturních událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • literární díla nesoucí znaky moderny • literární experimenty • literární díla nesoucí znaky existencialismu

Rozpis učiva – estetické vzdělávání

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalezne a pojmenuje jazykové prostředky a slohové postupy, které činí text uměleckým, publicistickým, odborným aj.	<p>Literární díla českých a světových autorů 2. poloviny 20. století a počátku 21. století v kontextu historických a kulturních událostí</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší text literárně teoretický, literárněhistorický, literárněkritický; rozliší odborné texty různého zaměření; • využije při práci s uměleckým i neuměleckým textem poznatků z jiných disciplín, podstatných pro porozumění danému textu • napíše esej na přečtené literární dílo • sdílí se svými spolužáky čtenářské prožitky • postihne hlubší (symbolizující) rozměr situace konstruované textem • identifikuje různé možné způsoby čtení a interpretace textu, odhalí eventuální dezinterpretaci textu • rozezná metatext • rozezná parafrázi a plagiát • popíše vývojové změny v rámci literárního druhu/žánru • identifikuje vliv jiných druhů umění na literární text • identifikuje vliv filozofických směrů na autora a jeho tvůrčí strategii • identifikuje podle charakteristických rysů základní literární směry a hnutí • zdůvodní přiřazení textu k příslušnému literárnímu směru, literárnímu hnutí • zasadí dílo na základě textových reálií a stylových či strukturních rysů do literárně historického kontextu • porovná různé způsoby interpretace literárního textu (např. film, audio nahrávka; komiks) 	<ul style="list-style-type: none"> • literární díla nesoucí znaky postmoderny • literární experimenty

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

CIZÍ JAZYK I (POKROČILÍ)

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 13 (3+3+3+4)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je doplňovat, prohlubovat jazykové vzdělání a komunikativní dovednosti tak, aby žáci byli schopni řešit komunikační situace každodenního života v ústní i písemné formě, domluvit se v cizojazyčném prostředí, zpracovávat jednoduché informace ze zahraničních materiálů týkající se jejich oboru. Jazykové vzdělání prohlubuje všeobecné znalosti žáků, napomáhá jejich lepšímu uplatnění na trhu práce a připravuje je na život v multikulturním světě.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků obsažených v těchto kategoriích:

- řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné)
- jazykové prostředky, jazykové funkce
- základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření
- komunikační situace

Řečové dovednosti se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a jazykových funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti studovaného

oboru. Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování jak ústního, tak písemného vyjadřování, tzn. práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí uvedených kategorií jsou reálie zemí cílového jazyka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- využíval svých jazykových vědomostí a řečových dovedností v praktickém životě při mluveném i psaném styku s jinými osobami a institucemi, při řešení praktických otázek, všeobecných i odborných témat
- volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů, uměl je zpracovat a využít jako zdroj poznání i dalšího vzdělávání
- byl tolerantní, chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí

Pojetí výuky

Ve výuce cizího jazyka budou používány tyto metody:

- frontální vyučování
- skupinová a kooperativní výuka
- partnerská výuka
- samostatná práce
- kritické myšlení
- brainstorming
- projektová výuka

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vzdělávacích činností žáka má formativní a motivační funkci a jeho součástí je i rozvoj sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Podklady pro hodnocení:

- příprava žáka na vyučování, práce ve vyučování,
- dialog s žákem ve všech částech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
- testování a zkoušky
- konzultace s výchovným poradcem v případě SPO

Hodnocení výsledků je založeno na těchto základních ukazatelích:

- známky z testů, zahrnující rozsáhlejší celky, které musí být povinně napsány, v případě absence doplněny
- známky z písemných prací zahrnující jednotlivé gramatické jevy – minimálně třikrát za pololetí

- známky z ústního zkoušení
- známky z dalších prací např. domácích úkolů, referátů, projektů, apod.

Dále se hodnotí s využitím sebehodnocení žáka:

- aktivní účast při práci v hodině
- práce dle pokynů vyučujícího
- vztah k předmětu

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět výrazně podporuje rozvoj komunikativních kompetencí nejen v cizím ale i v mateřském jazyce. Poznáváním jiných kultur a zvyklostí učí žáka kriticky hodnotit, vážit si jiných lidí, spolupracovat na společném úkolu, trvale se vzdělávat.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

personálních a sociálních

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

občanských a kulturního povědomí

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

k pracovnímu uplatnění
a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

matematických

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

využívat prostředky ICT a pracovat
s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání a řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura a náboženství
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

informační a komunikační technologie

- naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pro potřeby dalšího vzdělávání;
- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům jasného a spisovného projevu o běžných tématech, se kterými se setkává ve škole, v práci, ve volném čase atd. • rozumí smyslu mnoha rozhlasových a TV programů, týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi svého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně • rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě nebo související s jeho prací • rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech • jednoduchým způsobem spojuje fráze tak, aby popsal události a své zážitky, sny, naděje a cíle • stručně odůvodní a vysvětlí své názory a plány • vypravuje příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a popíše své reakce • reaguje na většinu situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se mluví jazykem cílové země • bez přípravy se zapojí do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodina, záliby, práce, cestování a aktuální události) • vede přijímací pohovor, adekvátně reaguje i klade vhodné otázky • provede ústní objednávku i reklamaci • napíše jednoduché, souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho zajímají • napíše osobní dopisy popisující zážitky a dojmy • vyplní jednoduchý formulář 	<p>1 Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslech s porozuměním • Čtení s porozuměním • Samostatný ústní projev a ústní interakce • Písemný projev <p>2 Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výslovnost • Slovní zásoba • Gramatika • Grafická podoba jazyka a pravopis <p>3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní údaje • dům a domov • každodenní život • volný čas a zábava • jídlo a nápoje • služby a nakupování • cestování • mezilidské vztahy • péče o tělo a o zdraví • zaměstnání • počasí a roční období • země dané jazykové oblasti <p>komunikační situace:</p>

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • napíše formální dopis, ve kterém uvede potřebná fakta a informace • napíše životopis jako součást žádosti o zaměstnání • dodržuje kohezi a koherenci • vyslovuje dostatečně jasně a jeho projev je srozumitelný, navzdory mírnému cizímu přízvuku • aktivně používá dostatečnou slovní zásobu k tomu, aby se dovedl vyjadřovat v rámci témat, týkajících se každodenního života jako jsou rodina, záliby, práce, cestování a aktuální události a v případě potřeby využije některý opisných prostředků • ovládá slovní zásobu natolik, aby dovedl vyjádřit myšlenky a hovořit o známých tématech v běžných situacích • dostatečně správně používá gramatické prostředky v rámci běžných témat a situací, ačkoliv vliv mateřského nebo jiného cizího jazyka je zřejmý • většinou se vyvaruje zásadních chyb, které brání porozumění • pokud chybuje, nebrání chyba porozumění • dostatečně správně používá běžné gramatické prostředky a struktury v rámci snadno předvídatelných situací • napíše souvislý a ve všech částech celkem čitelný text • používá natolik přesně pravopis, interpunkci a pravidla výstavby textu, že je možné jej ve většině případů sledovat • využívá slovníky k překladu jednotlivých neznámých výrazů • zeptá se na osobní informace a také je poskytne • popíše běžné záležitosti každodenního života, jako je denní režim, cestování, ubytování, stravování, nákupy apod. • získá potřebné informace z turistické kanceláře, pokud jde o záležitosti jednoduché a nespécifické povahy • požádá o zboží a služby každodenní potřeby • získá informace o cestování, užívání veřejné dopravy (autobusu, 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, • objednávka služby, vyřízení vzkazu apod. <p>jazykové funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, omluvy, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod. <p>4 Poznatky o zemích</p> <p>Mediace</p> <ul style="list-style-type: none"> • receptivně produktivní řečová dovednost ústní i písemná

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>vlaku, taxíku) a koupí si jízdenky</p> <ul style="list-style-type: none"> • ptá se na cestu a ukáže cestu např. pomocí odkazu na mapu nebo plánek • zeptá se na různé věci a vyřídí jednoduché záležitosti v obchodech, na poště nebo v bance • poskytne a vyžádá si informace o množství, počtu, cenách atd. • objedná si jídlo • vyhledá a předá jednoduché faktografické informace; • klade otázky týkající se zvyků a rutinních záležitostí a podobné otázky zodpovídá; • klade otázky týkající se zaměstnání, trávení volného času a minulých činností a podobné otázky zodpovídá • poskytne orientační pokyny, např. vysvětlí, jak se někam jde, a podobnými pokyny se řídí • užívá všední zdvořilostní obraty pro přivítání a oslovení • formuluje pozvání a na pozvání reaguje, činí návrhy a omlouvá se • vyjádří, co se mu/jí líbí a co ne • souhlasí i nesouhlasí s ostatními • naznačí, čemu rozumí, a pokud se mluvčí snaží, může mu/jí pomoci s porozuměním toho, co je zapotřebí • vyjádří, že nerozumí • komunikuje v rámci jednoduchých a rutinních úloh a pomocí jednoduchých frází požádá o různé věci nebo je poskytne, získá jednoduché informace a diskutuje o dalším postupu • interpretuje základní informace o běžném životě v zemích cílového jazyka • ukáže na obrázku a pozná základní pamětihodnosti. • shrne obsah textu nebo rozhovoru 	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

CIZÍ JAZYK II (ZAČÁTEČNÍCI)

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 8 (2+2+2+2)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem vzdělávání a komunikace v cizím jazyce je připravit žáky na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť předmět vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Charakteristika učiva

V druhém cizím jazyce (němčina, ruština, francouzština, angličtina) určeném začátečníkům je učivo v jednotlivých ročnících je zaměřeno na získání všech řečových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z SERR a jednotlivých deskriptorů pro úroveň A2. Řečové dovednosti se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a jazykových funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti studovaného oboru. Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování jak ústního, tak písemného vyjadřování, tzn. práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí

uvedených kategorií jsou reálie zemí cílového jazyka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- pracoval efektivně s cizojazyčným textem včetně odborného, uměl jej zpracovat a využívat v osobním i pracovním životě
- získal informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, případně k dalšímu vzdělávání
- chápal a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje 8 hodin za dobu celého studia. Žáci jsou děleni do skupin podle zvoleného jazyka, a to na začátku 1. ročníku. Pro výuku jsou k dispozici v některých hodinách jazykové učebny vybavené didaktickou technikou. Výuka probíhá formou frontálního vyučování za využití demonstračních pomůcek, obrazového materiálu apod., formou skupinové práce, diskuzí, různými hrami a soutěžemi, práce s textem v cizojazyčných časopisech, práce s multimediálními výukovými programy a internetem.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na základě průběžných krátkých písemných prací a testů, interakce a samostatného ústního a písemného projevu. Dále se hodnotí obecný přístup žáka k předmětu, příprava na jednotlivé hodiny a aktivita v hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět výrazně podporuje rozvoj komunikativních kompetencí nejen v cizím ale i v mateřském jazyce. Poznáváním jiných kultur a zvyklostí učí žáka kriticky hodnotit, vážit si jiných lidí, spolupracovat na společném úkolu, trvale se vzdělávat.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

k řešení problémů

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním

- pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých řečových dovedností v celoživotním učení;
- personálních a sociálních
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
  - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
  - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
  - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
  - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- občanských a kulturního povědomí
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
  - chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
  - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
  - podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
  - vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- matematických
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
  - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
  - pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních

technologií;

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost - jednatelce a společenské skupiny, kultura
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

informační a komunikační technologie

- naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky: vyhledávání informací na internetu

Rozpis učiva

1. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá běžnou slovní zásobou na sdělené fráze a nejběžnější slovní zásobu vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o vlastní osobě a své rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání) • pochopí smysl a zaznamená krátké jasné jednoduché zprávy, vzkazy a hlášení, pokud se vyslovují pomalu a zřetelně • pracuje podle základních školních a pracovních pokynů • čte krátké jednoduché texty (např. inzeráty, prospekty, jídelní lístky a jízdni řády) a vyhledá v nich konkrétní předvídatelné informace • čte krátké jednoduché osobní dopisy a vlastními slovy shrne jejich obsah	<p>Jazyková průprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná fonetická cvičení • poslechové texty pro diferenciaci jednotlivých hlásek • jazykolamy • abeceda • pokyny a instrukce • techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) • internacionalizmy • práce se slovníkem • práce s autentickými materiály ze zemí cílového jazyka (časopisy, knihy, prospekty, práce s internetem, videem) <p>Běžná (zdvořilostní) slovní zásoba a komunikační dovednosti</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá fráze (jednoduché každodenní zdvořilé způsoby pozdravů a oslovení lidí; zjišťování, jak se jim daří) a věty, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání • vypráví jednoduché příběhy týkající se jeho vlastní osoby • zahájí, udrží a uzavře jednoduchý osobní rozhovor „z očí do očí“ v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech • vede velmi krátkou společenskou konverzaci (odpovídá na otázky a zeptá se na to, co dělají ve škole/v práci, ve volném čase apod.) • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, vyjádření náklonnosti, hláskování, prosba o zopakování, prosba o pomoc, vyjádření neznalosti • otázky, odpověď na otázky, souhlas, nesouhlas, vyjádření neznalosti • dny v týdnu, měsíce, roční období, časové údaje, číslovky • oblečení, barvy, popis osoby, popis věci, popis činnosti • telefonování • vyplnění formulářů <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodinní příslušníci • vztahy v rodině • generační problémy • domácí práce, koníčky <p>Já a ti druzí</p> <ul style="list-style-type: none"> • údaje o osobě, koníčcích, škole a přátelích • představení sebe, představení někoho, vzkaz přátelům • vyjádření sympatií, vyjádření nelibosti • popis osoby <p>Škola - vzdělání</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis školy a jejich prostor • školní předměty, školní potřeby • spolužáci • aktivity ve výuce, hodnocení • popis osoby, charakterové vlastnosti, vzhled, komplimenty <p>Volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • volnočasové aktivity, • vyjádření spokojenosti, nespokojenosti, odůvodnění názorů • rozloučení • dárky, gratulace, vyjádření očekávání, poděkování • svátky a oslavy • průběh všedního a svátečního dne, časové údaje, denní program,

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<p>popis dne</p> <p>V obchodě a v restauraci</p> <ul style="list-style-type: none"> • jídlo a pití, recepty • číselky, ceny, množství • názvy potravin, nápojů, obchodů a restaurací, nádobí • objednávka v restauraci • oblíbená a neoblíbená jídla, • ceny v restauračních zařízeních, placení • večírky • nakupování, obchody • zboží, popis zboží • dotaz na cenu, nabídka pomoci, omluva <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěva u lékaře • zdraví a nemoci • dotaz na zdravotní stav, léky, vyjádření obav, nabídka pomoci, přání dobrého zdraví <p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis domova, místnosti, nábytek, předměty • stěhování, hledání vhodného bydlení <p>Město</p> <ul style="list-style-type: none"> • budovy • dopravní prostředky • popis minulých dějů, život ve městě a na venkově, vyjádření spokojenosti a nespokojenosti • orientace ve městě • popis cesty <p>Povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis povolání • volba povolání, poradenství • profesní životopis, žádost o zaměstnání, přijímací pohovor,

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<p>inzeráty, odpověď na inzerát</p> <p>Dovolená, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubytování • pamětihodnosti • aktivity o prázdninách • pozdrav z dovolené • rozhovory o počasí • vyprávění o prázdninách <p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • sport • druhy sportu • sportovní akce, soutěže <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamětihodnosti • literatura a významné osobnosti zemí cílového jazyka • znalost nejdůležitějších zeměpisných údajů a reálií

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

DĚJEPIS

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 6 (2+2+2+0)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem předmětu dějepis je kultivovat historické vědomí žáků, a tím je učít hlouběji rozumět současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí. Dále poskytnout žákům relativně komplexní poznatky o vývoji našich národů v kontextu vývoje lidstva a umožnit jim, aby si vytvořili vlastní názor na historický vývoj a smysl dějin.

V souladu s těmito cíli je nutné položit důraz především na hlubší poznání národních dějin ve vztazích a souvislostech s dějinami ostatních národů.

Charakteristika učiva

V 1. ročníku se žák seznamuje s variabilitou výkladu dějin, s kulturním a technologickým přínosem starověkých civilizací, vlivem náboženství na vývoj lidské společnosti, převratnými společenskými změnami ve středověku.

Ve 2. ročníku se žák seznámí s raným novověkem, bojem národů za sebeurčení a vznikem občanské společnosti v průběhu 19.století, s koloniální expanzí mocností a jejich konflikty vedoucími ke světové válce.

Obsahem učiva 3. ročníku je seznámení se vznikem, vývojem a typy extremismu, s pokusem o nové rozdělení světa za druhé světové války, s válkou studenou, rozpadem totalitních režimů, rovněž se vznikem a vývojem samostatné ČSR, ČSSR a ČR. Žák také získá přehled o historii svého oboru.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal orientaci v historickém čase
- pochopil souvislostí dějinných událostí a procesů
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy) a kombinovaných textů (např. film), kriticky posuzoval skutečnost kolem sebe, přemýšlel o ní, tvořil si vlastní úsudek a nenechal se manipulovat;
- vážil si demokracie a svobody, usiloval o její zachování a zdokonalování; preferoval demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, jednal v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektoval lidská práva, chápal meze lidské svobody a tolerance, jednal odpovědně a solidárně;
- formuloval věcně, pojmově a formálně správně své názory, náležitě je podložil argumenty, debatoval o nich s partnery.

Pojetí výuky

Ve výuce jsou používány následující metody:

- slovní (práce s textem, vysvětlování)
- názorně-demonstrační (práce s obrazem, zvukem, učebnicí, PC)
- diskusí
- frontální výuka
- skupinová výuka

Ve výuce jsou využívány následující strategie:

- aktivizující výklad učitele
- práce žáků s různými zdroji informací, s učebnicí, s texty, s prameny
- tradiční hodina bude doplňována exkurzemi

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně na základě porozumění historickým jevům a souvislostem, projevů historického myšlení, chápání současnosti v historickém kontextu. K hodnocení budou využívána zejména samostatná i diskusní vystoupení žáků, referáty, účast v projektech, úroveň zpracování prezentací. Nejčastěji používanou formou je písemné zkoušení. Do celkového hodnocení je zahrnuto následující:

- práce dle pokynů vyučujícího,

- vztah k předmětu,
- aktivita v hodině,
- úroveň vyjadřování přiměřeně účelu a situaci

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Dějepis se podílí především na výchově k demokratickému občanství, spoluvytváří hodnotový systém žáků, učí uznávat a chránit hodnoty kulturní, historické i hodnoty neživé přírody, rozvíjí komunikační dovednosti, formuje kritické postoje ke skutečnostem, spoluvytváří schopnost porozumět jinému stanovisku, argumentovat a hledat východiska.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- techniky učení, studijní režim, podmínky
- práce s textem, vyhledávání a zpracovávání informací, čtenářská gramotnost
- využívání různých informačních zdrojů a zkušeností
- další vzdělávání

k řešení problémů

- zadání a jádro problému, způsob řešení, ověření a vyhodnocení
- volba prostředků a způsobů vhodných pro splnění aktivit
- týmové řešení problémů

komunikativních

- vyjadřování se přiměřeně účelu a situaci
- srozumitelné a přiměřené formulace
- schopnost diskutovat a obhajovat
- zpracování administrativních písemností a pracovních dokumentů
- dodržování jazykové a stylistické normy a odborné terminologie
- schopnost záznamu myšlenek z textů a projevů
- vyjadřování se a vystupování v souladu se zásadami kultury a chování

personálních a sociálních

- ověřování a kritické zvažování názorů jiných
- práce v týmu
- podněcování práce v týmu

občanských a kulturního povědomí

- dodržování zákonů
- národní a osobní identita
- zájem o politiku, udržitelný rozvoj, o tradice a hodnoty

k pracovnímu uplatnění

- vztah k vlastní profesi, celoživotní učení, schopnost přizpůsobit se změně

a podnikatelským aktivitám

- uplatnění na trhu práce
- rozhodnutí o profesní dráze
- schopnost komunikace se zaměstnavatelem
- znalost vlastních práv a povinností

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- práce s PC
- využívání internetu
- posouzení věrohodnosti informací
- mediální gramotnost

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především v 19. a 20. století)
- masová média
- morálka, zodpovědnost, tolerance, solidarita

člověk a životní prostředí

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život

informační a komunikační technologie

- naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pro potřeby dalšího vzdělávání
- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky

Rozpis učiva

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v kulturách, v geografii a v čase;	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia dějepisu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše znaky autokracie a demokracie, • charakterizuje základní historické etapy ve vývoji Egypta, Řecka a Říma • srovná náboženství • popíše feudální pyramidu • popíše změny ve středověku a raném novověku • provede periodizaci středověku • časově zařadí první státní útvary • charakterizuje cyrilometodějskou misi • popíše význam křesťanství 	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání dějin • Egypt, Řecko, Řím • judaismus, křesťanství • Velká Morava • Český stát <ul style="list-style-type: none"> ○ Přemyslovci, Lucemburkové ○ doba husitská ○ doba poděbradská ○ vláda Jagellonců

Rozpis učiva

2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vznik a význam reformace • vyjmenuje formy vlády na našem území do nástupu Habsburků • charakterizuje vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci • vysvětlí význam národního obrození • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. • vysvětlí problematiku dualismu v habsburské monarchii 	<ul style="list-style-type: none"> • Habsburkové na českém trůně • národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy • osvícenský absolutismus – Marie Terezie, Josef II. • velké občanské revoluce (americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích) • dualismus v habsburské monarchii, vznik Rakousko-Uherska • postavení minorit • sjednocení Německa

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje význam sjednocení Německa • na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti • charakterizuje proces modernizace společnosti • definuje rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; • popíše proměny společnosti na konci 19.století; • charakterizuje evropskou koloniální expanzi • definuje příčiny a záminku • vypuknutí 1.světové války, • provede její periodizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • technická a průmyslová modernizace • velmoci a jejich koloniální expanze • postavení žen • vzdělávání a kultura • sociální zákonodárství <p>1.světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Češi a Slováci ve světové válce • první odboj, vznik čs. legií

Rozpis učiva

3. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní významné změny ve světě po válce • charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39) • definuje vývoj česko-německých vztahů; • popíše projevy a důsledky velké hospodářské krize; • charakterizuje fašismus a nacismus • srovná nacistický a komunistický totalitarismus; 	<p>poválečné uspořádání světa a Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> • revoluce v Rusku <p>první Československá republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSR v meziválečném období • vývoj česko – německých vztahů <p>tzv. druhá republika</p> <p>období krize a cesta k nové válce (totalitní režimy – fašismus, nacismus,</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou • popíše, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • definuje příčiny vzniku 2. svět. války, provede její periodizaci, cíle válčících stran, její totální charakter a její výsledky • popíše válečné zločiny včetně holocaustu • charakterizuje uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše projevy a důsledky studené války • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích • popíše rozpad sovětského bloku • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století; 	<p>hospodářská krize)</p> <p>2. světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mnichovská konference – dočasná likvidace ČSR, Protektorát Čechy a Morava, tzv. Slovenský štát • Charakteristické rysy a bilance 2.světové války • ČSR za války, protifašistický odboj • válečné zločiny, holocaust <p>proměny poválečného světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • období „studené války“ • poválečné Československo (únor 1948, 50.léta, 60.léta, pražské jaro, normalizace) • charakter vývoje jednotlivých zemí po válce – USA, SSSR • Listopad 1989 (tzv. sametová revoluce) • rozpad sovětského bloku • rozdělení Československa (vznik ČR) • nové objevy ve vědě a technice, výzkum kosmu

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

OBČANSKÁ NAUKA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 5 (1+1+1+2)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě, nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tak je učí hlouběji rozumět současnému dění, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tématických celků, jež postupují od procesu začleňování člověka do společnosti (úvod do sociologie), přes uvědomění si globální odpovědnosti, problémů a možných řešení až po význam filozofie v životě člověka. Důraz je kladen na otázku politického života společnosti a participace v něm (stát, právo, politické subjekty, ideologie).

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- dokázal získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě
- jednal odpovědně a uvážlivě nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu celé společnosti
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů – (z textů, schémat, map, filmů..)
- uměl formulovat, zdůvodnit a obhájit své názory
- orientoval se v hlavních událostech minulosti, uvědomoval si příslušnost k vlastnímu národu i k širšímu společenství Evropské unie
- posiloval své etické vědomí, přirozenou úctu k osobnosti druhých, schopnost empatie, vlastní hodnotový systém
- osvojil si základní terminologii jednotlivých společenských vědních oborů
- porozuměl důležitým pojmům, se kterými se běžně setkává v diskusích nad problémy současné společnosti, zejména ve sdělovacích prostředcích

Pojetí výuky

Předmět Občanská nauka má z velké části výchovný charakter, rozvíjí nejen intelekt žáka, ale také jeho city a charakterové vlastnosti. Učivo je rozloženo do čtyř ročníků a vyučuje se po celou dobu vzdělávání. Organizace vyučování je dána obecným charakterem učiva, které v sobě obsahuje jak teoretické informace, tak i praktické dovednosti. Žák je veden k tomu, aby poznatky získané v předmětu byl schopen aplikovat v ostatních předmětech a především ve svém vlastním životě. Při vzdělávání je možno využívat celou škálu didaktických metod práce, jako jsou frontální výuka, skupinová výuka a projektová výuka. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, zejména v podobě diskuse či referátu. Nedílnou součástí vzdělávání je práce se zdroji informací (internet, denní tisk, média). Ve vhodných případech je využívána audiovizuální technika (video, DVD). Na vzdělávání mohou navazovat tematické exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání se ověřují průběžně, hodnotí se komplexní dovednosti žáků. Nejčastěji používanou formou ověřování znalostí je písemné zkoušení. Hodnoceny jsou také prezentace individuálních a skupinových prací i přednes referátů, orientace v aktuálních společenských a politických událostech. Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Občanská nauka vytváří pozitivní vztah žáků k učení a celoživotnímu vzdělávání. Vede k uplatnění různých způsobů práce s textem a k dovednosti zpracovávat informace z různých zdrojů. Učí žáky formulovat své myšlenky a vyjádřit je souvisle a srozumitelně, účastnit se aktivně diskuse a umět obhájit svůj názor. Vede žáky k jednání v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování

hodnot demokracie, pěstuje zájem o politické a společenské dění u nás a ve světě. Důležité je rozvíjení ekologického myšlení a jednání v duchu trvale udržitelného rozvoje. V oblasti profesního uplatnění utváří reálnou představu o možnostech uplatnění na trhu práce.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky ➤ uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace ➤ využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí ➤ znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
k řešení problémů	➤ porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému ➤ volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve ➤ spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
komunikativních	➤ vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat ➤ formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně ➤ účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje ➤ zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata ➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii ➤ zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad, apod.) ➤ vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
personálních a sociálních	➤ ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí ➤ pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností ➤ podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

občanských a kulturního povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. Jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomit si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

k pracovnímu uplatnění
a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

využívat prostředky ICT a pracovat
s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj – vzdělávání
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, multikultura
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- občanská etika (morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita)

informační a komunikační technologie

- význam používání základního a aplikačního programového vybavení počítače pro potřeby dalšího vzdělávání

Rozpis učiva – Člověk v lidském společenství

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Žák:

- používá základní sociologické pojmy
- používá správně pojmy: kultura, subkultura, masová kultura
- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení a uvede příklady
- popíše sociální nerovnost a uvede postupy řešení sociálních problémů
- popíše funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak žádá o sociální dávku, na níž má nárok
- charakterizuje funkce víry a náboženství v životě člověka
- stručně charakterizuje významná světová náboženství
- popíše shody a odlišnosti jednotlivých náboženství
- popíše, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty
- na příkladech identifikuje projevy náboženského fundamentalismu
- na příkladu popíše vliv prostředí na člověka
- na příkladu popíše význam procesu socializace
- popíše různé sociální útvary
- popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin
- charakterizuje soužití majority s minoritami ve společnosti
- vyjmenuje nejčastější příčiny migrace lidí
- na příkladu popíše podstatu rovného postavení obou pohlaví ve společnosti

Člověk v lidském společenství

- předmět sociologie, sociologické disciplíny a metody, vznik a vývoj sociologie
- kultura a společnost
- současná česká společnost
- sociální nerovnost a chudoba ve vyspělých demokraciích
- majetek, vlastnictví a spoluvlastnictví
- zodpovědné hospodaření s finančními prostředky rodiny
- řešení krizových finančních situací rodiny
- funkce sociálních dávek a sociální zajištění občanů
- společenská podstata člověka (socializační proces)
- sociální kultura společnosti
- sociální útvary společnosti
- kulturní odlišnosti různých sociálních skupin
- rasy, etnika a národnosti
- soužití majority s minoritami
- multikulturní soužití
- migrace, migranti a azylanti
- postavení mužů a žen ve společnosti

Rozpis učiva – Člověk jako občan

2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu státu, jeho účel a funkci • popíše vznik a vývoj státu • na konkrétních příkladech rozliší formy a druhy státu • uvede příklady státních svátků a vysvětlí jejich význam • charakterizuje demokracii a objasní její fungování • rozezná na konkrétních příkladech hlavní formy přímé a nepřímé demokracie • rozlišuje na konkrétních příkladech typy demokratických systémů vlády a umí charakterizovat jejich znaky • popíše problémy, se kterými se současné demokratické systémy potýkají <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech rozpozná, o která lidská práva se jedná • vyjmenuje organizace zabývající se ochranou lidských práv • rozpozná hnutí, která propagují potlačování lidských práv a svobod • charakterizuje význam a funkci ústavy • popíše dělbu státní moci v demokratických státech • vyjmenuje subjekty moci zákonodárné, výkonné a soudní a popíše, které mají pravomoci a jaká je jejich činnost • objasní úlohu masmédií v demokratickém státě • na konkrétních příkladech rozpozná charakteristiky základních politických ideologií • rozpozná na příkladech projevy politického radikalismu či politického extremismu • popíše význam politických stran a politické plurality • rozlišuje jednotlivé politické strany a jejich politickou orientaci v ČR • charakterizuje funkci voleb v demokratických státech a na příkladech vysvětlí rozdíly mezi různými volebními systémy • interpretuje výsledky voleb a volebních preferencí v tabulkách a grafech 	<p>Stát</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik, vývoj a znaky státu • účel a funkce státu • formy a druhy státu • česká státnost <p>Demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstata a obecné principy demokracie • formy přímé a nepřímé demokracie, jejich výhody a nevýhody • demokratické systémy vlády <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Listina základních práv a svobod • porušování lidských práv • organizace zabývající se ochranou lidských práv <p>Ústavní systém ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam a funkce Ústavy ČR • dělba moci v demokratických státech • hlavní subjekty moci zákonodárné, výkonné a soudní <p>Sdělovací prostředky</p> <p>Politika a politické ideologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • úloha politiky ve společnosti, média v politice • politické ideologie a jejich charakteristika • politický radikalismus a extremismus • český extremismus a jeho symbolika <p>Participace občanů v politickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • politický pluralismus a jeho • principy • politické strany

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje možné formy politické participace v demokratické společnosti popíše úlohu vybraných společenských organizací a hnutí na konkrétních příkladech vyjmenuje projevy občanské aktivity ve svém regionu popíše příklady funkcí obecní a krajské samosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> volební právo, volby a volební systémy občan, občanská společnost versus stát Veřejná správa <ul style="list-style-type: none"> samosprávní celky

Rozpis učiva – Člověk a právo

3. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše pojem právo a moc a vznik práva charakterizuje právní řád ČR a jeho systematiku rozliší jednotlivé právní předpisy a vysvětlí jejich smysl popíše, co je to právní síla právní normy na příkladech prokáže orientaci v právních vztazích odůvodní účel sankcí při porušení právní normy rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady popíše rozdíl mezi právní subjektivitou a způsobilostí k právním úkonům popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství na příkladech prokáže pochopení pojmů vlastnické právo, vlastnictví, spoluvlastnictví charakterizuje způsoby nabývání majetku uvede konkrétní možnosti, jak hájit své zájmy – reklamace uvede, jaké závazky vyplývají z uzavíraných smluv na příkladech popíše důsledky vyplývající z neznalosti smluv 	Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> pojem a vývoj práva systém práva v ČR právní řád, právní předpisy a normy právní vztahy, realizace práva právní stát Soustava soudů v ČR <ul style="list-style-type: none"> právní profese Občanské právo <ul style="list-style-type: none"> občanskoprávní řízení účastníci občanskoprávních vztahů vlastnictví, dědění ochrana spotřebitele vybrané pojmenované smlouvy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší trestný čin a přestupek vymezí podmínky trestní odpovědnosti občanů uvede příklady postihů trestné činnosti uvede postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání apod. charakterizuje význam trestu definuje práva a povinnosti mezi rodiči a dětmi, mezi manželi popíše, kde hledat pomoc v případě vážné situace v rodině na konkrétních příkladech prokáže, že se orientuje v pracovním právu uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď vyjmenuje a popíše svá pracovní práva a povinnosti 	<p>Trestní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> trestní odpovědnost, trestní řízení, typy trestů, dělení trestních činů orgány činné v trestním řízení <p>Rodinné právo</p> <ul style="list-style-type: none"> manželství, vyživovací povinnost, rodinný rozpočet, sociální dávky náhradní rodinná péče <p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> pracovní smlouva, ukončení pracovního poměru, Úřad práce rekvalifikace

Rozpis učiva – Člověk a svět (praktická filozofie)

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Žák:

- vysvětlí podstatu filozofického tázání, vztah filozofie k mýtům, k náboženství, k vědě a k umění
- formuluje základní filozofické otázky
- rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení
- rozliší obsah pojmů morálka, mravnost, etika
- posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce
- charakterizuje dějinnou proměnlivost základních etických norem a pojmů
- debatuje o praktických etických otázkách ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z literatury a jiných druhů umění
- vysvětlí, proč jsou lidé za své názory a jednání odpovědní jiným lidem
- vysvětlí a na příkladech doloží význam současných směrů etiky

Úvod do filozofie

- vznik filozofie, její předmět, základní filozofické otázky
- vztah filozofie k jiným formám vědění o světě (k mýtu, náboženství, vědě, umění)

Dějiny filozofie:

- antická filozofie
- středověká filozofie
- filozofie v období renesance
- novověká filozofie (empirismus, racionalismus, osvícenství)
- filozofie 19. století (německá klasická filozofie, marxismus)
- filozofie 20. století (existencialismus, pragmatismus, fenomenologie)
- česká filozofie

Etika – morálka, mravnost

- přehled etických teorií
- etické kategorie
- hodnotová orientace člověka
- lidské štěstí, smysl lidského života
- mravní povinnosti člověka
- současné směry etiky – etika ekologická, politická, lékařská, bioetika

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

FYZIKA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 4 (2 + 2 + 0 + 0)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Fyzika pomocí vysvětlení základních fyzikálních jevů a dějů přispívá k poznání základních fyzikálních a přírodních principů světa.

Charakteristika učiva

V teoretické a praktické části výuky se zopakují základní části učiva fyziky ZŠ s důrazem na pochopení souvislostí, na praktické využití znalostí a dovedností v běžném osobním i pracovním životě.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- uměl využívat fyzikálních poznatků a dovedností v praktickém životě
- logicky uvažoval a uměl vyřešit jednoduché fyzikální problémy
- uměl pozorovat a zkoumat přírodu
- prováděl fyzikální měření, porovnával získané údaje

Pojetí výuky

Ve vyučování jsou využity jak klasické výukové metody názorně-demonstrační (předvádění, pozorování), tak komplexní výukové metody (frontální výuka, samostatná práce žáků).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka sestává z ověření teoretických znalostí formou ústního a písemného zkoušení, testů a

z vypracování jednoho ročníkového projektu. Bude hodnocena aktivita žáka nebo skupiny ve vyučovací hodině, vypracování domácích úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět prohlubuje občanské vědomí žáků, formuje kladný vztah k životnímu prostředí. Důležité je rozvíjení ekologického myšlení a jednání v duchu trvale udržitelného rozvoje. Učí vyhledávat, třídit informace.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat dříve nabytých zkušeností a vědomostí
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi

komunikativních

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory
- dodržovat odbornou terminologii a jazykové a stylistické normy
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu chování

personálních a sociálních

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit svěřené úkoly

občanských a kulturního povědomí

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si spoluodpovědnost za ochranu přírody

matematických

- správně používat a převádět běžné jednotky
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních)

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

informační a komunikační technologie

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- práce s informacemi a běžné používání ICT
- pochopení souvislostí mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, vliv prostředí na lidské zdraví)
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje)

Rozpis učiva - varianta B

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam fyzikálních veličin a používá odpovídající jednotky, • správně převádí jednotky, • vybere a užije vhodné fyzikální metody a přístroje k jednoduchému měření, • zpracuje výsledky měření a vyvodí z nich závěr, • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti, • řeší úlohy o pohybech -porozumí textu úlohy a vybere správný vztah mezi kinematickými veličinami, aplikuje úpravy rovnic, • použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech – objasní chování tělesa při pohybu, změně pohybu, při silovém působení s jiným tělesem,	<p>1 Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> • fyzikální veličiny a jejich jednotky • měření základních fyzikálních veličin • pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě • gravitační pole, Newtonův gravitační zákon, pohyby v gravitačním poli, Sluneční soustava • mechanická práce a energie • mechanika tuhého tělesa • tlakové síly a tlak v tekutinách, proudění tekutin.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají, • popíše základní druhy pohybů v gravitačním poli, • vypočítá mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, • analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie, zná další druhy energie a uvede příklady vzájemných přeměn na konkrétních dějích, • určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty, • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru, • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách, • vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině, • popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání, • popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance, • rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí, • charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění, • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu, • • uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek, • změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu, umí převody stupňů Fahrenheita, 	<p data-bbox="1131 335 1254 367">Aplikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beztlákový stav a přetížení organismu • působení vnějšího tlaku na organismus, hyperbarická komora, kesonová nemoc • fyzikální základy dýchání • krevní oběh, krevní tlak, měření krevního tlaku • hydraulická zařízení • funkce vývěvy, mechanického rozprašovače <p data-bbox="1131 734 1534 766"><u>2 Mechanické kmitání a vlnění</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • mechanické kmitání • druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění • vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí • působení vibrací, infrazvuku a ultrazvuku na lidský organismus • práh slyšení, práh bolesti • ochrana proti hluku <p data-bbox="1131 1101 1534 1133"><u>3 Molekulová fyzika a termika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky • základní poznatky termiky • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla • teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace, vliv vlhkosti vzduchu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v tabulkách tepelnou kapacitu vody a jiných látek, chápe význam pro přírodu a techniku, zná postup, jak lze experimentálně určit teplo dodané a přijaté, vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi, vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny, řeší jednoduché případy tepelné výměny, chápe funkci termosky, ledničky, tepelného čerpadla, popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů, popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi, 	<p>na organismus</p> <ul style="list-style-type: none"> stavové změny ideálního plynu, první termodynamický zákon, práce plynu, účinnost struktura pevných látek struktura kapalin povrch kapaliny, kapilární jevy přeměny skupenství látek, skupenské teplo

2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj, popíše princip a funkci kondenzátoru, popíše vznik elektrického proudu v látkách, řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona, zapojí podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud, popíše princip a praktické použití polovodičových součástek, popíše elektrickou vodivost kapalin, plynů a vakua, užití v praxi určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a 	<p>4 Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole kapacita vodiče elektrické obvody, značky odpor, sériové a paralelní zapojení elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu elektrický proud v polovodičích, vodivost polovodičů, přechod PN elektrický proud v kapalinách, v plynech a ve vakuu magnetické vlastnosti látek magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu,

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>popíše magnetické pole indukčními čarami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam, • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice, • vysvětlí princip transformátoru, <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích, • řeší úlohy na odraz a lom světla, zobrazení zrcadly a čočkami, vysvětlí principy základních typů optických přístrojů, oka • vysvětlí podstatu jevů interference, ohybu a polarizace světla, • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi, <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní modely atomu, • popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu, • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, • vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením, • popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice, • posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie. 	<p>elektromagnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetická indukce, indukčnost • vznik střídavého proudu, trojfázová soustava střídavého proudu • transformátor <p><u>5 Optika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • světlo a jeho šíření • zobrazování zrcadlem a čočkou • vlnové vlastnosti světla • spektrum elektromagnetického záření • infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich využití <p><u>6 Fyzika atomu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • model atomu • nukleony, elementární částice • spektrum atomu vodíku, laser • radioaktivita, jaderné záření a jeho biologické účinky • zdroj jaderné energie, jaderný reaktor • bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky, radioterapie <p><u>7 Vesmír</u></p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje Slunce jako hvězdu, • popíše objekty ve sluneční soustavě, • zná příklady základních typů hvězd, • zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru. 	<ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • hvězdy a galaxie • vývoj vesmíru • výzkum vesmíru
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • vlnové vlastnosti světla • spektrum elektromagnetického záření • infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich využití <p><u>6 Fyzika atomu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • model atomu • nukleony, elementární částice • spektrum atomu vodíku, laser <ul style="list-style-type: none"> • radioaktivita, jaderné záření a jeho biologické účinky • zdroj jaderné energie, jaderný reaktor • bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky, radioterapie <p><u>7 Vesmír</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • hvězdy a galaxie • vývoj vesmíru • výzkum vesmíru

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

CHEMIE

kód a název oboru vzdělávání:

78-42-M/01 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

3 (2 + 1 + 0 + 0)

platnost:

od 1. 9. 2010 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem je přispět k vytvoření všeobecného přehledu v oblasti přírodních a exaktních věd, ukázat společný základ živé i neživé přírody a základní principy poznávání a historii vzniku nových poznatků o okolním materiálním světě. Vzdělání v chemii vede zejména k vytvoření ucelené představy o základních vlastnostech a rozdělení elementárních látek neživé přírody i organismů. Ukazuje využití fyzikálních zákonů a matematického aparátu pro poznání mikrosvěta. Předmět chemie ve své instrumentální části vychovává k přesnosti, pečlivosti a šetrnosti, k bezpečnosti práce a respektu k chemikáliím. Na základě poznání vytváří ekologické myšlení i celkový přístup k životu.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva jsou teoretické poznatky i praktické dovednosti. Větší část je věnována teorii. Ta je rozdělena do tří základních celků: Obecná chemie, Anorganická chemie, Organická chemie. V nich jsou

obsaženy prvky mezních oborů, biochemie a fyzikální chemie nebo specializovaných oblastí analytická, potravinářská chemie, chemie léčiv, ekologie.

Praktické dovednosti jsou zaměřeny na bezpečnost práce v laboratoři, žákovské pokusy a práce a demonstrační pokusy, prováděné z větší části rovněž žáky za odborného dohledu a pomoci.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal ucelené základní představy o přírodě a materiálním světě
- získal představu o historickém vývoji poznání o světě
- dovedl aplikovat některé poznatky fyziky a algoritmy matematiky pro potřeby chemie
- chápal člověka jako nedílnou součást přírody, ale zároveň jako rozhodujícího činitele o budoucnosti života na zemi
- byl schopen pracovat s informacemi a hodnotil je
- měl vhodnou míru sebevědomí a byl schopen sebehodnocení
- získal základní dovednosti a návyky pro práci v chemické laboratoři

Pojetí výuky

Základní metodou výuky je výklad. Do výuky jsou vkládány nové teoretické i praktické poznatky z oblasti přírodních věd. Učební proces je založen na úzké a vzájemné spolupráci učitele a žáka, jejich vzájemném respektu. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nichž žáci vstupují do role přednášejícího nebo do skupinových interakcí. Na předem dohodnuté nebo volné téma žáci připravují prezentace s důrazem na úroveň a zajímavost provedení. Mohou být doprovázeny demonstračními pokusy. Některé celky jsou proloženy žákovskými pokusy a úkoly pro získání základních praktických dovedností práce v chemické laboratoři.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků je součástí výchovného působení. Každé pololetí školního roku je hodnoceno samostatně. Žák vypracuje během pololetí nejméně 6 malých písemných prací a jeden test v rozsahu 40 minut. Test může být nahrazen ústním opakováním. Další možné úkoly jsou uvedeny níže, společně s hodnotami váženého průměru známek. Vodítkem pro stanovení čtvrtletních nebo pololetních hodnocení je vážený průměr těchto známek.

- písemný úkol 5-10 minut (30%)
- ústní opakování (100%)
- aktivita, referát menšího rozsahu (50%)
- referát velkého rozsahu, demonstrační pokus (100%)
- písemné opakování, test 40 minut (100%)
- malý praktický úkol (50%)
- praktický úkol 40 minut a více (100%)

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět prohlubuje občanské vědomí žáků, formuje kladný vztah k životnímu prostředí. Důležité je rozvíjení ekologického myšlení a jednání v duchu trvale udržitelného rozvoje. Učí vyhledávat, třídit informace.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání ➤ s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky ➤ sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí ➤ využívat ke svému učení různé informační zdroje
k řešení problémů	➤ porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky ➤ uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace ➤ spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
komunikativních	➤ vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; ➤ formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně ➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
personálních a sociálních	➤ stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek; ➤ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku ➤ ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory a postoje jiných lidí ➤ mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
občanských a kulturního povědomí	➤ chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje ➤ jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu

matematických

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnostmi zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- správně používat a převádět běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů
- provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.)
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základní a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím světové sítě internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů na různých nosných médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj

člověk a životní prostředí

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny)
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje)

informační a komunikační technologie

- používat a efektivně pracovat s prostředky ICT

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> •vyjmenuje elementární částice a jejich vlastnosti – společný základ materiálního světa •zapíše elektronovou strukturu – základ všech chemických i fyzikálních vlastností prvků •dovede aktivně využívat periodický systém tabulky •používá princip českého i mezinárodního anorganického názvosloví •rozezná acidobazické a redoxní děje podle zápisu rovnice •aplikuje matematické postupy v chemických výpočtech •připraví teoreticky i prakticky roztok s požadovanou koncentrací •prezentuje ve známých aplikacích práci na dohodnuté téma anorganické chem 	<ul style="list-style-type: none"> •Historie chemie a vývoj vědy a výroby, třídění látek •Atom, složení a modely atomu •Radioaktivita, záření, rozpadové řady, využití radioaktivity •Struktura elektr. obalu, výstavbový princip •Periodický systém •Chemická vazba, elektronegativita, druhy chemických vazeb •Chemické názvosloví anorganických sloučenin, binárních, ternárních, kyselin, hydroxidů, solí, hydrogensolí a hydrátů solí, podvojných a komplexních sloučenin sloučeniny •Teorie kyselin a zásad, pH, acidobazické reakce, indikátory,pufrů •Elektrolýza, elektrochemická řada kovů, redoxní děje a reakce, využití, vyčíslení redoxních rovnic •Výpočty z chemického vzorce, látkové množství, výpočty z chemických rovnic, koncentrace roztoků a míchání roztoků •Chemická reakce, reakční kinetika, faktory ovlivňující reakční kinetiku – termodynamika, katalyzátory •Anorganická chemie – prvky v periodickém systému - jejich sloučeniny, vlastnosti, výskyt, výroba a využití.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná typ základních organických látek -uhlovodíku, zakreslí strukturní nebo racionální vzorec podle systematického názvu a naopak • popíše přírodní zdroje uhlovodíků, následky katastrof při jejich těžbě a velkokapacitní přepravě • určí typ derivátů podle funkční skupiny • vyjmenuje vybrané látky využívané v potravinářství, kosmetice, lékařství a ostatních odvětvích • popíše principy technologických výrob a zpracování některých látek • podle stavby molekuly a charakteru funkční skupiny navrhne reakční mechanismus organické reakce • charakterizuje potřebnost důležitých stavebních a energetických látek • popíše společný základ genetických informací všech organismů • vyjmenuje látky, které řídí činnost buněk a jejich soustav a určují fyziologické projevy případně pocity • vyjmenuje následky škodlivých látek a důsledky závislosti • uvědomuje si spojitost mezi chemickými procesy v těle a životosprávou člověka <p>spojí poznatky o buňkách a organelách z biologie a chemie v hraničním oboru biochemie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vzorců organické chemie a organické látky – rozdělení, zástupci, využití, deriváty – zástupci, využití • Alkany, cykloalkany, alkeny, alky, areny, vlastnosti zástupci, využití • Deriváty uhlovodíků, halogenderiváty, nitroderiváty, hydroxyderiváty, merkaptoderiváty, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny. • Funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, mastné kyseliny, vlastnosti, zástupci, využití • Heterocyklické sloučeniny, vlastnosti a využití • Indukční a mezomerní efekty, reakční mechanismy organických reakcí • Sacharidy, tuky a jejich rozdělení • Aninokysaliny, peptidy, bílkoviny, jejich struktura a funkce • Nukleové kyseliny, genetické informace • Řídící látky v organismech – enzymy, hormony a vitamíny. • Látky ovlivňující metabolismy a psychotropní látky – alkaloidy, terpeny, závislosti. • Fotosyntéza, metabolismy cukrů, tuků, bílkovin. • Hospodaření lidského organismu s vodou, ionty vápníku, sodíku, draslíku a ostatními mikrobiogenními nebo stopovými prvky

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

BIOLOGIE

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 6 (2+2+2+0)

platnost: Od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Biologie je součástí přírodovědného vzdělávání, které přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Vede k tvorbě potřebných vztahů k přírodnímu prostředí. Cílem přírodovědného vzdělání je naučit žáky využívat poznatků v profesním i občanském životě.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl vztahu člověka a přírody
- uměl pozorovat a zkoumat přírodu
- přijal za své principy udržitelného rozvoje
- zaujal postoj ke globálním problémům
- aplikoval zásady péče o zdraví a správné životosprávy v osobním životě
- ctil život jako nejvyšší hodnotu
- aplikoval získané vědomosti a dovednosti v pedagogické činnosti

Pojetí výuky

Základem výuky jsou teoretické znalosti doplněné praktickými činnostmi. Ve vyučování jsou využity jak

klasické výukové metody názorně-demonstrační (předvádění, pozorování) tak komplexní výukové metody (frontální výuka, samostatná práce žáků). Pokud je to možné, jsou řazeny exkurze a realizovány tematické přednášky a besedy se Střediskem ekologické výchovy v Krnově a s odborem ŽP Městského úřadu v Krnově.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vzdělávacích činností žáka má formativní a motivační funkci a jeho součástí je i rozvoj sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Podklady pro hodnocení získává učitel na základě testování a ústního zkoušení, hodnocení výsledků samostatné práce a práce na projektech. Učitel přihlíží k přípravě žáka na vyučování, k práci ve vyučování, k projevené snaze.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět prohlubuje občanské vědomí žáků, formuje kladný vztah k životnímu prostředí. Učí žáka kriticky hodnotit informace, zvažovat osobní a občanské postoje, jednat v duchu trvale udržitelného rozvoje.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku aj.)
- pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje

k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti získaných dříve

personálních a sociálních

- týmová práce
- mít zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj

člověk a životní prostředí

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalost o a biotických a abiotických podmínkách života,

o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny)

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje)
- práce s informacemi, jejich kritické zhodnocení
- používání PC při vyhledávání a zpracování informací

informační a komunikační technologie

Rozpis učiva

1. - 3. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku • popíše rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • popíše formy nebuněčných organismů a jejich význam pro člověka • porovná základní skupiny organismů • definuje základní genetické pojmy • charakterizuje mutace a geneticky podmíněné nemoci • řeší jednoduché genetické příklady • popíše orgánové soustavy • popíše základní funkci orgánů • rozliší věkové zvláštnosti jednotlivých soustav • analyzuje význam zdravé výživy a uvede principy zdravého 	<p>Základy biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> •vlastnosti živých soustav •buněčná teorie •rozmanitost organismů a jejich charakteristika •dědičnost a proměnlivost •biologie člověka •zdraví a nemoci

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>životního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní ekologické pojmy • charakterizuje faktory prostředí • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • charakterizuje základní typy ekosystémů • vyjmenuje příklady pozitivních i negativních dopadů působení člověka na přírodu • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi a zaujme k nim stanovisko • vyjmenuje a charakterizuje významná chráněná území v ČR a v regionu • zhodnotí osobní odpovědnost každého jedince za udržitelný rozvoj 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • ekologické faktory prostředí • potravní řetězce • koloběh látek v přírodě a tok energie • základní ekosystémy <p>Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka a prostředí • přírodní zdroje a jejich využívání • odpady • globální problémy • ochrana přírody a krajiny • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

MATEMATIKA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 10 (2+2+3+3)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, volném čase apod.)

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah Matematiky vychází z Matematického vzdělání Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání Pedagogické lyceum. Matematika rozvíjí znalosti a dovednosti žáků v oblastech Operace s čísly a výrazy, Funkce, Planimetrie, Stereometrie, Analytická geometrie, Posloupnosti, Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v průběhu 1.-4.ročníku. Některá témata budou dále podrobněji probírána ve 4.ročníku v Seminári z matematiky.

Výuka směřuje k tomu, aby žák dovedl:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;

- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby. V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci; měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení

Pojetí výuky

Výuka probíhá formou:
 frontálního vyučování
 diskuse
 skupinového vyučování
 prezentace ve třídě
 projektového vyučování
 řešení problémových úloh
 hrami a soutěžemi
 využívání informačních a komunikačních technologií

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků je v souladu se školním řádem a je založeno na těchto základních ukazatelích:
 známky ze čtvrtletních prací, které musí být povinně napsány v případě absence doplněny
 známky z písemných prací zahrnujících celé tématické celky (v případě rozsáhlejších celků – i po jednotlivých částech) – minimálně třikrát za pololetí
 Dále se hodnotí:

- zapojení do jednotlivých aktivit a obecně přístup studentů k probíraným tématům a předmětu jako celku
- práce dle pokynů vyučujícího
- postoje k předmětu
- důležitou roli při hodnocení hraje úroveň vyjadřování a schopnost logické argumentace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových

Předmět se výrazně podílí na rozvoji kompetence řešit problém. Pomocí týmové spolupráce napomáhá

kompetencí a k aplikaci průřezových témat prosociálnímu jednání žáků, rozvoji sebehodnocení a sebepojetí žáka. Učí žáka reálnému odhadu a použití matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému čtení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

personálních a sociálních

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním
- občanských a kulturního povědomí
  - uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- matematických
  - správně používat a převádět běžné jednotky
  - používat pojmy kvantifikujícího charakteru
  - provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
  - nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
  - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
  - aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
  - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
  - pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
  - uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Uplatnění průřezových témat

- občan v demokratické společnosti
  - osobnost a její rozvoj
  - komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- informační a komunikační technologie
  - práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá aritmetické operace v množině reálných čísel a různé zápisy reálného čísla • počítá s absolutní hodnotou, číselnou množinu vyjádří pomocí intervalu a interval zakreslí, • řeší sjednocení a průnik intervalů, výsledek zapíše • praktické úlohy převede na příklady s využitím procentového počtu, které dále řeší • počítá s mocninami a odmocninami • užívá matematických operací při práci s mnohočleny, výrazy, upravuje jednoduché i složitější výrazy (i lomené) • řeší výrazy obsahující mocniny a odmocniny • rozezná funkci a určí výpočtem i odečtem z grafu definiční obor, popř. obor hodnot • načrtne grafy funkcí a vyjmenuje jejich vlastnosti • počítá lineární rovnice, nerovnice a soustavy rovnic včetně zkoušky a podmínek řešení • vyjádří jednoduché reálné situace matematickými strukturami, tyto struktury řeší, odhaduje výsledek a srovnává řešení s odhadem a reálnou situací • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • orientuje se v grafickém znázornění reálné situace 	<p>Operace s čísly a výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • užití procentového počtu • mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, • odmocniny • výrazy s proměnnými <p>Lineární funkce, rovnice, nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy – pojem funkce, • definiční obor a obor hodnot, • graf funkce, vlastnosti funkcí • lineární rovnice a nerovnice • soustavy, slovní úlohy • racionální funkce

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná funkci a určí výpočtem i odečtem z grafu definiční obor, popř. obor hodnot • načrtne grafy funkcí a vyjmenuje jejich vlastnosti • řeší kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy včetně zkoušky • vyjádří jednoduché reálné situace pomocí matematických struktur, tyto struktury řeší, odhaduje výsledek a srovnává řešení s odhadem a reálnou situací • zakreslí goniometrické funkce v oboru reálných čísel, aplikuje jejich vlastnosti a vztahy při řešení jednoduchých goniometrických rovnic • odvodí hodnoty goniometrických funkcí z jednotkové kružnice • využívá vlastností goniometrických funkcí při řešení jednoduchých reálných situací převedených do matematických modelů i k řešení rovinných a prostorových útvarů • používá základní pojmy geometrie v rovině • určuje vzájemnou polohu rovinných útvarů • aplikuje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozezná základní druhy rovinných obrazců, vypočítá jejich obvod a obsah 	<p>Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvadratická funkce, kvadratická rovnice a nerovnice • exponenciální a logaritmická funkce, • logaritmus • goniometrie a trigonometrie, • goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu • řešení pravouhlého trojúhelníku • věta sinova a kosinova, řešení obecného trojúhelníku • goniometrické rovnice <p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní planimetrické pojmy, • polohové a metrické vztahy mezi útvary • shodnost a podobnost trojúhelníků • Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • shodná a podobná zobrazení • rovinné obrazce

Rozpis učiva

3. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše charakteristické vlastnosti základních těles pojmenuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, určuje vzdálenosti a odchylky vypočítá povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie řeší stereometrické úlohy motivované praxí definuje pojem vektor určí součet a rozdíl vektorů, skalární součin vektorů, násobí vektory reálným číslem, počítá analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek vyjádří analyticky přímku různými způsoby	<p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru tělesa <p>Analytická geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> vektory přímka a její analytické vyjádření

Rozpis učiva

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší posloupnost jako zvláštní případ funkce vyjádří posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky rozezná aritmetickou a geometrickou posloupnost řeší praktické úlohy s využitím aritmetické nebo geometrické posloupnosti počítá jednoduché finanční záležitosti	<p>Posloupnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> aritmetická posloupnost geometrická posloupnost finanční matematika

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy finanční matematiky • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • rozliší variace, permutace a kombinace bez opakování a užívá vztahy pro jejich počet • řeší pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem • používá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • orientuje se v grafech, diagramech a tabulkách, vyčte potřebné údaje a navrhne tabulku, diagram a narýsuje graf se statistickými údaji 	<p>Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> • faktoriál, kombinační čísla • variace, permutace a kombinace bez opakování • náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů • základy statistiky

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

TĚLESNÁ VÝCHOVA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 8 (2+2+2+2)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem vzdělávání pro zdraví je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní zodpovědnosti za své zdraví. V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovnímu výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva budou teoretické poznatky a pohybové dovednosti – tělesná cvičení, gymnastika, atletika, pohybové hry, úpoly, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě, testování tělesné zdatnosti, zdravotní tělesná výchova.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- přistupoval ke zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránil, rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- racionálně jednal v situacích osobního a veřejného ohrožení
- chápal jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka
- znal prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usiloval o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností
- posoudil důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujal k mediálním obsahům kritický odstup
- vyrovnával nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- usiloval o pozitivní změny tělesného sebepojetí
- využíval pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontroloval a ovládal své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti

Pojetí výuky

Tělesná výchova je povinná pro všechny dívky a chlapce s výjimkou krátkodobých nebo dlouhodobých úlev (omezení konkrétních činností v TV), navrhovaných a sledovaných lékařem ve shodě se zdravotním stavem žáka. Oslabení žáci, kteří nejsou zařazeni do zdravotní tělesné výchovy, se klasifikují z učiva povoleného lékařem. Žáci zařazení do III. zdravotní skupiny uvolnění z normální tělesné výchovy budou navštěvovat samostatný předmět Tělesné výchovy – Zdravotní tělesnou výchovu. Oddělení budou zřizována při minimálním počtu 8 žáků školy.

Tělesná výchova respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků. Umožňuje diferencovat žáky nejen podle pohlaví, ale i podle jejich výkonnosti a zájmu v rámci dané třídy či skupiny. Osnovy nestaví na přesném členění učiva do ročníků, ale na jeho relativně volném výběru podle konkrétní úrovně žáků, jejich rozvojových a zdravotních potřeb a zájmů.

Do výuky je vnášena teorie a praxe didaktických stylů. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nichž žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti a pravomoci, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky, vybírat z alternativ atd. Tělesná výchova je charakteristická didaktickou transformací nově vznikajících sportů, pohybových

a aktivit, nového netradičního náčiní apod.

Vyučovací a učební procesy jsou založeny na úzké vzájemné spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu, snaze pomoci žákovi, nepřipustit jeho fyzické či psychické poškození.

Tělesná výchova je vedena tak, aby přinášela žákům radost z pohybové činnosti, uspokojení z dosažených výsledků, ze vzájemných vztahů vytvářených při společné činnosti, z ohleduplnosti, vzájemné pomoci a celkové atmosféry ve výuce.

Tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovného zařízení a přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, estetičnost a účelnost vybavení apod. Je základní formou pohybového vzdělávání, která má vzhledem k omezené časové, dotaci charakter „návodného programu“. Ten musí být dále rozvíjen a doplňován dalšími pohybovými aktivitami.

Tělesná výchova bude uplatňována

v povinných hodinách tělesné výchovy (zdravotní tělesné výchovy)

v povinných kurzech

v zájmových pohybových činnostech a jiných organizačních formách

doplňující funkci mají drobné organizační formy tělesné výchovy ve škole

v průběhu školního roku bude organizováno několik sportovních dnů a soutěží pro žáky školy, což je uvedeno v jednotlivých projektech, které jsou součástí učebního plánu.

Žáci se povinně zúčastní všech kurzů:

v 1. ročníku průběžně kurz plavání (1 hodina týdně)

ve 2. ročníku lyžování a zimní pobyt v přírodě (32 hodin) – týdenní kurz

ve 2. ročníku kurz zdravého způsobu života (32 hodin)

ve 3. ročníku turisticko-sportovní kurz, letní pobyt v přírodě (32 hodin) – týdenní kurz

Kurzy jsou významné z hlediska zdravotního a kondičního, z pohledu rozvoje sociálních vztahů v kolektivu žáků i z hlediska utváření vztahů žáků k přírodě. Kurzy jsou zaměřeny i na didaktiku pohybových činností nutnou pro budoucí povolání a zaměření studia. Z tohoto důvodu je absolvování kurzů povinné. Jestliže žák nemůže z vážných důvodů některý z kurzů absolvovat, má možnost nahradit jej v jiném termínu, resp. v jiném ročníku tak, aby splnil požadavky kurzů před ukončením studia. Účast na kurzech je součástí hodnocení žáka.

Vyučovací hodiny tělesné výchovy nebudou spojovány ve dvouhodinovy až na výjimečné případy.

Třída se dělí v závislosti na počtu žáků a bezpečnosti.

Cvičební prostory budou udržovány ve stálé čistotě a jejich vybavení bude před použitím kontrolováno.

Žáci i učitelé budou používat při vyučování cvičební úbor. Bezpečný průběh vyučovacích hodin tělesné výchovy bude zajišťovat učitel svou přítomností po celou dobu vyučovací hodiny, promyšlenou a účelnou organizací práce.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Žák je zásadně hodnocen za změnu ve vlastním výkonu (dovednosti), za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu prakticky využívat některé osvojené pohybové činnosti v denním režimu (na základě vhodně motivované a vedené výuky).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
k řešení problémů	➤ spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
komunikativních	➤ vyjadřovat se a vystupovat se zásadami kultury projevu i chování
personálních a sociálních	➤ posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích ➤ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku ➤ mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
občanských a kulturního povědomí	➤ chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje ➤ uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
matematických	➤ provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy ➤ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi	➤ získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet ➤ pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných,

elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj
člověk a životní prostředí	➤ vliv prostředí na lidské zdraví

Rozpis učiva

1. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá příslušné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech • dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • zapojí se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci • rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu • připraví prostředky k plánovaným pohybovým činnostem, sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • uplatňuje zásady sportovního tréninku, vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu • o získaných informacích diskutuje, analyzuje je a hodnotí 	<p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku • odborné názvosloví, komunikace • výstroj, výzbroj, údržba, hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace, kompenzace, relaxace • pravidla her závodů soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozbíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • pohybové testy, měření výkon • zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. Jako součást všech tematických celků

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svalovou sílu, rychlost vytrvalost a pohyblivost • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace • uplatní techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • koordinuje pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu) • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • participuje na týmových herních činnostech družstva, dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání • zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a upraví si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • zhodnotí své pohybové možnosti a dosažení osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí je zhodnotit kvalitu pohybových činností nebo výkonu • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh • rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tance <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • drobné a sportovní • alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • pády • základní sebeobrana <p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) průběžně <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • motorické testy <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • (podle doporučení lékaře) • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity

KURZ PLAVÁNÍ (1. ROČNÍK)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách ve vodě • dýchá do vody, splývá, potápí se, loví předměty • plave kraul, znak, prsa včetně jednoduché obrátky • skáče z bloku do vody • uplave vzdálenost do 200 metrů (začátečník) nebo do 500 metrů (pokročilí) podle plavecké vyspělosti	<ul style="list-style-type: none"> • adaptace na vodní prostředí • plavecké způsoby • dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího • plavání pro zdravotně oslabené žáky

ZIMNÍ POBYT V PŘÍRODĚ - KURZ LYŽOVÁNÍ (2. ROČNÍK)

Výsledky vzdělávání	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá příslušné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách na sněhu • podle míry vyspělosti sjede bezpečně snah • použije lanovku a vlek	<ul style="list-style-type: none"> • základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění přes terénní nerovnosti) nebo základy snowboardingu • zastavování i sjíždění přes terénní nerovnosti • základy běžeckého lyžování • chování při pobytu v horském prostředí • lyžování a pobyt v přírodě a hry pro zdravotně oslabené žáky

KURZ ZDRAVÉHO ZPŮSOBU ŽIVOTA (2. ROČNÍK)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • charakterizuje význam zdravého životního stylu • popíše vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a navrhne kompenzaci jejich nežádoucích důsledků • charakterizuje psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • vyjmenuje zásady zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • použije naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • vyjmenuje důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a uvede příklady jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; posoudí prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; • rozpozná hrozící nebezpečí a reaguje na ně • poskytne první pomoci sobě a jiným; 	<p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. • duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví • odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu • partnerské vztahy; lidská sexualita • prevence úrazů a nemocí • mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama <p>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život

LETNÍ POBYT V PŘÍRODĚ – TURISTIKA (3. ROČNÍK)

Výsledky vzdělávání	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá příslušné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách v přírodě • používá pro orientaci v terénu mapu a buzolu • orientuje se v terénu podle standardního značení pro cykloturistiku, vodní turistiku, pěší turistiku • bezpečně nasedne, zastaví, vyzedne, změni směr jízdy na kole nebo v lodi • postaví stan • popíše pravidla pro zakládání a rušení tábořiště • připraví v přírodě jídlo • dodržuje pravidla při jízdě ve skupině • dodržuje pravidla při jízdě v nenáročném terénu i ve ztížených podmínkách	<ul style="list-style-type: none"> • příprava turistické akce • orientace a chování v přírodě • orientační běh • turistika a sporty v přírodě • pobyt v přírodě a hry pro zdravotně oslabené žáky • druhy turistiky pěší, vodní, cyklo podle zájmu žáků

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

VÝPOČETNÍ TECHNIKA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 5 (0 +2 + 2 + 1)

platnost: Od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Výpočetní technika rozvíjí dovednost pracovat s prostředky IT a efektivně je využívat jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva jsou teoretické poznatky a jejich aplikace v praxi.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- pochopil základní principy IT, získal elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií
- orientoval se ve světě informací, tvořivě s nimi pracoval a využíval je při studiu i v běžném životě
- se na základě vyhodnocení získaných informací odpovědně rozhodl
- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci šířené Internetem

- dovedl se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví

Pojetí výuky

Výuka je zaměřena na přípravu žáků pro využití prostředků výpočetní techniky v praxi s využitím klasických výukových metod slovních (vysvětlování, přednáška) a názorně demonstračních (předvádění a pozorování, práce s obrazem, instruktáž) a komplexních výukových metod (frontální výuka, individuální a individualizovaná výuka, výuka odporovaná počítačem).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně prostřednictvím následujících metod a forem – testování a zkoušky, pozorování při dodržování těchto zásad:

- učitel přistupuje k hodnocení s vědomím motivační funkce hodnocení;
- učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky.

Hodnocení je prováděno průběžně. Hlavním kritériem jsou známky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání ➤ využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
k řešení problémů	➤ porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
komunikativních	➤ zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata ➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
personálních a sociálních	➤ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
matematických	➤ číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
využívat prostředky ICT a pracovat s	➤ pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

informacemi

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

člověk a svět práce

- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce

informační a komunikační technologie

- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky
- naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pro potřeby dalšího vzdělávání;

člověk a životní prostředí

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje informační, technické, technologické)

Rozpis učiva

2. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsluhuje počítač a jeho externí zařízení • vyhledá chyby v PC a jeho externí zařízení a vyřeší jejich odstranění • vyměňuje spotřební materiál • pojmenuje možnosti a výhody, ale i rizika (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • používá prostředky k zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • využívá prostředky správy operačního systému, na základní úrovni nastavuje operační systém a jeho uživatelské prostředí; • pracuje v běžném systému - rozumí struktuře dat a možnosti jejich uložení, orientuje se v systému adresářů, ovládá základní operace se soubory • popíše princip algoritmizace úloh a sestavuje řešení pro konkrétní úlohy (rozložení úlohy na jednotlivé elementární činnosti); • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware; • získá předpoklady naučit se používat nové aplikace, především za pomoci manuálu a nápovědy • rozezná a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • popíše specifika práce v síti (včetně rizik), pracuje s jejími prostředky a využívá jejich možností 	<p>Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> • hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie • základní a aplikační programové vybavení • operační systém, jeho nastavení • data, soubor, složka, souborový manažer • komprese dat • prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • ochrana autorských práv • algoritmizace • nápověda, manuál <p>Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • e-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, videokonference, • telefonie, FTP • Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet • informace, práce s informacemi • informační zdroje • Internet

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje elektronickou poštou, otevře poštovního klienta, přijme zprávu, zašle se zprávou s přílohou • pracuje s dalšími funkcemi poštovního klienta (organizování, plánování) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat • vybírá vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a příslušné techniky k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet, zvládá jejich vyhledávání, využívá filtrování • porovnává získané informace, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí selekci a další zpracování • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • porovná validitu informačních zdrojů a využití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele • pracuje s běžnými i odbornými graficky zpracovanými informacemi (schémata, grafy apod.) • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (běžně používá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty) • vytváří hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v 	<p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> • textový procesor • tabulkový procesor • software pro tvorbu prezentací • spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat) • databáze • základy tvorby maker a jejich použití • grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce v SW nástrojích) • další aplikační programové vybavení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením (aplikace dodávané s operačním systémem, rovněž pracuje s balíkem kancelářských aplikací jako celkem) • pracuje v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk) • popíše základní typy grafických formátů, vybírá vhodné programové vybavení pro práci s nimi a vytváří základní grafické prvky a upravuje je • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti 	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

EKONOMIKA

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

3 (0+0+2+1)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem předmětu je vytvoření základů ekonomického vzdělání, ekonomického myšlení žáků, to je pochopení a hodnocení hospodářských jevů a procesů ve společnosti. Předmět vytváří odborný předpoklad pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a orientaci v právní úpravě podnikání.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva jsou teoretické poznatky a jejich aplikace v praxi. Teoretické poznatky jsou především z oblasti podstaty fungování tržní ekonomiky, národního hospodářství a EU, mezd, daňové soustavy, finančního trhu, podnikání a podniku.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- rozuměl obsahu základních pojmů z ekonomiky a správně je používal
- zvažoval při plánování a posuzování určité činnosti v pracovním procesu i běžném životě možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí
- efektivně hospodařil s finančními prostředky
- nakládal s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky s ohledem na

životní prostředí

- chápal cíle a strategie EU, měl přehled o nástrojích a prostředcích politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, uměl vyhledat potřebné informace
- chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- znal význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

Pojetí výuky

Výuka kombinuje klasické výukové metody slovní (vysvětlování, výklad, práce s textem, rozhovor) s problémovou výukou a komplexními metodami výuky. Z nich využívá skupinovou a kooperativní výuku samostatnou práci žáků i frontální výuku.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně prostřednictvím následujících metod a forem – testování a zkoušky, pozorování při dodržování těchto zásad:

- učitel přistupuje k hodnocení s vědomím motivační funkce hodnocení;
- učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky.

Hodnocení je prováděno průběžně. Hlavním kritériem jsou známky a dále se přihlíží také na aktivní účast žáka v hodině a ke konané práci dle pokynů vyučujícího.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

komunikativních	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata ➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
personálních a sociálních	<ul style="list-style-type: none"> ➤ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku ➤ adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní ➤ přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
občanských a kulturního povědomí	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu ➤ zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě
k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám	<ul style="list-style-type: none"> ➤ znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců ➤ porozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
matematických	<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy ➤ číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) ➤ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
<i>Uplatnění průřezových témat</i>	
občan v demokratické společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osobnost a její rozvoj ➤ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
člověk a svět práce	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících

směrů vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků

- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů
- zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky a výpočet, možnosti zaměstnání v zahraničí
- soukromé podnikání, podstata a formy podnikání, rozdíly mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem, výhody a rizika podnikání, nejčastější formy podnikání, činnosti, s nimiž je třeba při podnikání počítat, orientace v živnostenském zákoně a obchodním zákoníku
- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky

informační a komunikační technologie

Rozpis učiva

3. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní ekonomické pojmy • fungování tržního mechanismu aplikuje na konkrétních příkladech • porovná vzájemný vztah nabídky a poptávky a popíše jeho vliv na vznik ceny • popíše, jakým způsobem občan přispívá do státního rozpočtu • popíše smysl základních ukazatelů vývoje NH • vyjmenuje příčiny nezaměstnanosti a popíše její druhy • popíše podstatu inflace i s jejími důsledky a na konkrétních příkladech doloží, jak se jim bránit • charakterizuje systém daní a popíše systém odvodu daní • rozliší nejběžnější platební nástroje • charakterizuje vkladové produkty 	<p>Podstata fungování tržní ekonomiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekonomické pojmy (ekonomie, ekonomika, ekonomické subjekty, potřeby, statky, služby), životní prostředí, životní úroveň, základní ekonomický problém, ekonomické systémy • hospodářský proces a jeho fáze, produkční možnosti • trh, tržní subjekty, • poptávka a nabídka, cena • struktura trhu • selhání trhu • výkonnost národního hospodářství a činitelé ovlivňující jeho úroveň • hrubý domácí produkt, hospodářský růst, hospodářský cyklus, • nezaměstnanost • inflace • finanční trh,

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí zákonné a smluvní pojištění a zvolí nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • popíše způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • charakterizuje jednotlivé formy podnikání a vyjmenuje jejich základní znaky • aplikuje na příkladech základní povinnosti podnikatele vůči státu • zpracuje podnikatelský záměr, jehož součástí je zakladatelský rozpočet • popíše jednotlivé druhy majetku • používá účetní evidenci majetku • rozezná jednotlivé druhy nákladů a výnosů • na příkladech vysvětlí použití marketingových nástrojů v oboru • popíše části procesu řízení a jejich funkci • vyzná se v zákonné úpravě mezd • spočítá na konkrétních příkladech hrubou a čistou mzdu, sociální a zdravotní pojištění • popíše podstatu veřejných financí a rozdělí je • popíše úlohu neziskových a příspěvkových organizací v ekonomice státu • porovná problematiku financování ziskových a neziskových organizací • vyjmenuje důvody vedoucí ke státním zásahům do ekonomiky 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze, platební styk • cenné papíry • pojišťovnictví Podnikání <ul style="list-style-type: none"> • podnikání, právní formy podnikání • podnikatelský záměr zakladatelský rozpočet • podnikání v rámci EU Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku <ul style="list-style-type: none"> • podnik, druhy podniků • struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek • náklady, výnosy, hospodářský výsledek podniku • marketing • management Mzdy, zákonné odvody <ul style="list-style-type: none"> • mzdová soustava • daně z příjmů, sociální a zdravotní pojištění Veřejné finance <ul style="list-style-type: none"> • základy veřejných financí • neziskové organizace • financování neziskových organizací • státní rozpočet • místní rozpočty • řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti • pracovněprávní problematika BOZP • bezpečnost pracovních prostředků a technických zařízení.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech objasní příjmy a výdaje státního rozpočtu • popíše problematiku státního rozpočtu a místních rozpočtů • popíše základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • popíše úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce • plní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví • na příkladech aplikuje bezpečnostní rizika, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevencí • popíše povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu. 	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

PEDAGOGIKA

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

6 (0+2+2+2)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem Pedagogiky v odborném školství je seznámit žáky s pedagogikou jako vědou i s její aplikací do praxe, uvést je do pedagogické terminologie i do vybraných otázek výchovy a vzdělávání, formovat jejich pedagogické myšlení a postoje a nazírat na práci školy i pedagogů z různých hledisek. Tento obsahový okruh patří k zásadní části odborného vzdělávání v oboru pedagogické lyceum, neboť se předpokládá, že absolventi zaměří své terciární vzdělávání na studium pedagogických oborů.

Charakteristika učiva

Základ učiva tvoří vybrané okruhy zejména z obecné pedagogiky, obecné didaktiky, dějin pedagogiky a výchovy, sociální pedagogiky a pedagogiky volného času. Učivo je rozděleno do tří ročníků a jednotlivé tematické celky jsou rozvrženy tak, aby byl žák připraven s ohledem na použití

těchto základů v dalších předmětech, zejména souvislé pedagogické praxi, která má za úkol podložit teoretické vzdělání poznáním reálné činnosti vzdělávacích zařízení a pedagogů.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal vhled do pedagogické profese, pochopili význam pedagogiky jako vědy a lépe porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání dětí i dospělých
- orientoval se v pedagogických disciplínách a v dalších oborech relevantních pro pedagogickou činnost, rozuměl pedagogické terminologii
- měl přehled o vzdělávacím systému v ČR, cílech, principech a nástrojích vzdělávací politiky
- měl základní představu o metodách výzkumné práce v oblasti pedagogiky, dovedli vyhledávat a hodnotit poznatky a názory vztahující se ke společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání
- chápalo celoživotní vzdělávání jako jeden ze základních požadavků na člověka dnešní doby
- oceňovalo kvalitní vzdělávání jako významnou hodnotu člověka
- chápal význam školy a pedagogů i složitost a náročnost tohoto povolání
- znal význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- chápal kvalitu vykonávané práce jako významný nástroj prestiže a konkurenceschopnosti i jako nástroj hodnocení a oceňování pracovníků
- získal motivaci pro práci s lidmi a pro studium v této oblasti
- posiloval své etické vědomí, přirozenou úctu k osobnosti druhých, schopnost empatie, vlastní hodnotový systém
- byl schopen pracovat s informacemi a celoživotně se vzdělávat

Pojetí výuky

Organizace vyučování je dána obecným charakterem učiva, které v sobě obsahuje jak teoretické informace, tak i praktické dovednosti. Při vzdělávání je možno využívat celou škálu didaktických forem práce, jako jsou frontální, skupinová a projektová výuka. Nedílnou součástí výuky je práce se zdroji informací (odborná literatura, internet, denní, tisk, média). Ve vhodných případech je využívána audiovizuální technika (PC prezentace, video, DVD). Na vzdělávání mohou navazovat tematické exkurze do školských, sociálních a volnočasových zařízení.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání se ověřují průběžně, hodnotí se zejména komplexní dovednosti žáků. Nejčastěji používanou formou ověřování znalostí je písemné zkoušení, žáci jsou rovněž hodnoceni za schopnost aplikace teoretických poznatků do běžné praxe, za správné řešení modelových situací, za

schopnost spolupráce na zadané téma ve skupině i za prezentaci těchto znalostí ve vyučování. Hodnotí se samostatná domácí práce, referáty, semináře i aktivita žáků přímo ve vyučování. Hodnocení vychází ze zásad stanovených klasifikačním řádem školy.

*Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
a k aplikaci průřezových témat*

Předmět Pedagogika vytváří pozitivní vztah žáků k učení a celoživotnímu vzdělávání, což je v souladu s principy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vede k uplatnění různých způsobů práce s textem a k dovednosti zpracovávat informace z různých zdrojů. Učí žáky formulovat své myšlenky a vyjádřit je souvisle a srozumitelně a obhájit svůj názor. Vede žáky k jednání v souladu s morálními principy, pěstuje zájem o výchovně vzdělávací dění u nás a ve světě.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
  - dodržovat odbornou terminologii;
  - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- personálních a sociálních
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
  - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
  - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
  - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
  - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
  - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.
- občanských a kulturního povědomí
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost
  - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
  - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
  - umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- matematických
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
  - pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
  - uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů

a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj – vzdělávání
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, multikultura
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- občanská etika (morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita)

člověk a svět práce

- význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikace, nutnost a možnosti celoživotního učení
- podpora státu sféře zaměstnanosti, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti volby povolání a hledání zaměstnání a rekvalifikací, podpora nezaměstnaným
- práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí

informační a komunikační technologie

- naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pro potřeby dalšího vzdělávání;
- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky.

Rozpis učiva

2. – 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše pedagogiku jako vědní disciplínu, popíše její specifické rysy, vývoj pedagogického myšlení i vztah k ostatním vědám a popíše její význam pro praxi	<p>Obecná pedagogika</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj pedagogiky jako vědy • vztah pedagogiky k ostatním vědám • předmět pedagogiky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná různá členění pedagogických disciplín • adekvátně užívá odbornou pedagogickou terminologii (včetně frekventovaných cizojazyčných pojmů), vysvětlí základní pedagogické pojmy a jejich vztahy • popíše funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě a v životě společnosti • popíše cíle výchovy, jejich funkce a obsah a diskutuje o jejich formulaci u různých pedagogických směrů, vyjmenuje a popíše výchovné zásady • orientuje se v metodách pedagogického výzkumu a jejich uplatnění • používá správně pojmy: cíle a obsah vzdělávání, metod (strategie) výuky, rozlišuje různé organizační formy vyučování a diskutuje o jejich možné aplikaci ve výuce, vymezí základní pedagogické dokumenty • charakterizuje roli pedagoga v historickém kontextu, formuluje požadavky na jeho osobnost a povahové rysy, odborné a profesionální kompetence, popíše některé typologie pedagogických osobností a diskutuje o vlastní představě „ideálního pedagoga“ • pozoruje konkrétní výuku nebo jiné pedagogické aktivity, vede o pozorování písemné záznamy, určí a analyzuje její základní složky a postupy • porovná navštívené vzdělávací instituce z hlediska jejich funkce a vzdělávacích podmínek; • objasní cíle a strategie vzdělávání (vzdělávací program) konkrétní 	<ul style="list-style-type: none"> • systém pedagogických disciplín • význam pedagogiky • pedagogika jako věda o výchově • pojem výchova a sebevýchova a její podmínky • různá pojetí výchovy • základní pedagogické pojmy a jejich vztahy • cíle a obsah výchovy • cíle výchovy z pohledu pedagogických směrů • výchovné zásady Pedagogický výzkum. <ul style="list-style-type: none"> • volba metod pedagogického výzkumu, jejich validita, reliabilita a praktičnost • metody získávání faktů • metody zpracovávání faktů • metody a způsoby interpretace Obecná didaktika <ul style="list-style-type: none"> • cíle a obsah vzdělávání • činitelé určující obsah vzdělání • organizační formy vyučování • metody vyučování a jejich členění, možnosti jejich aplikace ve výuce • pedagogická dokumentace Osobnost pedagoga <ul style="list-style-type: none"> • složky učitelské kvalifikace • formování osobnosti pedagoga a jeho schopností

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>instituce;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a základními školskými normami, sleduje a diskutuje aktuální témata vzdělávací politiky a pedagogiky • charakterizuje cíle a hlavní strategie vzdělávání v moderní společnosti • orientuje se ve vzdělávací politice ČR v evropském kontextu i z hlediska svého budoucího uplatnění • diskutuje o pojmu Škola 21. století (v porovnání s vlastními poznatky z odborné praxe) • charakterizuje základní mezníky vývoje školství na našem území • popíše vzdělávací soustavu ČR, charakterizuje druhy a stupně vzdělávání a jejich vazby, objasní alternativní možnosti získání vzdělání a kvalifikace, diskutuje o jejich významu a specifikách ve vzdělávání • porovná názory významných našich a světových představitelů pedagogiky na výchovu a vzdělávání • objasní pojetí, předmět a úkoly sociální pedagogiky • popíše strukturu sociálního prostředí člověka a jeho jednotlivé typy • objasní vliv prostředí na jedince a funkci prostředí ve výchově • charakterizuje rodinu jako primární sociální skupinu, její funkce a podmínky funkčnosti, popíše problematiku styly rodinné výchovy, charakterizuje rodinu funkční, problémovou, a funkční a dysfunkční • diskutuje o funkci a variabilitě rodiny v kulturním a historickém 	<ul style="list-style-type: none"> • styly výchovného působení • typologie pedagogických osobností <p>Osobnost vychovávaného jedince Pedagogicko-psychologická diagnostika žáka jako základ práce pedagoga a jejich vzájemná interakce Zdroje pedagogických informací Vzdělávací politika ČR a EU Dějiny pedagogiky Školský systém na českém území – vývoj a současný stav</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvětské školské reformy v českých zemích • české školství v 19. století a jeho představitelé • školství ČSR (1918-1939) • reformě pedagogické hnutí v českých zemích a jeho představitelé • školství ČSR po 2. Světové válce (1945-1989) • současné školství • školy a jejich alternativy • alternativní a inovativní směry <p>Vybrané pedagogické názory (J. A. Komenského, J. Locka, J. J. Rousseaua, J. H. Pestalozziho, J. F. Herbart, L. N. Tolstého, G. A. Lindnera, a dalších.) Sociální pedagogika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojetí a předmět sociální pedagogiky u nás a v jiných zemích, její místo v systému pedagogických věd • Prostor výchovy a jeho funkce • Rodinná výchova jako užší sociální prostředí <p>Vlivy širšího sociálního prostředí na výchovu jedince Náhradní rodinná péče, zařízení ústavní a ochranné výchovy Školní výchova, ovlivňování školního klimatu a úloha pedagoga v něm</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>kontextu, popíše proměnu současné rodiny a její dopad na výchovu dětí a práci školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje vliv mimoškolního prostředí (komunity, společnosti, kultury, ekonomiky atp.) na dítě, mládež a na práci pedagoga • rozliší různé typy a funkce výchovných zařízení • popíše, co ovlivňuje sociálně psychologické a edukační klima škol a školských zařízení <p>• vymezí úlohu pedagogů při vytváření klimatu v těchto zařízeních a charakterizuje pomoc, která je v nich dětem a mládeži poskytována;</p> <p>diskutuje o faktorech utváření pozitivního klimatu ve výchovných zařízeních</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje (s oporou o odborné informace) a diskutuje vybrané sociální problémy a projevy chování dětí a dospívajících, jejich příčiny a možnosti pedagogického ovlivňování; • analyzuje vliv mimoškolního prostředí (komunity, společnosti, kultury atp.) na dítě a na práci pedagoga • popíše, jak jsou zajištěny povinnosti a práva rodičů a dětí ve školních podmínkách • popíše úlohu a postup školy a pedagoga v oblasti prevence sociálně patologických jevů dětí a ochrany dětí před trestnou činností páchanou na dětech • vymezí pojem volný čas z různých hledisek a diskutuje významu jako prevenci patologických jevů • charakterizuje funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání 	<p>Škola a školní klima Typy školního klimatu podle výchovných stylů a postojů pedagogů Pozitivní školní klima Sociálně patologické jevy a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • šikanování • týrané, zneužívané a zanedbané dítě • závislosti na návykových látkách • poruch sociálního zařazení • poruchy sebepojení, sebepoškozování <p>Pedagogicko-psychologická pomoc žákům Pedagogika volného času Zájmové vzdělávání</p> <p>Úvod do andragogiky Národnostní menšiny a jejich postavení v našem školském systému</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>volného času u dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní současné pojetí vzdělávání dospělých • charakterizuje funkci a variabilitu rodiny v kulturním a historickém kontextu, popíše proměnu současné rodiny a její dopad na výchovu dětí a práci škol • analyzuje vliv mimoškolního prostředí (komunity, společnosti, kultury atp.) na dítě a na práci pedagoga • popíše, jak jsou zajištěny povinnosti a práva rodičů a dětí ve školních podmínkách • popíše systém sociálně právní ochrany dítěte, posoudí na konkrétních příkladech, kdy jsou práva dětí porušována • popíše sociálně-patologické projevy chování dětí, jejich příčiny, způsoby prevence (zejména ve vztahu ke své pedagogické činnosti) i právní důsledky • popíše úlohu a postup školy a pedagoga v oblasti prevence sociálně patologických jevů dětí a ochrany dětí před trestnou činností páchanou na dětech • charakterizuje multikulturní specifika, která je třeba při vzdělávání dětí respektovat • uvede příklady přístupu ČR ke vzdělávání příslušníků národnostních menšin a cizinců • charakterizuje funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času u dětí • porovná specifika jednotlivých organizačních forem zájmového vzdělávání a subjektů, které jej nabízejí	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

PSYCHOLOGIE

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 8 (2+2+2+2)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu Psychologie je poskytnout žákům základní odborné vědomosti i dovednosti o vývoji osobnosti člověka, utváření jeho psychiky i jeho sociálním zakotvení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali přínos psychologie zejména pro poznání sebe sama i ostatních lidí v kontextu sociálních jevů i možností jejich ovlivňování. Vyučovací předmět kultivuje jejich osobnost a významnou mírou se podílí na profilu absolventa. Ovlivňuje a podílí se na utváření jejich postojů, hodnotové orientace i schopnosti sebereflexe a sebevýchovy. Vede žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti i morálního úsudku.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva jsou poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie a vybraná témata pedagogické psychologie a psychopatologie.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- osvojil si základní vědomosti a dovednosti z psychologie, uvědomoval si její přínos pro poznání člověka i společnosti

- chápal osobnost člověka v širších souvislostech jeho vývoje, v sociálním a kulturním kontextu
- dovedl využívat poznatky z pedagogiky a psychologie pro pochopení sociálních jevů a způsobů jejich ovlivňování
- uměl pozorovat, analyzovat a hodnotit chování lidí, přihlížet při tom k jejich věkovým a individuálním zvláštnostem
- získal motivaci pro práci s lidmi
- uvažoval o vlastním prožívání a snažil se mu porozumět
- získal adekvátní sebepojetí, rozvíjel a prohluboval dovednosti potřebné k sebereflexi a sebehodnocení
- rozuměl zátěžovým situacím a chápal jejich vztah k psychopatologickým jevům
- získal a prohloubil dovednost vyrovnávat se zátěžovými situacemi
- dokázal analyzovat sociální i výchovné situace a vhodně při jejich řešení využívat znalosti a dovednosti získané v psychologii
- byl schopen sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje
- byl schopen pracovat s informacemi a celoživotně se vzdělávat

Pojetí výuky

Při výuce psychologie jsou preferovány zejména takové metody, které vedou žáky k podpoře žádoucích vědomostí, dovedností, postojů a hodnot pro podporu budoucího vzdělávání na vysokých školách, zejména na studium pedagogických oborů. Vedou žáky ke správnému sebepojetí a celoživotnímu vzdělávání.

Základními metodami je práce žáků s odbornou literaturou, skupinové diskuse, cvičení, problémové vyučování i řešení modelových situací.

Hodnocení výsledků žáků

Zkoušení je prováděno písemnou i ústní formou. Žáci jsou hodnoceni za znalosti a správné užívání odborných pojmů, za schopnost jejich aplikace do běžného života a výchovné praxe, za správné řešení zadaných modelových situací, za schopnost komunikace a spolupráce při práci na zadané téma ve skupině i za prezentaci těchto znalostí a dovedností ve vyučování. Hodnotí se samostatná domácí práce, referáty, semináře i aktivita žáků přímo ve vyučování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí především kompetence k učení a kompetence personální a sociální. Napomáhá formování postojů a hodnot a vytváření normativní stránky jednání odpovědného člověka, který si váží života jako nejvyšší hodnoty.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky; ➤ s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky; ➤ využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí; ➤ sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí; ➤ znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
k řešení problémů	➤ volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve; ➤ spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).
komunikativních	➤ vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; ➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
personálních a sociálních	➤ stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek; ➤ pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; ➤ přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly; ➤ podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých; ➤ přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.
občanských a kulturního povědomí	➤ uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi	➤ získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet; ➤ uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

informační a komunikační technologie

- naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky.

Rozpis učiva

1. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje psychologii jako vědní disciplínu • popíše vztah mezi psychikou a vědomím • vyjmenuje jednotlivé psychické jevy a popíše jejich význam pro funkci psychiky. • popíše význam jednotlivých psychologických disciplín ve vztahu k praxi. • popíše předmět zkoumání vybraných psychologických směrů • popíše stručně historický vývoj vzniku psychologie jako vědy a jednotlivých psychologických směrů • definuje osobnost člověka jak z psychologického, tak i laického hlediska, • popíše ty činitele, kteří se podílejí na utváření osobnosti, a na konkrétních příkladech doloží, jak dědičnost a vývojové faktory, vnější prostředí a vlastní aktivita člověka mohou ovlivňovat formování a vývoj celé osobnosti jedince • popíše význam motivace v životě člověka i její využití v pedagogické praxi • popíše jednotlivé vlastnosti osobnosti, které tvoří motivační strukturu a navrhne, jakým způsobem lze ji využít pro formování	<p>Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> • předmět psychologie • psychické jevy • psychologické disciplíny • význam psychologie v pedagogické činnosti • psychologické směry a jejich představitelé • vývoj psychologie jako vědy • psychologické směry <p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem osobnost • činitele podílející se na utváření osobnosti (biologičtí a sociální činitelé, výchova, sebevýchova, sebevzdělávání) • motivační struktura osobnosti • vlastnosti osobnosti (schopnosti, dovednosti, tvořivost, temperament, charakter, rysy osobnosti) <p>Vlastnosti psychických procesů a stavů (vnímání, představy a fantazie, myšlení a řeč, city, pozornost a vůle)</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>osobnosti dítě v předškolním a zájmovém vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše jednotlivé vlastnosti osobnosti člověka a vliv a význam vrozených a získaných činitelů, kteří se podílejí na jejich vývoji a rozvoji • popíše proces vnímání a jeho poruchy, mechanismus vzniku představ a fantazie, najde spojitost mezi myšlením a řečí • vyjmenuje jednotlivé myšlenkové operace, formy a druhy myšlení, • popíše význam pozornosti a vůle, rozliší různé druhy a kvality citového prožívání • vybrané vlastnosti osobnosti demonstruje na vlastní osobě a diskutuje o jejich možném ovlivňování • vyjmenuje základní psychické činnosti a vlivy, které je ovlivňují • definuje učení jako významnou psychickou činnost člověka a objasní úlohu hemisfér mozku na učení. • popíše jednotlivé druhy učení a možnosti ovlivňování v předškolním a zájmovém vzdělávání. • popíše jednotlivé zákony učení a posoudí jejich dodržování na vlastním stylu učení. • definuje proces a fáze paměti, určí druhy a typy paměti a diskutuje o poruchách tohoto procesu. • zpracuje esej na téma „Pedagogická charakteristika osobnosti dítěte (žáka)“ • vyjmenuje a časově vymezí etapy duševního vývoje a provede základní charakteristiky změn v těchto etapách • popíše jednotlivé teorie duševního vývoje a odhadne využití v praxi 	<p>Psychika a činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • učení a paměť • druhy učení a zákony učení • druhy a typy paměti <p>Vývoj osobnosti i a činitelé vývoje</p> <ul style="list-style-type: none"> • etapy duševního vývoje • teorie duševního vývoje (Freud, Erikson, teorie individualizace) • prenatální období, komunikační možnosti plodu • psychosomatický, sociální, citový a vývoj vlastností osobnosti v jednotlivých vývojových etapách člověka

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje významné vývojové změny ve fyzickém a pohybovém, psychickém, citovém, sociálním vývoji osobnosti v prenatálním období, kojeneckém, batolecím předškolním, mladším školním věku, v období dospívání, dospělosti a stáří, • porovná krize identity v období dospívání • specifikuje vývojové úkoly v jednotlivých vývojových etapách • diskutuje o využití poznatků vývojové psychologie pro budoucí praxi • popíše školní zralost a její vztah ke školní fobii a navrhne možná řešení • vymezí předmět a metody sociální psychologie • charakterizuje proces socializace a sociálního učení, vymezí formy, etapy i produkty socializace, • charakterizuje různé druhy sociálních skupin a objasní dynamiku skupinových procesů, vymezí pojem sociální pozice, sociální role a status ve skupině • analyzuje určitou konkrétní sociální skupinu (z knihy, z filmu, z každodenního života), • vymezí pojem sociální interakce a percepce, na konkrétních příkladech identifikuje efekty a chyby sociální percepce, diskutuje o tvorbě image člověka • diskutuje o významu týmové práce jako specifického druhu sociální interakce v činnosti • vysvětlí proces utváření a ovlivňování postojů i k jakým důsledkům mohou vést předsudky, • vysvětlí význam verbální a neverbální komunikace v životě člověka, popíše její druhy a analyzuje manipulaci v komunikaci 	<p>Pojem školní zralost a školní fobie jako pedagogicko-psychologický problém</p> <p>Sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • předmět a metody sociální psychologie • pojem socializace a sociální učení • formy, etapy a produkty socializace. • pojem sociální skupina, dělení sociálních skupin, skupinová dynamika – sociální tlak, konformita, sociální pozice, sociální role, sociální status atd. • sociální interakce, sociální percepce a komunikace <p>Pojem komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • verbální a neverbální komunikace • asertivita jako způsob komunikace a životní styl • manipulace a asertivita v komunikaci • druhy asertivity • asertivní práva • techniky asertivity <p>Náročné životní situace v životě člověka (stres, frustrace, konflikt)</p> <p>Syndrom vyhoření a prevence jeho vzniku</p> <p>Patopsychologie a psychologie zdraví</p> <p>Duševní poruchy</p> <ul style="list-style-type: none"> • neurotické poruchy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje asertivitu jako způsob komunikace, určí její druhy, diskutuje o asertivních právech i technikách jako možné obraně proti manipulaci, • diskutuje o zásadách komunikace se smyslově a tělesně postiženými • vyjmenuje náročné životní situace člověka, jejich vývoj, specifika a objasní negativní dopad pro vývoj osobnosti dítěte, • popíše vývoj stresové reakce, vysvětlí pojem frustrační tolerance a vysvětlí pojem konflikt s dvojnou vazbou a jeho negativní dopad na vývoj jedince, • charakterizuje pojem syndrom vyhoření, objasní příčiny vzniku a navrhne preventivní opatření, • klasifikuje vybrané duševní poruchy, příčiny vzniku a příznaky • charakterizuje psychosociální aspekty závislostí, šikany, týrání a zneužívání a kriminality dětí a mládeže a diskutuje základní možnosti jejich řešení, • objasní syndrom oběti trestného činu a diskutuje o zásadách bezpečného chování, • charakterizuje pojem duševní hygiena a její vztah k duševnímu zdraví, • formuluje zásady duševní hygieny a formuluje faktory ovlivňující duševní zdraví budoucího pedagoga • diskutuje o správném životním stylu a využití relaxačních technik jako prevenci stresu a stresových situací, • popíše jednotlivé diagnostické metody a diskutuje o jejich možném využití k sebepoznání a k poznávání jiných lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> • poruchy osobnosti • psychické poruchy <p>Pojem duševní hygiena a duševní zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady duševní hygieny • specifika pedagogické profese z hlediska duševní hygieny • aktivní provádění duševní hygieny <p>Metody poznávání osobnosti žáka (pozorování, explorační metody, autobiografie, anamnestické metody, sociometrie, analýza výkonů a výtvorů (projektivní techniky), didaktické a psychologické testy atd.)</p>

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

DRAMATICKÁ VÝCHOVA - SPECIALIZACE

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 12 (0 + 4 + 4 + 4)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Výuka dramatické výchovy specializace usiluje o umělecký rozvoj žáků prostřednictvím dramatu a divadla.

Charakteristika učiva

Učivo DVS rozvíjí dovednosti z prvního ročníku a navazuje na ně vzděláním v oblastech metodiky DV, práce s literaturou, práce s loutkou, dramatizace textu, dějin divadla, divadelní terminologii

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- používal vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce
- ovládal základní dramatické činnosti a využíval vlastních dispozic
- byl schopen poznávat a hodnotit svět mezilidských vztahů
- vnímal skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientoval se v ní
- řešil – samostatně a tvořivě – praktické problémy a konfliktní situace

- uměl se odpovědně rozhodovat a byl schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- dokázal spolupracovat s druhými na společném díle a uměl dovést dílo od nápadu k realizaci
- rozvíjel pozitivní postoj k umění (zejména dramatickému)

Pojetí výuky

Převažují metody praktického výcviku, ve kterém se využívají především skupinové formy práce. Výuka je organizována v dvouhodinových souvislých blocích ve speciální učebně. Ve 2. ročníku je zařazen kurz divadelního procesu v rozsahu 32 hodin.

Hodnocení výsledků žáků

Převažuje slovní hodnocení dosažených pokroků, které je založeno na kritériích, podle kterých žák:

- má odvahu riskovat, aby získal zkušenost,
- usměřňuje a uvolňuje tvořivou energii, aby mohl s ostatními prozkoumávat formu a obsah,
- přichází s nápady a dále je rozvíjí,
- do nové práce zahrnuje dovednosti, které získal v dalších předmětech a při předchozí dramatické práci,
- je připraven nést za práci zodpovědnost (a to i tehdy, když se věci nevyvíjejí dobře)
- udrží roli.
- využívá v dramatu různých prostředků (maska, kostým, rekvizita)
- má smysl pro konečné dořešení
- připravené a zrealizované výstupy (samostatná lekce, SDH, monolog a dialog z divadelní hry, dramatisace literární předlohy)
- zapojení do akcí pro děti pořádaných školou
- zvládá improvizované jednání v roli
- umí sdělovat témata divadelními prostředky

Písemně (ústně) jsou ověřovány znalosti z teorie dramatu a důležitá fakta z dějin divadla, které jsou hodnoceny známkou. Při hodnocení je zohledněna samostatná práce při tvorbě a prezentaci portfolia přečtených a zhlédnutých dramát.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Největší důraz klade předmět na naplnění personální a sociální kompetence. Má úzkou souvislost k etické výchově, k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, spolupráce, aktivita) a k prosociálnímu chování. Učí žáka poznat sebe sama. Předmět přispívá k schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci, kriticky hodnotit zdroje, utvářet si vlastní názor v duchu základním etických norem společnosti.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovat informace, čtenářská gramotnost ➤ využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí ➤ sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
k řešení problémů	➤ volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění aktivit
komunikativních	➤ vyjadřovat se přiměřeně účelu a situaci ➤ účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své názory a postoje ➤ dodržovat jazykovou, stylistickou normu, odbornou terminologii
personálních a sociálních	➤ posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, důsledky jednání svého jednání a chování v různých situacích ➤ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku ➤ podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy jiných ➤ přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
občanských a kulturního povědomí	➤ uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu ➤ uznávat tradice a hodnoty svého národa

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj ➤ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů ➤ společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura ➤ masová média ➤ morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita
informační a komunikační technologie	➤ naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky

- vyhledávání informací na internetu

Rozpis učiva

2. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obhájí, proč používat metody DV • naplánuje strukturovanou dramatickou hru (vybere téma, navodí symbolickou situaci, řídí herní a jevištní jednání, vede reflexi) • vybere z uměleckých děl adekvátní podněty pro tvořivou práci s dětmi • používá techniky strukturování • zrealizuje strukturovanou dramatickou hru ve své učební skupině • vystupuje jako učitel v roli (metoda) • hodnotí sebe jako učitele a žáky podle kritérií hodnocení • prakticky zvládne principy herního jednání (za sebe, v sociální roli) • improvizuje v roli na podnět, udrží zaměření na ohnisko jednání • charakterizuje jednáním různé typy postav <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná znaky uměleckých postupů pro jednotlivá historická období nebo umělecké směry • seřadí epochy chronologicky • přiřadí správný znak k uměleckému postupu, nebo k uměleckému směru • na základě rozboru autorského stylu přiřadí správné autory a díla 	<p>Základy teorie dramatické výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> • předmět dramatické výchovy, její vztah k estetické výchově a jiným příbuzným oborům • dramatická výchova jako pedagogický prostředek a vyučovací předmět • obsah dramatické výchovy, její principy, metody a techniky <p>Základní metody a techniky dramatické výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> • výchovná metoda • vzdělávací metoda • diagnostická metoda • terapeutická metoda <p>Rozvoj tvořivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivostní hry a cvičení • hra v dramatické výchově <p>Rozvoj fantazie a emocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • hry a cvičení pracující s emocemi, tvůrčí využití fantazie, představivosti a emocí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná dramatické zpracování podobných témat • zaktivuje mluvidla a správně používá dech • čtením sděluje myšlenky • dokáže pro sebe vybrat adekvátní literární text • sestaví text k přednesu • rozpozná uměleckou kvalitu textu • vybere literární text pro práci v konkrétní skupině dětí • vyhledá a charakterizuje téma zobrazené v literatuře či dramatu • používá základy dramaturgie • oživí předmět • používá různé druhy loutek adekvátně zobrazované situaci • uplatňuje zásady práce s maskou • převede literární text do jevištní podoby s využitím divadelních prostředků -zvolí prostředky (výtvarné, hudební, divadelní), kterými by s dětmi pracoval na vybraném tématu • zvládne v praxi principy inscenační tvorby • připraví dvouhodinový projekt na určené téma pro svou skupinu • realizuje a reflektuje projekt 	<p>Dějiny divadla a dramatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • počátky divadla a dramatu • antické drama a divadlo • středověké drama a divadlo • renesanční drama a divadlo • barokní drama a divadlo • klasicismus v dramatu • romantismus v dramatu • realismus v dramatu • naturalismus v dramatu • -ismy 20. století v divadelní a dramatické tvorbě • avantgarda v divadelní a dramatické tvorbě • epické divadlo • apelační dramatici • absurdní drama • studiová divadla • současné drama <p>Hlasová výchova Práce s textem Divadelní prostředky (předmět, loutka, maska) Divadelní umění (dramatizace)</p>

Kurz divadelního procesu

2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládne v praxi principy inscenační tvorby • připraví dvouhodinový projekt na určené téma pro svou skupinu • realizuje a reflektuje projekt	Dramatický projekt

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

HUDEBNÍ VÝCHOVA - SPECIALIZACE

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 12 (0+4+4+4)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem hudební výchovy je vytváření teoretických i praktických předpokladů pro vnímání a provozování hudby. Součástí specializace je i hra na hudební nástroj, v níž žáci získávají základní instrumentální dovednosti, aby byli schopni vhodně a pohotově používat hudebního nástroje při práci ve školních i mimoškolních zařízeních. Předmět podněcuje a rozvíjí vztah k hudbě, probouzí tvořivou činnost a dovednost předávat hudbu dětem. Dovedností žák využívá zpětně v hudebních činnostech při simulaci modelových situací a na pedagogické praxi při práci s dětmi. V předmětu si zároveň žák osvojuje základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro vysokoškolské studium.

Charakteristika učiva

Specializace HV má dvě složky: didaktiku hudební výchovy a hru na hudební nástroj. Obě složky se vyučují 2 hodiny týdně formou cvičení.

Didaktika hudební výchovy se skládá z pěveckých, instrumentálních a hudebně pohybových činností, podpořených nezbytnými elementárními hudebně teoretickými poznatky a znalostmi z dějin hudby. Žák si osvojuje základní hudební dovednosti a návyky, didaktické principy a nutné teoretické předpoklady k hudebním činnostem, které se pak učí aplikovat ve své pedagogické praxi. Při poslechové činnosti a analýze skladeb získává kulturní rozhled a rozšiřuje si povědomí o historii a tradicích svého i evropského národa.

Ve hře na hudební nástroj je hlavním nástrojem klavír. Obsah učiva se skládá ze základů klavírní techniky a z doprovodu písní různých stylů a žánrů k rozličným hudebním činnostem. Žák se učí interpretovat vhodný písňový a poslechový repertoár s ohledem na mentální vyspělost a zájmovou orientaci dítěte. Vytvoří si portfolio písní, poslechových a hudebně pohybových skladeb jako základ pro svou budoucí profesi. Ve 4. ročníku získá základní dovednosti pro doprovod písní na kytaru. Při všech hudebních činnostech si žák osvojuje a dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- používal vzdělávací strategie v hudebně výchovné práci v souladu se stanovenými cíli a podmínkami,
- ovládal základní hudební činnosti přiměřené věku dětí a využíval vlastní dispozice pro hudbu,
- dokázal řídit učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhnout, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení,
- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického a citového prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla,
- byl vybaven souborem adekvátních hudebních dovedností uplatňovaných ve vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činnostech,
- byl vybaven přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentálním, posluchačským a hudebně pohybovým repertoárem,
- vytvořil portfolio písní, skladeb a her jako základ pro svou budoucí pedagogickou praxi,
- měl vhodnou míru sebevědomí, byl schopen sebereflexe a další autodidaxe, celoživotního profesního rozvoje,
- posiloval kladný vztah k rodné zemi, podporoval hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a vytvářel si přiměřenou míru tolerance k jiným kulturám,
- byl schopen kritického hodnocení i sebehodnocení interpretace hudby, formoval své estetické cítění i hudební vkus,

- získal hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace;
- osvojil si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti,
- vždy dodržoval a osvojil si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pojetí výuky

Hudební výchova specializace využívá jak skupinové výuky, tak individuální práce učitele s žákem (hra na klavír). Žák se učí uplatňovat různé metody a formy práce adekvátní věku a zájmové orientaci dětí a své poznatky ověřuje v modelových situacích a na pedagogické praxi. Učitel využívá podle aktuální situace ve třídě samostatné i skupinové práce, brainstormingu, diskuse. Základní činností zůstává zpěv. Součástí výuky je i návštěva koncertů a sledování televizních hudebních pořadů.

Hra na nástroj: Žáci, kteří se ve 2. ročníku začínají učit na klavír (začátečníci), hrají repertoár z Klavírní školy pro SPgŠ, 1. až 3. díl. Žáci, kteří již na klavír hráli dříve (pokročilí), studují podle individuálního plánu, který jim stanoví vyučující na základě jejich technické vyspělosti.

Písňový repertoár je pro všechny žáky jednotný, způsoby doprovodů se mohou lišit podle technické vyspělosti žáků a hudebního cítění.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na schopnost žáků provádět hudební činnosti, na jejich dovednost analyzovat na základě svých vědomostí a dovedností umělecká díla, na aktivní zájem o hudební umění (kroužky, koncerty, sbor, rozšiřování portfolia didaktických hudebních materiálů), na samostatnost úsudku, na hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat tyto poznatky v praxi. Ve 2. a 3. ročníku žák provede minimálně jednou za pololetí samostatný výstup, včetně adekvátní pedagogické přípravy. Nejméně jednou za půl roku budou žáci absolvovat sumarizující písemnou kontrolní práci, která však může být průběžně rozložena do několika menších testů.

Žák je hodnocen jednak z didaktiky HV (viz výše) a jednak ze hry na hudební nástroj. Ve výsledné známce představují obě části 50 % hodnocení.

Ve hře na hudební nástroj učitel pravidelně hodnotí žákovu dovednost správně technicky i výrazově interpretovat různé technické, poslechové a hudebně pohybové skladby. Dále hodnotí žákův výrazný a čistý pěvecký projev a vhodný a správný doprovod. Každé pololetí žák musí splnit předepsaný počet písní (většinou 5, ve 4. ročníku méně) a skladeb (začátečníci převážně 8 cvičení, v 1. pololetí 2. ročníku 20, pokročilí 3 – 4 etudy a 2 – 3 přednesové skladby v rozsahu 4 – 5 stránek). Aby mohl být žák klasifikován, musí zvládnout písňový repertoár beze zbytku, v technických dovednostech je tolerováno 1 nedokončené cvičení, které je však započítáno do klasifikace stupněm nedostatečným.

Nesplnění zadaného plánu může vyučující zohlednit při závěrečné klasifikaci. Žák rovněž musí každé pololetí absolvovat třídní přehrávku, a to i v náhradním termínu. Na ní z paměti interpretuje poslechové skladby v rozsahu 2 cvičení nebo 2 stránek a rovněž z paměti zazpívá a zahraje na klavír píseň s jedním (v 2. ročníku) či dvěma způsoby doprovodu (ve 3. a 4. ročníku) a zazpívá píseň s doprovodem kytary (ve 4. ročníku). Na přehrávce je žák hodnocen minimálně 2 vyučujícími a z žádné ze 2 – 3 oblastí (přednes, zpěv písní s klavírním doprovodem, zpěv písní s doprovodem kytary) nesmí být hodnocen stupněm nedostatečným.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět nejvíce souvisí s rozvojem občanských kompetencí a kulturního povědomí a s průřezovým tématem občan v demokratické společnosti, protože pomáhá vytvořit demokratické prostředí ve třídě, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu. Přispívá k vytvoření komunikační dovednosti, protože hudba je považována za společný jazyk všech národů. Prostřednictvím hudby se žáci účastní různých forem občanského života i mimo školu a posiluje se jejich národního kulturního podvědomí. Stávají se aktivně tolerantními k jiným národům, kulturám a vedou sami sebe k odpovědnosti nejen ve věcech osobních, ale i veřejných zájmů.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení	➤ využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí ➤ znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání ➤ získávat hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace ➤ osvojit si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti
k řešení problémů	➤ spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi
komunikativních	➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
personálních a sociálních	➤ pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
občanských a kulturního povědomí	➤ uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
matematických	➤ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

➤ získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- společnost – jednotlivec a kultura
- historický vývoj především v 19. a 20. století
- masová média

informační a komunikační technologie

➤ používání prostředků ICT

Rozpis učiva

2. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • při zpěvu se harmonicky doprovází na klavír i na Orffovy nástroje • vytvoří si portfolio písní pro různé věkové skupiny dětí s harmonickým zápisem. • přeloží italské hudební názvosloví a prokáže jeho znalost v praktických činnostech • při zpěvu správně drží tělo a využívá dechové opory, správně tvoří tón a frázuje, dle charakteru skladeb zpívá legato, staccato, rozlišuje různou dynamiku a je hlasově pružný • aplikuje základy intonačních metod při nácviu písní • zpívá písně různých druhů a žánrů jednohlasně i vícehlasně a přiměřeně emocionálně je prožívá • vyjmenuje a dodržuje zásady hlasové hygieny a správného zpěvu	<p>Didaktika pěveckých činností Didaktika instrumentálních činností Didaktika poslechových činností Didaktika hudebně pohybových činností Dirigentské dovednosti Organizace hudebních činností</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje a melodizuje text říkadla, zpívá píseň s doprovodem i bez něj demonstruje nácvik písně ve všech věkových skupinách • pojmenuje jednotlivé nástroje Orffova instrumentáře a používá je při doprovodu písní • vytvoří partituru, v níž rozepíše doprovod melodických i rytmických nástrojů a ověří si svůj návrh prakticky ve skupině spolužáků. • popíše způsob práce s poslechovou skladbou v jednotlivých věkových skupinách • připraví si výstup, v němž použije jak reprodukovanou hudbu, tak i živé provedení hudby (zpěv, instrumentální hra) • vyjádří jednoduchý pohyb a jeho změny podle charakteru instrumentálního doprovodu • předvede taneční hru nebo píseň s pohybem • popíše práci dirigenta v dětském a mládežnickém kolektivu • používá k dirigování písní správná gesta po stránce rytmické i dynamické, navrhne správné řešení problematických dirigentských míst • vytvoří pásmo hudebních činností (zpěv písní, interpretace poslechové skladbičky, hra na Orffovy nástroje či hudebně pohybová hra), které propojí příběhem (pohádkovým námětem) • vytvoří portfolio hlasových a dechových cvičení, hudebních her, říkadel a písní pro různé věkové skupiny dětí a po dobu studia jej doplňuje • při organizování hudebních činností dodržuje zásady bezpečnosti 	<p>Základy klavírní techniky a přednes skladeb Zpěv písní a jejich doprovod na klavír a na kytaru</p>
Žák	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na klaviatuře: hraje z not v houslovém i basovém klíči. • při interpretaci uplatňuje různé druhy úhozu podle charakteru skladeb. • interpretuje vybrané skladby technicky správně, s vhodným výrazem a využitím pedálu. • interpretuje hudební skladby různých stylů a žánrů na úrovni přiměřené svým schopnostem a stupni hudební přípravy. • interpretuje hudební skladby k různým činnostem (např. poslechovým, hudebně pohybovým), vytvoří si z nich portfolio, které doplňuje a využívá na pedagogické praxi. • začátečník přehraje během studia vybrané skladby ze 3 dílů Klavírní školy pro SPgŠ nebo skladby na stejné technické úrovni, již zrovna prochází. Pokročilý žák hraje etudy a přednesové skladby podle individuálního plánu, který mu sestaví vyučující na základě jeho hudební vyspělosti. • každé pololetí přednese z paměti 2 skladby ze získaného repertoáru. Pokročilý žák hraje z paměti skladbu dvoustránkového rozsahu. • zahraje na klavír různé druhy doprovodů, které vhodně zvolí k charakteru písně a pohybové činnosti (běh, pochod, dvoudobý a třídobý taneček, ukolébavka apod.) • zpívá čistě a výrazně zadané písně a vhodně se doprovází na klavír či na kytaru. • volí k písni vhodnou přehru a transponuje píseň do různých tónin podle hlasového rozsahu dětí různého věku. • interpretuje písně pro předškolní a školní věk: nejprve se základními harmonickými funkcemi (T, S, D, D7), v obratech a 	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>později s vedlejšími či mimotonálními akordy. V mollových tóninách uplatňuje podle možnosti modulaci.</p> <ul style="list-style-type: none"> • hraje písně v několika durových či mollových tóninách nejméně se dvěma doprovody (s výjimkou 2. ročníku), podle možnosti uplatňuje lidový dvojhlas. • zahraje zadané i libovolné písně na klavír i na kytaru podle kytarových značek. • si vytvoří portfolio písní různých druhů a žánrů (dětské, lidové, umělé, folkové) a pohybových her, které rozšiřuje při hudebních činnostech a zejména na pedagogické praxi.	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

TĚLESNÁ VÝCHOVA A SPORT

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

12 (0+4+4+4)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Tělesná výchova a sport je předmět, který si zvolí žáci s hlubším zájmem o tělesné a sportovní činnosti. Cílem tohoto zaměření je poskytnout žákům prohloubené vzdělání a vhled do problematiky tělesné výchovy a sportu. Žáci se seznámí podrobněji s metodikou nácviku a didaktikou jednotlivých sportovních činností a jejich uplatněním v praxi. V tělesné výchově a sportu jsou žáci vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovnímu výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

Charakteristika učiva

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se orientovali v oblastech týkajících se tělesné výchovy a sportu (teorie

tělesné výchovy, druhy sportu, sportovní trénink, řízení systému tělesné výchovy a sportu). Obsahový okruh navazuje na oblast Vzdělávání pro zdraví a ve spojení s ní dotváří jádro odborného zaměření. Obsahem učiva je rozšíření teoretických poznatků a pohybových dovedností v tělesných cvičeních, gymnastice, atletice, pohybových hrách, úpolech, testování tělesné zdatnosti, zdravotní tělesné výchově.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- vnímal pohybové činnosti nejen jako zdroje zdravotních účinků, ale i jiných prožitků, a dokázal přenášet pozitivní postoj k pohybu (s působením na rozvíjení emocí a sociálních vztahů) na ostatní;
- usiloval o vlastní pohybové zdokonalování a zvyšování výkonnosti; hlouběji poznali základní modely sportovního tréninku, jeho nároky a prostředí;
- naučil se hodnotit konkrétní jevy související se zdravím, posuzovat kvalitu podstatných částí pohybu;
- orientoval se v aplikované tělesné výchově;
- chápal psychiku lidí působících ve sportu, sociální aspekty i výchovnou roli sportu v životě;
- aktivně naplňoval olympijské myšlenky;
- poznal systém tělesné výchovy a sportu včetně potřeb managementu a marketingu.
- přistupoval ke zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránil, rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- racionálně jednal v situacích osobního a veřejného ohrožení
- chápal jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka
- znal prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usiloval o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností
- posoudil důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujal k mediálním obsahům kritický odstup
- vyrovnával nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- usiloval o pozitivní změny tělesného sebepojetí
- využíval pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontroloval a ovládal své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu

- a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti

Pojetí výuky

Zaměření je určeno žákům, kteří buď aktivně pěstují výkonnostní sport, nebo mají vztah k tělesné výchově a pohybovým činnostem a mají zájem a předpoklady pro toto studium.

Na tělesnou výchovu a sport jsou přijímáni jen žáci I. a II. zdravotní skupiny. Předpokladem úspěšného zvládnutí je dobrý zdravotní stav žáků, který umožňuje provádět tělesnou výchovu v plném rozsahu.

Tělesná výchova a sport je charakteristická didaktickou transformací nově vznikajících sportů, pohybových a aktivit, nového netradičního náčiní apod. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nichž žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti a pravomoci, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky, vybírat z alternativ atd. Tělesná výchova a sport je vedena tak, aby přinášela žákům radost z pohybové činnosti, uspokojení z dosažených výsledků, ze vzájemných vztahů vytvářených při společné činnosti, z ohleduplnosti, vzájemné pomoci a celkové atmosféry ve výuce.

Tělesná výchova a sport je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovného zařízení a přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, estetičnost a účelnost vybavení apod.

Tělesná výchova a sport bude uplatňována

- v povinných hodinách tělesné výchovy
- v povinných kurzech
- v zájmových pohybových činnostech a jiných organizačních formách

Kurzy:

- Kurz cyklistiky ve 2. ročníku minimálně 32 hodin, pětidenní až sedmidenní
- Kurz lyžování – speciální etapa ve 3. ročníku, sedmidenní minimálně 32 hodin (zaměření instruktor lyžování)

Kurzy jsou vzhledem k zaměření studijního oboru povinné. Jestliže žák nemůže z vážných důvodů některý z kurzů absolvovat, má možnost nahradit jej v jiném termínu, resp. v jiném ročníku tak, aby splnil požadavky kurzů před ukončením studia.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Žák je zásadně hodnocen za změnu ve vlastním výkonu (dovednosti), za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu prakticky využívat některé osvojené pohybové činnosti v denním režimu (na základě vhodně motivované a vedené výuky).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět podporuje prosociální chování žáka a jeho občanské postoje. Učí jej jednat čestně, zodpovědně, vážit si jiných lidí.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

komunikativních

- vyjadřovat se a vystupovat se zásadami kultury projevu i chování

personálních a sociálních

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

občanských a kulturního povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákona, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

matematických	➤ uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních ➤ provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy ➤ číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) ➤ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi	➤ získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet ➤ pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj
člověk a životní prostředí	➤ vliv prostředí na lidské zdraví
informační a komunikační technologie	➤ běžná uživatelská práce s ICT

Rozpis učiva

2. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojetí tělesné kultury v historickém kontextu; • řídí se myšlenkami olympismu; • popíše období ontogenetického vývoje ve vztahu k rozvoji pohybových dovedností; • popíše význam a možnosti pohybové aktivity jednotlivých věkových kategorií; 	<p>Teorie tělesné výchovy a sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • tělesná kultura v historickém vývoji • olympismus (olympijská charta) • ontogenetický vývoj motoriky • fyziologie tělesných cvičení • školní tělesná výchova • sport - charakteristika, funkce a význam;

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje fyziologické účinky pohybových aktivit; • charakterizuje podstatu školní tělesné výchovy, její cíle, prostředky, vyučovací metody, didaktické formy, způsoby rozvoje a testování pohybových schopností; • popíše funkce volného času; • charakterizuje sport, jeho vznik a vývoj ve světovém kontextu; • pracuje s odbornou literaturou; kriticky přistupuje k informacím z médií a k reklamě; • předvede základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností; • osvojí si vybrané sportovní aktivity na úrovni automatizace a adaptace na změněné situační podmínky; • charakterizuje metody sportu podporující psychický a sociální rozvoj jedince; • charakterizuje druhy sportu; u vybraných vysvětlí jejich funkci, význam a základní pravidla; • popisuje a uplatňuje prostředky k rozvoji síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti, koordinace aj. pohybových schopností; • dodržuje základní postupy při nácviku zvolených disciplín; • charakterizuje turistiku; • popíše specifika sportovního turismu; • charakterizuje vybrané netradiční sporty; • popisuje jiné rekreační pohybové aktivity; • vysvětluje podstatu a principy motorického učení; • hodnotí struktury pohybových činností a jejich techniku; • vede si kartotéku pohybových aktivit (např. her) a podle zadaných kritérií navrhne optimální pohybovou aktivitu (např. hru); • podílí se na přípravě a realizaci třídního či školního turnaje, soutěže, turistické akce; 	<ul style="list-style-type: none"> • amatérismus, profesionální sport • význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika- metody rozvoje • výstroj, výzbroj, údržba, hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, • záchrana a dopomoc – praktické činnosti • zásady chování a jednání různém prostředí, regenerace, kompenzace, relaxace • didaktika a pravidla her závodů soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozbíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • pohybové testy, měření výkon • zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Sport a turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy sportů (atletika, gymnastika, sportovní hry, úpoly, plavání, lyžování, bruslení z oblasti Vzdělávání pro zdraví) • turistika a sporty v přírodě (např. cyklistika) • netradiční sporty, rekreační sport (k osvojení vybrat nejméně dva sporty) • aplikovaná tělesná výchova (tělesná výchova a sport zdravotně postižených), • zdravotní tělesná výchova • využití sportovní činnosti v prevenci a léčbě <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. – praktické vedení žáky Jako součást všech tematických celků

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla osvojených sportů; • rozhoduje (spolurozhoduje) pořádané závody nebo soutěže v osvojovaných sportech; • diskutuje problematiku etického chování v prostředí sportu; • popíše zásady hygieny a bezpečnosti při sportu a turistice; • charakterizuje aplikovanou tělesnou výchovu; • zdůvodňuje postoje k pohybovým činnostem zdravotně postižených; • charakterizuje zdravotní tělesnou výchovu, objasní její cíle a úkoly; • vyjmenuje hlavní zásady rehabilitačních programů; • využívá prostředky moderních technologií k rozboru a hodnocení pohybových aktivit; • ovládá složky sportovního výkonu (technická, taktická, kondiční, psychická), uplatňuje je ve sportovním tréninku i v soutěžích; • rozlišuje pojmy sportovní výkon a výkonnost (např. v kolektivních, individuálních sportech); • popíše proces řízení sportovního tréninku; • popíše tělesnou, taktickou a psychologickou přípravu sportovce, jeho zatížení v tréninku i v soutěži; • popíše činnosti a charakterizuje osobnost trenéra/učitele; • popíše rozdílné přístupy, metody a formy sportovního tréninku (žen, dětí, mládeže, dospělých, seniorů, v oblasti vrcholového sportu); • sestaví plán tréninku pro určenou věkovou kategorii; • použije techniky regulace aktuálních psychických stavů v konkrétním situačním kontextu; • vede záznamy o průběhu tréninku a jeho efektivitě (funkční cíl, struktura, objem, frekvence a intenzita pohybové zátěže); 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh – rozšíření gymnastických činností • rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tance – příprava na praktické vedení žáky <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí – příprava na praktické vedení zaměstnání žáky <p>Pohybové hry a sportovní činnosti, příprava na praktické vedení žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • drobné a sportovní • sportovní hry • seznámení s různými sportovními hrami a sportovními činnostmi, novými sporty a netradičními sportovními činnostmi <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • pády • základní sebeobrana <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • motorické testy • odborné názvosloví – názvosloví sportů • zásady poskytování záchrany a dopomoci • zásady chování a jednání různém prostředí • pravidla her závodů soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozbíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • pohybové testy, měření výkonu • zásady poskytování záchrany a dopomoci • zásady chování a jednání různém prostředí • pravidla her závodů soutěží rozhodování, zásady sestavování a

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnocuje záznamy a navrhne další postup; • popíše efektivní využívání živin a objasní zásady správné výživy sportovce; • debatuje o zdravotních rizicích, která vyplývají ze sportovní činnosti nebo nesprávných postojů k provádění sportu, např. svalová a jiná tělesná poškození, přehřátí a podchlazení, přetrénování, nevhodný režim, nevhodné potravinové doplňky, nedovolené prostředky, stravování v době mimo tréninkové zatížení aj.; • charakterizuje trendy v činnostech a vybavení regeneračních a rekondičních zařízení; • vyrovnává zatížení pramenící ze způsobu života a používat techniky proti únavě (k relaxaci, regeneraci); • popíše funkci a nástroje managementu a marketingu ve sportu; • popíše systém řízení tělesné výchovy a sportu; • charakterizuje podmínky vrcholového a hromadného sportu v ČR; • popíše, jak členství ČR v Evropské unii ovlivňuje tělesnou výchovu a sport u nás; • popíše způsob financování v oblasti sportu; • vyjmenuje podmínky a formy podnikání v oblasti tělesné výchovy a sportu; • popíše způsob řízení a hospodaření tělovýchovné jednoty a sportovního klubu; • na příkladech ukazuje různé formy sponzorství v tělesné výchově a sportu; debatuje o jeho negativních stránkách; • navrhne jednoduchou strategii propagace v tělesné výchově a sportu; • zpracuje projektovou žádost 	<p>vedení sestav všeobecně rozbíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení</p> <p>Sportovní trénink seznámí se s</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy pohybová dovednost, tělesná zdatnost, sportovní výkon, výkonnost • cíli a obsahem tréninku • zásadami sportovního tréninku • složkami sportovního tréninku • stavbou sportovního tréninku • organizačními formami sportovního tréninku • specifikou sportovního tréninku • systémovým řízením sportovního tréninku • výživou sportovce • regenerací <p>Management a marketing ve sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • sportovní management a marketing • systém tělesné výchovy a sportu v ČR • financování sportu • podnikání ve sportu • management tělovýchovné jednoty a sportovního klubu • sportovní projekty

KURZ CYKLISTIKY (2. ROČNÍK)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá ochranné pomůcky pro jízdu na kole • dodržuje zásady bezpečnosti při jízdě na kole • dodržuje zásady jízdy na kole na veřejné komunikaci a v terénu • pohybuje se v silničním provozu se znalostí dopravních značek • provede základní údržbu jízdního kola	<ul style="list-style-type: none"> • základy jízdy na kole • jízda za sebou, jízda ve skupině, v nenáročném terénu • jízda v nenáročném terénu, ve ztížených podmínkách • zatáčení, brzdění, předjíždění • vyhýbání se přírodním překážkám, odbočování • jízda v terénu a na silnici polodenní nebo celodenní

(INSTRUKTORSKÝ) KURZ LYŽOVÁNÍ (3. ROČNÍK)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá příslušné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a udržuje a ošetřuje v dobrém technickém stavu • orientuje se v historii lyžování • používá správnou lyžařskou výzbroj a výstroj • uplatňuje zásady mazání sjezdových i běžeckých lyží • používá základní techniky běhu na lyžích i sjezdu • při výuce základů lyžování používá moderní metodické postupy vhodné pro kategorii děti, mládež, dospělí	<ul style="list-style-type: none"> • Historie lyžování – vznik lyží, sportovní použití lyží, lyžování v českých zemích • Lyžařská technologie – lyžařská výzbroj, výstroj, mazání lyží • Běh na lyžích – všeobecná lyžařská průprava, technika a nácvik klasického způsobu běhu, technika a nácvik bruslení • Sjíždění a zatáčení na lyžích – základní pojmy sjezdového lyžování, carvingové lyžování, struktura výuky lyžování • Průpravná cvičení a hry na sněhu • Lyžařský výcvik dětí a jeho zvláštnosti • Lyžování ve školní tělesné výchově • Zásady bezpečnosti při pobytu na horách • Zastavování i sjíždění přes terénní nerovnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="1167 201 1563 233">• Základy běžeckého lyžování <li data-bbox="1167 240 1727 272">• Chování při pobytu v horském prostředí <li data-bbox="1167 280 1995 312">• Lyžování a pobyt v přírodě a hry pro zdravotně oslabené žáky

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - SPECIALIZACE

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

12 (0+4+4+4)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu Výtvarná výchova - specializace je připravit žáka pomocí praktických činností na rozvoj výtvarného myšlení, tvořivosti a fantazie. Specifickým cílem výtvarné výchovy je přivést žáky k interpretaci výtvarného projevu na základě jejich osobních zážitků, aktivnímu nacházení vlastní pozice výkladu a porovnání svého postoje s postojem oficiálním a postojem jiných žáků, k podpoře kreativity a talentu žáků v jejich mimoškolních výtvarných aktivitách, včetně pomoci při prezentaci výsledků jejich práce na veřejnosti.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Výtvarná výchova - specializace se skládá z praktických činností a vlastní výtvarné tvorby, z kapitol dějin umění a analýzy uměleckých děl.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- chápal výtvarné umění jako pozitivní dorozumívací prostředek pro výpověď o světě a

prostředí, v němž žijeme

- uvědomoval si uměleckou hodnotu výtvarných děl ve všech oblastech výtvarného umění, porozuměli jejich nadčasové pravdivosti
- ovládal základní pojmy z teorie výtvarného umění a kultury a orientovali se v jednotlivých uměleckých slozích a směrech z hlediska časové posloupnosti
- měl přehled o kulturním dění v místě, kde žijí a sledovali kulturní dění ve světě
- správně verbálně formuloval své názory a postoje při hodnocení uměleckých děl, artefaktů a volného umění vůbec a tím tříbili svůj vkus
- uplatňoval estetická kritéria a kultivovaně ovlivňoval /působil na estetické vnímání svého okolí
- utvářel svůj pozitivní vztah k národní kultuře a umění, poznávali a přistupovali s porozuměním ke kultuře jiných národů a etnik,
- kultivoval svůj vlastní výtvarný projev a aktivně uplatňovali nové techniky a technologie,
- prožíval samotný proces výtvarné tvorby, který poskytuje svobodnou tvůrčí aktivitu a specifickou formu seberealizace.
- ovládal základní výtvarné techniky a postupy přiměřené věku dětí a využíval vlastních dispozic ve výtvarné činnosti

Pojetí výuky

Předmět je organizován formou praktických výtvarných cvičení s převahou činnostně orientovaných a názorně demonstračních metod (napodobování, instruktáž, práce s obrazem) a samostatné práce. Výuka je doplňována návštěvami výstav a kulturních památek. Součástí výuky je týdenní kurz kresby a malby ve 2. ročníku studia.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na základě výsledků vlastní výtvarné práce a znalosti dějin výtvarného umění. Kritériem hodnocení řešení výtvarného projektu je kreativita a samostatnost žáka, využití teoretických znalostí o výtvarných technikách, práce podle pokynů a rad vyučujícího.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět naplňuje především kompetence personální a sociální (podporou týmové spolupráce, prosociálního chování), kompetence občanské a kulturní povědomí. Učí žáky vážit si národních tradic, na základě kritického hodnocení informací si utvářet vlastní názor a odolávat tak myšlenkové manipulaci a spotřebnímu způsobu života.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

k řešení problémů

komunikativních

personálních a sociálních

občanských a kulturního povědomí

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osobnost a její rozvoj ➤ společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura ➤ historický vývoj (především 19. a 20. století) ➤ masová média ➤ morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance
informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá práci s ICT a komunikuje s moderním i informačními technologiemi

Rozpis učiva

2. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní kresebné, malířské a modelační techniky a výtvarné postupy • využívá kombinace technik a výtvarných postupů při vlastním výtvarném řešení • správně používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • založí a vede portfolio vlastních výtvarných činností, záznamů z návštěv výstav • dodržuje zásady bezpečného chování a hygienické návyky při výtvarné práci • nakládá s výtvarnými materiály s ohledem na životní prostředí <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje umělecké dílo • používá terminologii oboru • využívá informace získané v odborném textu • porovná umělecká díla podle různých kritérií • popíše a porovná jednotlivé formy a žánry výtvarného umění 	<p>Teorie výtvarného umění a estetiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauka o barvě, psychologie a symbolika barev • druhy výtvarných činností /kresba, grafika, malba, modelování, plošné a prostorové vytváření, výtvarná hra a experiment • pracovní okruhy ve VV (tematické kreslení, dekorativní kompozice, zobrazování předmětné skutečnosti), materiálové práce (textil, papír, dřevo, plast, netradiční materiály) <p>Výtvarné techniky</p> <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> • kresebné studie přírodních a umělých forem • kresebné práce podle fantazie a představ • prostorové principy zátiší • abstrahování do obrysových linií <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> • malířské techniky, teorie barvy, práce s barvou • malířské studie přírodních a umělých forem • malířské práce podle fantazie a představ

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje umělecké dílo z hlediska obsahu a formy • porovnává umělecká díla, základní slohová období a jejich typické znaky • vyjadřuje vlastní prožitky z recepce uměleckých děl • navštěvuje pravidelně kulturní instituce (galerii, muzeum, výstavu apod.) • rozezná charakteristické znaky jeskynních maleb, plastiky, keramiky a architektury, časově je zařadí • určí pravěká naleziště ve světě i v České republice • rozezná charakteristické znaky architektury Mezopotámie a Egypta (chrám, zikkurat, pyramida), sochařství a užitého umění • porovná charakteristické znaky egyptského a mezopotámského umění • identifikuje charakteristické znaky krétské a mykénské architektury • porovná charakteristické znaky krétské a mykénské kultury • rozezná projevy jednotlivých typů řecké architektury, jejich tvary a články • orientuje se ve vývoji řeckého sochařství • rozezná charakteristické znaky etruské architektury • identifikuje charakteristické znaky římské architektury, sochařství a malířství • orientuje se v základních křesťanských symbolech, ikonografii a názvosloví • rozezná charakteristické znaky a projevy raně křesťanské architektury (bazilika, centrála) • rozezná charakteristické znaky a projevy raně křesťanské architektury (bazilika, centrála) • identifikuje a rozezná charakteristické znaky románského umění v 	<p>Dekorativní a materiálové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • dekorativní plošné a prostorové práce v materiálu (papír, textil, dřevo, sklo, keramika, plastické materiály, jejich kombinace) • seznámení s plastickými materiály • základní postupy modelování • plošné práce, prostorové objekty z papíru • tvar, barva, struktura <p>Grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> • grafika volná a užitá, základní terminologie grafické techniky (tisk z výšky, tisk z hloubky...) • tradiční a netradiční techniky <p>Dějiny výtvarného umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravěk, starověk (Egypt, Mezopotámie) • antika (Řecko, Řím) • středověk (románský a gotický sloh) • novověk (renesance – baroko) • umění 19. st. (klasicismus, romantismus, realismus, impresionismus, postimpresionismus, secese) • 20. století, umělecké směry a tendence současného výtvarného umění

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>architektuře, sochařství a malířství</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná vývoj románského umění na našem území, specifikuje jeho projevy • orientuje se v časovém i lokálním vymezení gotického umění včetně periodizace • lokalizuje významná kulturní centra gotického umění • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy gotického umění v architektuře, sochařství a malířství • zná vývoj gotického umění na našem území, specifikuje jeho projevy • orientuje se v časovém i lokálním vymezení renesančního umění včetně periodizace • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy renesančního umění a manýrismu v architektuře, sochařství a malířství • orientuje se v námětech, materiálech a technikách renesančního umění (perspektiva, anatomie, proporce, kompozice) • zná vývoj renesančního umění na našem území, specifikuje jeho projevy (manýrismus) • orientuje se v časovém i lokálním vymezení barokního umění včetně periodizace • orientuje se v námětech, materiálech a technikách barokního umění (dynamika, exprese) <p>identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy barokního umění v architektuře, sochařství, malířství a uměleckém řemesle</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná vývoj barokního umění na našem území, specifikuje jeho projev (architektura, sochařství, malířství, • lidové baroko) • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy umění 	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>klasicismu v architektuře, sochařství a malířství</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy romantismu v architektuře, sochařství a malířství • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy realismu v architektuře, sochařství a malířství • posoudí význam impresionismu pro další vývoj umění; • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy impresionismu • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy postimpresionismu (barevná exprese, barevná modulace, výtvarná zkratka, atmosféra krajiny, světlo v obraze, systém barevné skladby, racionalita)v malířství a sochařství • porovná charakteristické znaky, projevy a individuální přístupy v dílech výrazných osobností postimpresionismu (Cézanne, van Gogh, Seurat, Gauguin, Toulouse-Lautrec aj.) • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy historizujících slohů • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy symbolismu a secese v architektuře, sochařství, malířství a uměleckém řemesle • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy individualistické moderny, Bauhausu, funkcionalismu a mezinárodního stylu v architektuře • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy expresionismu, kubismu, futurismu, konstruktivismu, dadaismu a surrealismu v sochařství • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy fauvismu, expresionismu, kubismu, futurismu, geometrické abstrakce, orfismu, dadaismu a surrealismu v malířství • identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy 	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>abstraktního expresionismu, tašismu, informelu, konceptualismu, minimalismu, socialistického realismu, op-artu, pop-artu, kinetického umění, happeningu a performance, land artu, body artu a nové figurace v malířství a sochařství</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná typické znaky postmoderní architektury (mrakodrapy, high-tech, historismus, dekonstruktivismus, nové konstrukční systémy, technologie a materiály) a obecné znaky postmoderního malířství a sochařství identifikuje a rozezná charakteristické znaky a projevy kubismu, funkcionalismu, surrealismu, socialistického realismu v architektuře, sochařství, malířství 	

Kurz kresby a malby

2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základní kresebné, malířské techniky a výtvarné postupy při práci v plenéru správně používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady bezpečného chování a hygienické návyky při výtvarné práci nakládá s výtvarnými materiály s ohledem na životní prostředí organizuje dílčí výtvarné aktivity v plenéru rozšíří portfolio o techniky a postupy vhodné pro práci ve volné přírodě připraví výstavu a prezentuje práce vzniklé na kurzu 	<p>Vlastní výtvarná tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické kompoziční, tvarové a perspektivní etudy v kresbě a malbě krajiny experimentování a aplikace některých výrazových principů umělecké tvorby novodobých výtvarných směrů ve výtvarných činnostech v plenéru

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

ZEMĚPIS

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 -M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 3 (2 + 1 + 0 + 0)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je formovat u žáků geografické myšlení, tzn. orientovat se v mapě a v reálném prostoru. Žáci se učí kritickému hodnocení informací, objevování a analýze řešení problémů.

Charakteristika učiva

Předmět obsahuje učivo o geopolitických změnách ve světě, o jednotlivých kontinentech, o makroregionech světa a o České republice. Žáci získávají informace o obyvatelstvu, jejím rozložení a vývoji, světovém hospodářství, globalizaci, jsou seznámeni s regionální charakteristikou našeho mikroregionu a kraje.

Obsah učiva je rozložen do prvního a druhého ročníku.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal a rozvíjel orientaci v geografickém prostředí, osvojil si hlavní geografické objekty
- získával a rozvíjel dovednosti pracovat se zdroji geografických informací.

- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů – z verbálních textů, ikonických textů (mapy, grafy, schémata, obrazy, tabulky, fotografie) a kombinovaných textů (např. dokumentární filmy)
- rozvíjel trvalý zájem o poznávání složek krajiny, regionů světa, vlastní země a okolního mikroregionu, ve kterém žije a působí
- formuloval věcně, pojmově a formálně správně své názory na aktuální geopolitické změny v dnešním světě
- diskutoval řešení daného problému
- pracoval v týmu i samostatně

Pojetí výuky

V předmětu převažují metody frontální výuky, skupinové a kooperativní výuky, jsou využívány i výukové metody názorně-demonstrační (práce s obrazem, čtení map, využití atlasu, geografických časopisů)

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemné projevu, z orientace v mapách, z dovednosti čtení grafů a tabulek. Hodnotí se i spolupráce při týmové práci, zpracování a přednes referátů na dané téma. Je zohledněn i celkový přístup žáka k vyučovacímú procesu, plnění studijních povinností a vypracování projektu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět prohlubuje občanské vědomí žáků, formuje kladný vztah k životnímu prostředí. Učí vyhledávat, třídit informace.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchal mluvené projevy (např. výklad, přednášku), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

komunikativních

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskuzí).

personálních a sociálních

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

občanských a kulturního povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

matematických

- správně používat a převádět běžné jednotky

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých mediích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky

přistupoval k získaným informacím.

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj
člověk a životní prostředí	➤ možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje)
informační a komunikační technologie	➤ práce s informacemi a komunikačními prostředky: vyhledávání informací na internetu.

Rozpis učiva

1. - 2. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> –popíše a komentuje globální problémy lidstva –uveďe příklady projevu globalizace a debatuje o jejich důsledcích –používá s porozuměním základní fyzicko-geografické pojmy na planetární úrovni –na příkladu posoudí proměny přírodní oblasti vlivem činnosti člověka –popíše dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi –charakterizuje geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na rozmístění, migraci a zaměstnanost obyvatelstva –znázorní na mapě rozmístění obyvatelstva, –vyvodí z grafů, map a jiných ikonických zdrojů aktuální tendence vývoje osídlení –popíše dynamický rozvoj hospodářství v současném světě –vyhledá a popíše jádrové a periferní oblasti světa –popíše význam dopravy v současném světě	<p>Úvod do geografie Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globální problémy lidstva <p>Fyzicko-geografická sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • atmosféra • hydrosféra • litosféra • biosféra • pedosféra • kryosféra <p>Socio-ekonomická sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • demografie • hospodářství /průmysl, zemědělství/ • doprava • cestovní ruch

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>–vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu</p> <p>–rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integraci, seskupení a organizaci podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</p> <p>–lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny</p> <p>–vyhledá jednotlivé státy na mapě světa</p> <p>–vymezí a zhodnotí jednotlivé makroregiony světa</p> <p>–používá s porozuměním základní místopisné pojmy popisující území ČR</p> <p>–popíše hlavní geomorfologické jednotky na území ČR</p> <p>–lokalizuje velkoplošná chráněná území přírody a určí jejich charakter</p> <p>–charakterizuje hydrologické a klimatické poměry našeho území</p> <p>–lokalizuje hlavní přírodní zdroje a popíše hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti</p> <p>–lokalizuje hlavní dopravní uzly a sítě</p> <p>–vyjmenuje příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>–lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>–vymezí a lokalizuje region podle bydliště</p> <p>–popíše přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům;</p> <p>–zpracuje a prezentuje projekt na dané téma, „Obec, ve které žiji“</p>	<p>Regionální geografie světa /přírodní podmínky, socio-ekonomické podmínky, postavení makroregionů ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa • Severní Amerika • Jižní Amerika • Afrika • Asie • Austrálie, Oceánie • Antarktida • Polární oblasti a oceány <p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionální vymezení • Přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, nerostné bohatství, ochrana přírody) • Socioekonomické poměry (obyvatelstvo a sídla, administrativní členění) • Hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch) • Zahraniční obchod (zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu), členství v EU <p>Oblasti a kraje České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajské členění • přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregion <p>Regionální charakteristika Moravskoslezského kraje a mikroregionu Krnovsko</p> <ul style="list-style-type: none"> • geografické vymezení • přírodní poměry • socio-ekonomické poměry • vztahy k okolním regionům

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

2 (2 + 0 + 0 + 0)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Výuka dramatické výchovy usiluje prostřednictvím sociálně uměleckého učení o rozvoj osobnosti a prosociálního chování žáků. Cílem předmětu je výchova tvořivé a vnímavé osobnosti žáka.

Charakteristika učiva

Učivo DV pokládá základy v oblastech osobnostně-sociálního rozvoje, strukturované dramatické hry, hlasové výchovy a práce s textem.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a měl prosociální chování
- ovládal základní dramatické činnosti a využíval vlastních dispozic
- byl schopen poznávat a hodnotit svět mezilidských vztahů

- vnímal skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientoval se v ní
- řešil – samostatně a tvořivě – praktické problémy a konfliktní situace
- uměl se odpovědně rozhodovat a byl schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- dokázal spolupracovat s druhými na společném díle a dovedl dovést dílo od nápadu k realizaci

Pojetí výuky

Převažují metody praktického výcviku, ve kterém se využívají především skupinové formy práce. Výuka je organizována v dvouhodinových souvislých blocích ve speciální učebně.

Hodnocení výsledků žáků

Převažuje slovní hodnocení dosažených pokroků, které je založeno na kritériích, podle kterých žák:

- je vnímavý k potřebám ostatních členů skupiny a k tomu, čím práci obohatí, činí rozhodnutí a uvažuje na základě různých aspektů a důsledků,
- má odvahu riskovat, aby získal zkušenost,
- usměřňuje a uvolňuje tvořivou energii, aby mohl s ostatními prozkoumávat formu a obsah,
- přichází s nápady a dále je rozvíjí,
- vytvoří vlastní zásobník her
- připraví a zrealizuje výstup

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Největší důraz klade předmět na naplnění personální a sociální kompetence. Má úzkou souvislost k etické výchově, k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, spolupráce, aktivita) a k prosociálnímu chování. Učí žáka poznat sebe sama.

Předmět přispívá k schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci, kriticky hodnotit zdroje, utvářet si vlastní názor v duchu základním etických norem společnosti.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovat informace, čtenářská gramotnost
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění aktivit

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně účelu a situaci
- účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své názory a postoje

personálních a sociálních

- dodržovat jazykovou, stylistickou normu, odbornou terminologii
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy jiných
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

občanských a kulturního povědomí

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu
- uznávat tradice a hodnoty svého národa

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

informační a komunikační technologie

- naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky
- vyhledávání informací na internetu

Rozpis učiva

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	Vytváření skupinové sounáležitosti a spolupráce

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do skupinových aktivit • sdílí s ostatními ve skupině své pocity. • provede sebereflexi • mluví otevřeně o svých zážitcích • improvizuje podle pravidel (metod) • vytvoří si zásobník her a cvičení pro osobnostně-sociální rozvoj dětí, který bude obsahovat hry na rozehtání, soustředění, smyslové vnímání, rytmické cítění, kontakt, spolupráci, verbální a neverbální komunikaci	Komunikace v DV Rozvoj fantazie a emocí Rozvoj tvořivosti

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

HUDEBNÍ VÝCHOVA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 2 (2+0+0+0)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem hudební výchovy je vytváření teoretických i praktických předpokladů pro vnímání a provozování hudby. Při hudebních činnostech si žáci osvojují hudební dovednosti, prohlubují dosavadní návyky a rozvíjejí své estetické schopnosti. Získané hudební vědomosti a dovednosti mohou žáci rozvíjet od 2. ročníku ve specializaci hudební výchovy. Předmět podněcuje a rozvíjí vztah k hudbě, probouzí tvořivou činnost a dovednost předávat hudbu dětem.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje v 1. ročníku v rámci celé třídy 2 hodiny týdně. Žák získává základní teoretické i praktické předpoklady k provozování hudby a osvojuje si elementární hudební dovednosti a návyky.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- používal vzdělávací strategie v hudebně výchovné práci v souladu se stanovenými cíli a podmínkami,
- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického a citového prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla,

- posiloval kladný vztah k rodné zemi, podporoval hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a vytvářel si přiměřenou míru tolerance k jiným kulturám,
- byl schopen kritického hodnocení i sebehodnocení interpretace hudby, formoval své estetické cítění i hudební vkus,
- vždy dodržoval a osvojil si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pojetí výuky

Základními činnostmi jsou zpěv a poslech hudby. Vyučující dává přednost činnostně orientované výuce (napodobování, produkční metody), využívá diskusních metod, partnerské, skupinové a kooperativní výukové metody.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na schopnost žáků provádět hudební činnosti, na jejich dovednost analyzovat na základě svých vědomostí a dovedností umělecká díla, na aktivní zájem o hudební umění (kroužky, koncerty, sbor, rozšiřování portfolia didaktických hudebních materiálů), na samostatnost úsudku, na hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat tyto poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět nejvíce souvisí s rozvojem občanských kompetencí a kulturního povědomí a s průřezovým tématem občan v demokratické společnosti, protože pomáhá vytvořit demokratické prostředí ve třídě, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu. Přispívá k vytvoření komunikační dovednosti, protože hudba je považována za společný jazyk všech národů. Prostřednictvím hudby se žáci účastní různých forem občanského života i mimo školu a posiluje se jejich národního kulturního podvědomí. Stávají se aktivně tolerantními k jiným národům, kulturám a vedou sami sebe k odpovědnosti nejen ve věcech osobních, ale i veřejných zájmů.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- získávat hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace
- osvojit si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro vysokoškolské studium včetně řízení vlastní učební činnosti

k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

komunikativních

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

personálních a sociálních

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

občanských a kulturního povědomí	➤ uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
matematických	➤ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi	➤ získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj ➤ společnost – jednatelce a kultura ➤ historický vývoj především v 19. a 20. století ➤ masová média
informační a komunikační technologie	➤ používání prostředků ICT

Rozpis učiva

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte i píše noty s posuvkami v houslovém a basovém klíči ve všech oktávách a v různých hodnotách • provede jejich enharmonickou záměnu • rozliší metrum a rytmus, charakterizuje metroritmické vztahy a aplikuje jednotlivé rytmické figury i složitější rytmické útvary v praktických činnostech (při zpěvu, ve hře na nástroj) • rozliší durové a mollové stupnice, odvodí je podle kvintového a kvartového kruhu a vyjmenuje jejich předznamenání 	<p>Základy notopisu Takt a rytmus Stupnice a tónina Intervaly a akordy Základy harmonie Tempová, dynamická a přednesová označení Pěvecké dovednosti a návyky Rytmico-monomelodický sloh Polymelodický sloh</p>

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi stupnicí a tóninou a analyzuje tóninu v notovém zápisu • transponuje píseň do různých tónin • vytvoří intervaly základní i odvozené, akordy v durové i mollové tónině a jejich obraty • provede rozbor malé kadence, u daných písní navrhne harmonizaci s využitím základních i vedlejších harmonických funkcí • přeloží italské hudební názvosloví a prokáže jeho znalost v praktických činnostech • při zpěvu správně drží tělo a využívá dechové opory, správně tvoří tón a frázuje, dle charakteru skladeb zpívá legato, staccato, rozlišuje různou dynamiku a je hlasově pružný • aplikuje základy intonačních metod při nácviu písní • zpívá písně různých druhů a žánrů jednohlasně i vícehlasně a přiměřeně emocionálně je prožívá • za pomoci vyhledávání z různých zdrojů sestaví periodizaci hudebních dějin • popíše základní etapy rytmicko-monomelodického slohu, vlastními slovy vyjádří jejich rozdíly a reprodukuje libovolnou písňovou ukázkou z tohoto období • na základě poslechových ukázek charakterizuje období Ars antiqua, Ars nova, období renesance a syntéz polymelodického slohu a jejich nejvýznamnější představitele • uvede typické rysy hudby baroka, klasicismu, romantismu, impresionismu a expresionismu, vysvětlí hudební formy 	<p>Harmonicko-melodický sloh Sónický sloh</p>

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>používané v jednotlivých obdobích, charakterizuje nejvýznamnější skladatele a jejich dílo. Na základě těchto poznatků rozliší poslechové skladby, zařadí je do jednotlivých období a vhodně reprodukuje libovolnou písňovou nebo instrumentální ukázkou</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastními slovy popíše skladební techniky hudby 20. století, rozliší artificiální a nonartificiální hudbu, vyhledá libovolnou hudební ukázkou nonartificiální hudby a seznámí s ní ostatní	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 2 (2+0+0+0)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem výtvarné výchovy je vytváření praktických výtvarných dovedností a rozvoj vlastních estetických schopností. Získané výtvarné dovednosti mohou žáci rozvíjet od 2. ročníku ve specializaci výtvarné výchovy. Předmět podněcuje a rozvíjí vztah k výtvarnému umění a probouzí tvořivou činnost.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje v 1. ročníku v rámci celé třídy 2 hodiny týdně. Žák získává základní praktické výtvarné dovednosti a návyky.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohluboval svůj aktivní vztah k výtvarnému umění na základě svého estetického a citového prožívání a na základě pronikání do podstaty výtvarného sdělení a struktury výtvarného díla,
- posiloval kladný vztah k rodné zemi, podporoval hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a vytvářel si přiměřenou míru tolerance k jiným kulturám,
- byl schopen kritického hodnocení i sebehodnocení interpretace výtvarného díla, formoval své estetické cítění i estetický vkus,

- vždy dodržoval a osvojil si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pojetí výuky

Předmět je organizován formou praktických výtvarných cvičení s převahou činnostně orientovaných a názorně demonstračních metod (napodobování, instruktáž, práce s obrazem) a samostatné práce. Výuka je doplňována návštěvami výstav a kulturních památek.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na základě výsledků vlastní výtvarné práce. Kritériem hodnocení řešení výtvarného projektu je kreativita a samostatnost žáka, využití teoretických znalostí o výtvarných technikách, práce podle pokynů a rad vyučujícího.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět naplňuje především kompetence personální a sociální (podporou týmové spolupráce, prosociálního chování), kompetence občanské a kulturní povědomí. Učí žáky vážit si národních tradic, na základě kritického hodnocení informací si utvářet vlastní názor a odolávat tak myšlenkové manipulaci a spotřebnímu způsobu života.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;

k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

komunikativních

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

personálních a sociálních

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

občanských a kulturního povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

využívat prostředky ICT a pracovat

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

s informacemi

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj ➤ společnost – jednotlivec a kultura ➤ historický vývoj především v 19. a 20. století ➤ masová média
informační a komunikační technologie	➤ používání prostředků ICT

Rozpis učiva

1. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní kresebné, malířské a modelační techniky a výtvarné postupy • využívá kombinace technik a výtvarných postupů při vlastním výtvarném řešení • správně používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady bezpečného chování a hygienické návyky při výtvarné práci • nakládá s výtvarnými materiály s ohledem na životní prostředí • vyjadřuje vlastní prožitky z recepce uměleckých děl • navštíví kulturní instituci (galerii, muzeum, výstavu apod.) • aktivně se podílí na tvorbě pracovního prostředí • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	<p>Vlastní výtvarná tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> • kresebné a malířské studie přírodních a umělých forem • kresebné, malířské a prostorové práce podle fantazie a představ • dekorativní plošné a prostorové práce v materiálu (papír, textil, dřevo, sklo, keramika, plastické materiály, jejich kombinace) • grafické techniky (tisk z výšky, tisk z hloubky) <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní instituce v ČR a v regionu • kultura národností na našem území • kultura bydlení, odívání • lidové umění a užitá tvorba • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • ochrana a využívání kulturních hodnot

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní stavební slohy	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

4 (0+1+1+2)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Speciální pedagogika je odborný předmět, jehož cílem je připravit žáky pro profesi pedagogického pracovníka. Výuka poskytuje nezbytný základ odborných znalostí potřebných pro práci s jedinci zdravotně znevýhodněnými, zdravotně postiženými a sociálně znevýhodněnými v oblasti výchovy a vzdělávání.

Charakteristika učiva

Strukturu předmětu tvoří seznámení se s obecným pojetím speciální pedagogiky a také s jednotlivými speciálními disciplinami (psychopedie, logopedie, surdopedie, oftalmopedie, somatopedie, etopedie aj).

Jednotlivé tématické celky jsou rozvrženy tak, aby měl žák dostatečný teoretický základ a možnost využití znalostí jak na pedagogické praxi, tak v dalším studiu s odborným zaměřením v oblasti speciální a sociální pedagogiky, popř. v profesním uplatnění pedagogického pracovníka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní informace o speciální pedagogice jako vědní disciplíně
- orientoval se v pedagogických disciplínách a v dalších oborech relevantních pro pedagogickou činnost
- rozuměl pedagogické terminologii
- seznámil se se všemi druhy, typy a stupni zdravotního postižení
- získal a rozvíjel dovednosti samostatné a týmové práce, schopnost spolupráce se sociálními pracovníky
- pomáhal rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- sledoval a využíval nové poznatky a přístupy v oblasti sociální činnosti
- posiloval své etické vědomí, přirozenou úctu k osobnosti druhých, schopnost empatie, vlastní hodnotový systém

Pojetí výuky

Učivo je rozvrženo do tří ročníků. Jeho základem jsou teoretické odborné znalosti z oblasti speciální pedagogiky získané ve výuce, studiem odborné literatury a jiných zdrojů a doplňované zkušenostmi z odborné praxe.

Ve vyučování jsou využity jak komplexní výukové metody, tak takové metody, které vedou k podpoře profesní orientace. Nedílnou součástí výuky je práce se zdroji informací (odborná literatura, internet, denní tisk, média). Ve vhodných případech je využívána audiovizuální technika (PC prezentace, video, DVD). Možné jsou také exkurze ve speciálních zařízeních.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vzdělávacích činností má formativní a motivační funkci a jeho součástí je i rozvoj sebehodnocení. V hodinách je hodnocena taktéž schopnost aplikovat získané vědomosti do praxe. Hodnocení je prováděno písemnou i ústní formou.

Žák je hodnocen v těchto rovinách:

- pozorování z hlediska přípravy na vyučování, práce ve vyučování
- dialog s žákem ve všech částech vzdělávání (příprava, práce, komunikace, aktivita, spolupráce s ostatními, sebehodnocení)
- za znalost a správné používání odborné terminologie
- schopnost aplikace znalostí a dovedností do praxe
- samostatné domácí práce a referáty

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí Předmět Speciální pedagogika vytváří pozitivní vztah žáků k učení a celoživotnímu vzdělávání, což je

a k aplikaci průřezových témat

v souladu s principy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vede k uplatnění různých způsobů práce s textem a k dovednosti zpracovávat informace z různých zdrojů. Učí žáky formulovat své myšlenky a vyjádřit je souvisle a srozumitelně a obhájit svůj názor. Vede žáky k jednání v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie, pěstuje zájem o výchovně-vzdělávací dění u nás a ve světě. V oblasti profesního uplatnění cíleně připravuje na profesi pedagogického pracovníka, který se uplatní zejména ve školské a volnočasové sféře.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- samostatně pracovat s odbornou literaturou
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívat ke svému učení různé informační zdroje a zkušenosti
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- pořizovat si poznámky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a třídit informace

k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- volit prostředky a způsoby (metody, techniky, pomůcky, studijní literaturu) vhodné pro splnění jednotlivých úkolů
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej a vyhodnotit
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

komunikativních

- Vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- diskutovat, obhajovat
- dodržovat odbornou terminologii
- formulovat srozumitelně a souvisle

personálních a sociálních

- Posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsob jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy

- druhých
  - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
  - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
  - ověřovat si získané poznatky v praxi
- občanských a kulturního povědomí
  - respektovat práva a osobnost druhých lidí
  - jednat v souladu s morálními principy
  - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
  - mít zodpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání
- matematických
  - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
  - pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
  - uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Uplatnění průřezových témat

- občan v demokratické společnosti
  - osobnost a její rozvoj – vzdělávání
- člověk a svět práce
  - chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život
  - porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty
  - podpora státu sféře zaměstnanosti, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti volby povolání a hledání zaměstnání a rekvalifikací, podpora nezaměstnaným
  - práce s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí
- informační a komunikační technologie
  - práce s informacemi, jejich kritické zhodnocení
  - používat PC při vyhledávání a zpracování informací

Rozpis učiva

2. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo ŠVP
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše pojem speciální pedagogika, jeho předmět a cíle • popíše vztah speciální pedagogiky k jiným vědním oborům • popíše strukturování oboru speciální pedagogiky • popíše stručně vývoj přístupu k handicapovaným jedincům • vyjmenuje systematizaci speciálně – pedagogických metod <ul style="list-style-type: none"> • definuje oftalmopedii a její cíl • charakterizuje zrakové vady • vyjmenuje a charakterizuje instituce a organizace zajišťující komplexní poradenský servis osobám se zrakovým postižením <ul style="list-style-type: none"> • klasifikuje sluchové vady z různých hledisek • charakterizuje osoby se sluchovou vadou • vyjmenuje možnosti komplexní péče o sluchově postižené <ul style="list-style-type: none"> • definuje logopedii jako speciálně pedagogický obor • vymezí základní okruhy narušené komunikační schopnosti a charakterizuje jednotlivé osoby s těmito poruchami	<p>Speciální pedagogika v systému humanitních oborů Metody ve speciální pedagogice -metodyprevence, diagnostické, nápravné Oftalmopedie Surdopedie Logopedie Somatopedie Psychopedie Speciální pedagogika osob s kombinovaným postižením Speciální pedagogika osob s dílčími nedostatky Etopedie Postižené dítě v rodině Postižený člověk ve společnosti Etnické menšiny Žáci talentovaní a mimořádně nadaní Integrativní/inkluzivní/ přístup k dětem a žákům se speciálně vzdělávacími potřebami</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • definuje somatopedie, popíše příčiny a příznaky osob tělesně postižených a zdravotně oslabených • charakterizuje projevy jedinců tělesně postižených, nemocných a zdravotně oslabených • popíše strukturu a obsah ucelené rehabilitace • definuje osoby s mentálním postižením • charakterizuje jednotlivé stupně mentální retardace a při vysvětlování příznaků využívá modelových situací z praxe • popíše stručně výchovně vzdělávací síť pro mentálně retardované • klasifikuje nejčastější kombinovaná postižení • charakterizuje specifické poruchy učení a chování a popíše jejich možné příčiny a příznaky • vyjmenuje zásady nápravy a na základě diskuse se spolužáky navrhuje postup jejich aplikace v praxi • charakterizuje pojem etopedie a užívá termíny používané v etopedii • rozliší a charakterizuje různé druhy negativních projevů chování a na příkladech z praxe navrhuje vhodné postupy řešení a diskutuje o nich • význam rodiny při výchově handicapovaných jedinců • popíše poslání a principy rané péče a charakterizuje, v čem spočívají výhody institucionální výchovy • charakterizuje úlohu poradenství ve SPE	

Výsledky vzdělávání	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojem etnické menšiny • popíše možnosti a strategie vzdělávání národnostních menšin • charakterizuje skupinu žáků talentovaných a mimořádně nadaných • popíše podmínky vzdělávání dětí talentovaných a mimořádně nadaných • diskutuje o vzdělávání dětí pocházejících ze znevýhodněného prostředí, o sociálních problémech • uvádí možnosti zapojení dětí a žáků se zdravotním postižením do běžného života • vyhledává informace o přístupech ke vzdělávání dětí žáků zdravotně postižených a sociálně znevýhodněných u nás i ve světě • popíše úlohu pedagogického asistenta v procesu integrace a inkluze jedinců se vzdělávacími potřebami	

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 1 (0 + 0 + 0 + 1)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Literární seminář směřuje k prohlubování čtenářských kompetencí, k rozboru a interpretaci uměleckého i neuměleckého textu.

Charakteristika učiva

Literární seminář je volitelný předmět. Výběr učiva upřednostňuje holistický přístup k textu a k jeho zařazení do širších literárních i mimo literárních souvislostí.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohloubil základní orientaci v literatuře
- byl schopen pracovat kriticky s informacemi
- analyzoval a interpretoval umělecký text

Pojetí výuky

Základem je práce s uměleckým a neuměleckým textem. Z metod se uplatňují komplexní výukové metody, např. skupinová výuka. Využíváme klasické slovní výukové metody (práci s textem, rozhovor) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuse, problémová výuka).

Hodnocení výsledků žáků

V semináři je hodnocena aktivita žáka, jeho dovednost pracovat samostatně i v týmu, dovednost prezentace vlastní práce před spolužáky, dovednost samostatně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat na základě porozumění textu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí komunikativní kompetence. Rozšiřuje žákův literárně kulturní přehled, pomáhá mu orientovat se v mediálních vztazích, kriticky je hodnotit, odolávat manipulaci.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

komunikativních

- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, účastnit se aktivně diskusí
- formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu

personálních a sociálních

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností

občanských a kulturního povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Uplatnění průřezových témat

- komunikační dovednosti, účast na různých formách občanského života i mimo školu a posilování národního kulturního povědomí přispívají výrazně k uplatnění tohoto tématu

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především 19. a 20. století)
- masová média
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Rozpis učiva

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na vybraných textech odhadne dobové zasazení díla na základě textových reálií, stylových či strukturních rysů • komentuje mimo literární skutečnosti vzniku vybraných textů • analyzuje umělecký z hlediska naratologických kategorií • srovná jazykové a stylistické prostředky uměleckého a neuměleckého textu • srovná audiovizuální zpracování s původním textem	<p>Díla české a světové literatury (výběr podle zájmu skupiny žáků) Neumělecké texty a hraniční texty literatury (korespondence, vzpomínky apod.)</p>

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

SEMINÁŘ BIOLOGIE

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 1 (0 + 0 + 0 + 1)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Seminář z biologie je součástí přírodovědného vzdělávání, které přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Cílem předmětu je rozšířit a prohloubit znalosti a dovednosti studentů v oblasti přírodních věd.

Charakteristika učiva

Obsah učiva využívá znalosti a dovednosti, které si žák osvojil v průběhu studia, především v předmětech biologie, fyzika a chemie. Získané znalosti a dovednosti aplikuje do běžného občanského života.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl souvislostem v mezipředmětových vztazích
- prohloubil si základní znalosti a obohatil je o konkrétní příklady
- používal získané dovednosti a znalosti v praktickém životě

Pojetí výuky

Předmět navazuje na znalosti a dovednosti získané především v biologii, prohlubuje a systematizuje je a motivuje studenty k dalšímu studiu tohoto oboru. Teoretické znalosti jsou doplněné praktickými činnostmi.

Ve výuce jsou využity jak klasické výukové metody, především názorně-demonstrační, dovednostně-praktické (laboratorní cvičení, pokusy), tak metody aktivizující a komplexní výukové metody (frontální, skupinová výuka, exkurze). V tomto předmětu jsou realizovány přednášky a besedy ve spolupráci se SEV a odborem ŽP.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vzdělávacích činností žáka má formativní a motivační funkci a jeho součástí je i rozvoj sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Podklady pro hodnocení získává učitel na základě hodnocení výsledků samostatné práce, zpracování laboratorních záznamů a pozorování. Učitel přihlíží k přípravě žáka na vyučování, k práci ve vyučování a k projevené snaze.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět prohlubuje občanské vědomí žáků, formuje jejich kladný vztah k životnímu prostředí. Učí pracovat v týmu, vyhledávat, třídit informace, propojovat pedagogickou a biologickou odbornost.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- využívat ke svému učení různé informační zdroje

k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové pochody
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- využívat dříve získané dovednosti a znalosti pro splnění jednotlivých aktivit

komunikativních

- dodržovat odbornou terminologii
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně
- formulovat a obhajovat své názory a postoje

personálních a sociálních

- pracovat v týmu

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, především s využitím celosvětové sítě Internet

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj
člověk a životní prostředí	➤ současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru
informační a komunikační technologie	➤ možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů, principy udržitelnosti rovoje
	➤ práce s informacemi a jejich zpracování a zhodnocení

Rozpis učiva

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> připraví mikroskopický preparát a na základě jeho pozorování charakterizuje stavbu buňky a tkání různých organismů porovná vlastnosti a znaky praktických ukázek organismů a zařadí je do skupin řeší složitější genetické příklady změří základní projevy činnosti lidského těla (tep, tlak, dechová frekvence, vitální kapacita plic, podkožní tuk) a aplikuje získané informace v praxi připraví referát nebo prezentaci nebo článek do časopisu o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody vyhledá a interpretuje aktuální informace o životním prostředí regionu	<p>Práce s mikroskopem Praktické ukázky přírodnin a organismů Molekulární základy dědičnosti Projevy činnosti lidského těla a jejich praktické využití Dopady činnosti člověka na životní prostředí</p>

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

ZÁKLADY PRÁVA

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

1 (0+0+0+1)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem volitelného předmětu je poskytnout zájemcům o prohloubení právního vědomí rozšiřující informace o právním systému a právním řádu České republiky.

Charakteristika učiva

Předmět navazuje na výsledky vzdělávání 3. ročníku občanské nauky. Obsahem učiva jsou teoretické poznatky a jejich aplikace v praxi. Teoretické poznatky jsou především z odvětví občanského, živnostenského a pracovního práva.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní poznatky a dovednosti z jednotlivých odvětví práva, pracoval s právními prameny a získané dovednosti aplikoval při řešení praktických situací
- dodržoval veškeré právní normy
- orientoval se v našem právním systému a právním řádu, porozuměl základním právním pojmům, pracoval se zdroji právních informací.

- uměl aplikovat základní právní normy při řešení standardních situací
- zachovával mlčenlivost a diskrétnost, dbal na osobní ochranu
- znal a dodržoval základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Pojetí výuky

Výuka kombinuje klasické výukové metody slovní (vysvětlování, výklad, práce s textem, rozhovor) s problémovou výukou a komplexními metodami výuky. Z nich využívá skupinovou a kooperativní výuku samostatnou práci žáků i frontální výuku.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně prostřednictvím následujících metod a forem – testování a zkoušky, pozorování při dodržování těchto zásad:

- učitel přistupuje k hodnocení s vědomím motivační funkce hodnocení;
- učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky.

Hodnocení je prováděno průběžně. Hlavním kritériem jsou známky a dále se přihlíží také na aktivní účast žáka v hodině a ke konané práci dle pokynů vyučujícího.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

komunikativních	➤ zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata ➤ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
personálních a sociálních	➤ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku ➤ adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní ➤ pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností ➤ přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
občanských a kulturního povědomí	➤ jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu ➤ dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci ➤ zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě
k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám	➤ znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců ➤ mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami ➤ porozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
matematických	➤ provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy ➤ číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) ➤ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi	➤ pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti	➤ osobnost a její rozvoj ➤ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
člověk a svět práce	➤ hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků ➤ trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů ➤ zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky a výpočet, možnosti zaměstnání v zahraničí ➤ práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
informační a komunikační technologie	➤ naučit žáky pracovat s informacemi a komunikačními prostředky

Rozpis učiva

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v hierarchii českého právního řádu • využívá základní pojmy, popíše platnost, účinnost a působnost právních předpisů • charakterizuje vznik, změnu a zánik právních vztahů • vyjmenuje prameny a subjekty • charakterizuje občanskoprávní vztahy	<p>Teorie práva</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy z teorie práva <p>Občanské právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem, prameny, subjekty, věcná práva, závazkové právo, vlastnictví, dědické právo, ochrana osobnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše věcná práva • rozliší jednotlivé závazkové vztahy • porovná dědění ze zákona a ze závěti • vyjmenuje prameny • rozdělí živnosti • popíše vznik, změnu a zánik živnostenského oprávnění • vymezí neoprávnění podnikání a jeho následky • charakterizuje ochranu spotřebitele • vyjmenuje prameny a subjekty • charakterizuje pracovní poměr • popíše pracovní dobu a odměňování • na konkrétních příkladech popíše způsoby dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci • vymezí odpovědnost za škodu zaměstnance i zaměstnavatele 	<p data-bbox="1128 225 1375 256">Živnostenské právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • prameny, druhy živností, vznik, rozsah, změna a zánik živnostenského oprávnění, neoprávněné podnikání a jeho následky, ochrana spotřebitele <p data-bbox="1128 472 1323 504">Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • prameny, subjekty, pracovní poměr, pracovní řád, pracovní doba a doba odpočinku, odměňování, péče o zaměstnance, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, odpovědnost za škodu

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

HISTORICKÝ SEMINÁŘ

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 1 (0 + 0 + 0 + 1)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Historický seminář významně posiluje dovednost získávat informace z různých zdrojů – z historických textů verbálních a ikonických (tzn. z obrazového materiálu) i z textů kombinovaných – kriticky tyto informace hodnotit a sestavovat je do logických celků s porozuměním pro jejich dobovou podmíněnost.

Charakteristika učiva

Historický seminář je volitelný předmět. Výběr učiva upřednostňuje holistický přístup k historickým událostem, jejich interpretaci a kritické hodnocení odpovídající historickému poznávání.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- vyložil, popř. objasnil chronologické a synchronní vazby mezi historickými událostmi, jevy a procesy a objasnil historickou asynchronii;
- sestavoval získané poznatky do nových celků, schopných odhalovat nové souvislosti, a to při využití „kontroly“ oprávněnosti, tj. historické relevantnosti takového postupu učitelem;

- uplatňoval školním dějepisem dosažitelná pravidla historické kritiky (analýza verbálního textu, obrazového či audiovizuálního zobrazení dějin);
- kategorizoval historická fakta různých úrovní podle dobově odpovídajících kritérií i dnešních interpretačních schémat, popřípadě je generalizoval;
- zaujímat zdůvodněná kritická stanoviska k obsahu historických informací.

Pojetí výuky

Základem je práce s historickými texty verbálními a ikonickými (tzn. z obrazového materiálu) i z textů kombinovaných. Z metod se uplatňují komplexní výukové metody, např. skupinová výuka. Využíváme klasické slovní výukové metody (práci s textem, rozhovor) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuse, problémová výuka).

Hodnocení výsledků žáků

V semináři je hodnocena aktivita žáka, jeho dovednost pracovat samostatně i v týmu, dovednost prezentace vlastní práce před spolužáky, dovednost samostatně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat na základě porozumění textu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět spoluvytváří hodnotový systém žáka a umožňuje mu tak sociální, politickou, mravní a estetickou orientaci, učí jej chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty, především ty, jež mají rozhodující význam v moderním světě, tj. demokracie, svoboda, spravedlnost, tolerance a solidarita.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

komunikativních

- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, účastnit se aktivně diskusí
- formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu

personálních a sociálních

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností

občanských a kulturního povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Uplatnění průřezových témat

- komunikační dovednosti, účast na různých formách občanského života i mimo školu a posilování národního kulturního povědomí přispívají výrazně k uplatnění tohoto tématu

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj

- komunikace
- společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především 19. a 20. století)
- masová média
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Rozpis učiva

4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá samostatně zdroje historických informací; • analyzuje a interpretuje verbální a ikonické nebo kombinované zdroje historických informací; • rozlišuje pravdivostní hodnotu historických informací; • časově a prostorově lokalizuje historická fakta, jevy a procesy; • kriticky hodnotí význam důležitých historických událostí, jevů, dokumentů a osobností • zpracuje vlastní (individuální nebo skupinový) historický projekt 	<p>Zdroje historických informací a jejich posuzování (pomocné vědy historické)</p> <p>Historický projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s informacemi v archivu, v muzeu, v knihovně • orální historie

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

DALŠÍ CIZÍ JAZYK (VOLITELNÝ)

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum
název ŠVP: Pedagogické lyceum
forma vzdělávání: denní
délka vzdělávání: 4 roky
týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 2 (0 + 0 + 1 + 1)
platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem vzdělávání a komunikace v cizím jazyce je připravit žáky na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť předmět vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Charakteristika učiva

Volitelný předmět cizí jazyk je určen začátečníkům a je zaměřen na získání všech řečových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z SERR a jednotlivých deskriptorů pro úroveň A1/A2. Řečové dovednosti se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a jazykových funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti studovaného oboru. Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování jak ústního,

tak písemného vyjadřování, tzn. práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí uvedených kategorií jsou reálie země cílového jazyka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na témata, která se ho bezprostředně týkají, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- pracoval efektivně s jednoduchým cizojazyčným textem, uměl jej zpracovat a využívat v osobním i pracovním životě
- získal informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky využívat ke komunikaci
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, případně k dalšímu vzdělávání
- chápal a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje 2 hodiny za dobu celého studia. Pro výuku jsou k dispozici v některých hodinách jazykové učebny vybavené didaktickou technikou. Výuka probíhá formou frontálního vyučování za využití demonstračních pomůcek, obrazového materiálu apod., formou skupinové práce, diskuzí, různými hrami a soutěžemi, práce s textem v cizojazyčných časopisech, práce s multimediálními výukovými programy a internetem.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na základě průběžných krátkých písemných prací a testů, interakce a samostatného ústního a písemného projevu. Dále se hodnotí obecný přístup žáka k předmětu, příprava na jednotlivé hodiny a aktivita v hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

k řešení problémů

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých řečových dovedností v celoživotním učení;

personálních a sociálních

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;

občanských a kulturního povědomí

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;

k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;

matematických

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost - jednatelce a společenské skupiny, kultura
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

informační a komunikační technologie

- naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky: vyhledávání informací na internetu

Rozpis učiva

3. - 4. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá běžnou slovní zásobou na sdělené fráze a nejběžnější slovní zásobu vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o vlastní osobě a své rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání) • pochopí smysl a zaznamená krátké jasné jednoduché zprávy, vzkazy a hlášení, pokud se vyslovují pomalu a zřetelně • pracuje podle základních školních a pracovních pokynů • čte krátké jednoduché texty (např. inzeráty, prospekty, jídelní lístky a jízdní řády) a vyhledá v nich konkrétní předvídatelné informace • čte krátké jednoduché osobní dopisy a vlastními slovy shrne jejich obsah • používá fráze (jednoduché každodenní zdvořilé způsoby pozdravů a oslovení lidí; zjišťování, jak se jim daří) a věty, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání • vypráví jednoduché příběhy týkající se jeho vlastní osoby • zahájí, udrží a uzavře jednoduchý osobní rozhovor „z očí do očí“ v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech • vede velmi krátkou společenskou konverzaci (odpovídá na otázky a zeptá se na to, co dělají ve škole/v práci, ve volném čase apod.) • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud	<p>Jazyková průprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná fonetická cvičení • poslechové texty pro diferenciaci jednotlivých hlásek • jazykolamy • abeceda (i v písemné a čtené podobě) • pokyny a instrukce • techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) • internacionalizmy • práce se slovníkem • práce s autentickými materiály ze zemí cílového jazyka (časopisy, knihy, prospekty, práce s internetem, videem) <p>Běžná (zdvořilostní) slovní zásoba a komunikační dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, vyjádření náklonnosti, hláskování, prosba o zopakování, prosba o pomoc, vyjádření neznalosti • otázky, odpověď na otázky, souhlas, nesouhlas, vyjádření neznalosti • dny v týdnu, měsíce, roční období, časové údaje, číslovky • oblečení, barvy, popis osoby, popis věci, popis činnosti • telefonování • vyplnění formulářů, CV <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodinní příslušníci • vztahy v rodině

Výsledky vzdělávání	Učivo
nezachytí přesně význam sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • domácí práce, koníčky <p>Já a ti druzí</p> <ul style="list-style-type: none"> • údaje o osobě, koníčcích, škole a přátelích • představení sebe, představení někoho, vzkaz přátelům • vyjádření sympatií, vyjádření nelibosti • popis osoby <p>Škola - vzdělání</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis školy a jejich prostor • školní předměty • spolužáci • aktivity ve výuce • popis osoby, charakterové vlastnosti, vzhled, komplimenty <p>Volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • volnočasové aktivity, • vyjádření spokojenost, nespokojenosti • rozloučení • dárky, gratulace, poděkování • průběh všedního a svátečního dne, časové údaje, denní program, popis dne <p>V obchodě a v restauraci</p> <ul style="list-style-type: none"> • jídlo a pití • číslovky, ceny, množství • názvy potravin, nápojů • objednávka v restauraci • oblíbená a neoblíbená jídla, • ceny v restauračních zařízeních, placení • party • nakupování • dotaz na cenu, nabídka pomoci, omluva

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis domova, místnosti, nábytek, předměty <p>Město</p> <ul style="list-style-type: none"> • budovy • dopravní prostředky • orientace ve městě • popis cesty <p>Dovolená, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubytování • aktivity o prázdninách • pozdrav z dovolené • vyprávění o prázdninách <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamětihodnosti • znalost nejdůležitějších zeměpisných údajů a reálií

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

kód a název oboru vzdělávání:

78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP:

Pedagogické lyceum

forma vzdělávání:

denní

délka vzdělávání:

4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

2 (0 + 0 + 1 + 1)

platnost:

od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě, nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tak je učí hlouběji rozumět současnému dění, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tématických celků, jež postupují od procesu začleňování člověka do společnosti (úvod do sociologie), přes uvědomění si globální odpovědnosti, problémů a možných řešení až po

význam filozofie v životě člověka. Důraz je kladen na otázku politického života společnosti a participace v něm (stát, právo, politické subjekty, ideologie).

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- dokázal získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě
- jednal odpovědně a uvážlivě nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu celé společnosti
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů – (z textů, schémat, map, filmů..)
- uměl formulovat, zdůvodnit a obhájit své názory
- orientoval se v hlavních událostech minulosti, uvědomoval si příslušnost k vlastnímu národu i k širšímu společenství Evropské unie
- posiloval své etické vědomí, přirozenou úctu k osobnosti druhých, schopnost empatie, vlastní hodnotový systém
- osvojil si základní terminologii jednotlivých společenských oborů
- porozuměl důležitým pojmům, se kterými se běžně setkává v diskusích nad problémy současné společnosti, zejména ve sdělovacích prostředcích

Pojetí výuky

Předmět je zařazen jako volitelný a vyučuje se formou semináře. Žák je veden k tomu, aby poznatky získané v předmětu byl schopen aplikovat v osobním životě.

Při vzdělávání je možno využívat celou škálu metod od klasických výukových metod (slovní – vysvětlování, výklad, rozhovor, práce s textem), přes aktivizující (problémová výuka) po komplexní (frontální výuka, skupinová práce a projektová výuka). Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, zejména v podobě diskuse či referátu.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání se ověřují průběžně, hodnotí se komplexní dovednosti žáků. Nejčastěji používanou formou ověřování znalostí je písemné zkoušení. Hodnoceny jsou také prezentace individuálních a skupinových prací i přednes referátů, orientace v aktuálních společenských a politických událostech.

Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkušného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět vede k uplatnění různých způsobů práce s textem a k dovednosti zpracovávat informace z různých zdrojů. Učí žáky formulovat své myšlenky a vyjádřit je souvisle a srozumitelně, účastnit se aktivně diskuse a umět obhájit svůj názor. Vede žáky k jednání v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie, pěstuje zájem o politické a společenské dění u nás a ve

světě. Důležité je rozvíjení ekologického myšlení a jednání v duchu trvale udržitelného rozvoje. V oblasti profesního uplatnění utváří reálnou představu o možnostech uplatnění na trhu práce.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

komunikativních

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad, apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

personálních a sociálních

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

občanských a kulturního povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. Jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomit si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

k pracovnímu uplatnění
a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

využívat prostředky ICT a pracovat
s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj – vzdělávání
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, multikultura
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- občanská etika (morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita)

informační a komunikační technologie

- význam používání základního a aplikačního programového vybavení počítače pro potřeby dalšího vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní nástroje zahraniční politiky • na příkladech doloží nebezpečí terorismu • popíše význam integrace pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, • vyjmenuje některé instituce, na něž se můžeme obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • popíše činnost, strukturu a funkci mezinárodních organizací, jejich pomoc rozvojové spolupráci • popíše konkrétní projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky • obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí • charakterizuje funkce víry a náboženství v životě člověka • stručně charakterizuje významná světová náboženství • vymezí shody a odlišnosti jednotlivých náboženství • vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty • na příkladech identifikuje projevy náboženského fundamentalismu 	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět mezinárodní politika, zahraniční politika a její nástroje</p> <p>Mezinárodní spolupráce důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – jejich účel a náplň činnosti OSN, NATO</p> <p>Proces globalizace příčiny, projevy, důsledky; globální problémy světa bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě</p> <p>Víra a náboženství víra a ateismus světová náboženství a jejich charakteristika sekty náboženský fundamentalismus</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje svůj vlastní názor na daný filozofický směr; vycházející z recepce vybraného textu • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem • debatuje o problémech profesní etiky • na základě probraného učiva v Občanské nauce konkretizuje jednotlivé etické pojmy na příkladech	<p>Úvod do filozofie lidské myšlení v předfilozofickém období, mýtus vznik filozofie a její význam v životě člověka a smysl pro řešení životních situací základní filozofické disciplíny antická filozofie středověká filozofie filozofie období renesance novověká filozofie filozofie 19. století filozofie 20. století česká filozofie</p> <p>Etika životní postoje, hodnotová orientace profesní etika</p>

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace

název vyučovacího předmětu:

MATEMATICKÝ SEMINÁŘ

kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

název ŠVP: Pedagogické lyceum

forma vzdělávání: denní

délka vzdělávání: 4 roky

týdenní počet vyučovacích hodin za studium: 2 (0 + 0 + 1 + 1)

platnost: od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem tohoto předmětu je upevňování a doplňování znalostí a dovedností povinného učiva matematiky. Je určen žákům s hlubším zájmem o tento předmět a v jeho rámci je dále rozvíjeno logické myšlení žáka, jeho schopnost usuzovat, odhadovat, počítat, srovnávat, číst z grafů a tabulek a orientovat se tak v reálném světě.

Charakteristika učiva

Seminář z matematiky rozvíjí znalosti a dovednosti žáků v oblastech Operace s čísly a výrazy, Funkce, Planimetrie, Stereometrie, Kombinatorika, Výroková logika.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- využíval matematické vědomosti a dovednosti v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikoval matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizoval reálné situace, pracoval s matematickým modelem a vyhodnotil výsledek

řešení vzhledem k realitě

- zkoumal a řešil problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení
- četl s porozuměním matematický text, vyhodnotil informace získané z různých zdrojů –grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat
- používal pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby
- měl pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace
- získal motivaci k preciznosti při práci
- důvěřoval vlastním schopnostem

Pojetí výuky

Předmět je zařazen jako volitelný a vyučuje se formou semináře. Ve výuce převažují aktivizační metody, např. problémová výuka, z komplexních metod jsou to:

- skupinová a kooperativní výuka
- partnerská výuka
- samostatná práce
- kritické myšlení

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vzdělávacích činností žáka má formativní a motivační funkci a jeho součástí je i rozvoj sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Podklady pro hodnocení:

- pozorování z hlediska přípravy žáka na vyučování, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
- dialog s žákem ve všech částech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
- testování a zkoušky
- konzultace s ostatními učiteli, výchovným poradcem, odborným lékařem

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět se výrazně podílí na rozvoji kompetence řešit problém. Pomocí týmové spolupráce napomáhá prosociálnímu jednání žáků, rozvoji sebehodnocení a sebepojetí.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat

- informace, být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému čtení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
  - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- k řešení problémů
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
  - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
  - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
  - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- komunikativních
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
  - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
  - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
  - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
  - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- personálních a sociálních
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
  - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
  - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
  - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
  - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
  - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
  - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním

občanských a kulturního povědomí

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

matematických

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Uplatnění průřezových témat

občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání

informační a komunikační technologie

- práce s informacemi a běžné používání ICT

Rozpis učiva

3. ROČNÍK

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravuje algebraické výrazy s využitím matematických operací • rozkládá mnohočleny pomocí vzorců a aplikuje tuto dovednost při práci s lomenými výrazy • počítá s mocninami a odmocninami • řeší výrazy obsahující mocniny a odmocniny • využívá vlastností goniometrických funkcí a vztahů mezi nimi při zjednodušování goniometrických výrazů • určí definiční obor, popř. obor hodnot • vyjmenuje a zdůvodní vlastností funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích • používá ekvivalentní úpravy při počítání rovnic, nerovnic a jejich soustav včetně zkoušky a podmínek řešení • vyjádří jednoduché i složitější reálné situace matematickými strukturami, tyto struktury řeší různými metodami, odhaduje výsledek a srovnává řešení s odhadem a reálnou situací • orientuje se v grafickém znázornění reálné situace • určuje vzájemnou polohu rovinných útvarů a metrické vztahy • aplikuje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozezná různé druhy rovinných obrazců, vypočítá jejich obvod a obsah • konstruuje rovinné útvary s užitím množin bodů dané vlastnosti i s užitím shodných a podobných zobrazení • využívá Euklidových a Pythagorových vět při řešení a modelování reálných situací 	<p>Operace s čísly a výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • algebraické výrazy • výrazy s mocninami a odmocninami • goniometrické výrazy <p>Funkce, rovnice, nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce a jejich vlastnosti • definiční obor a obor hodnot • grafy funkcí • rovnice a nerovnice a jejich soustavy • slovní úlohy <p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • polohové vztahy mezi rovinnými útvary • metrické vztahy • shodná a podobná zobrazení • Euklidovy věty a Pythagorovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • shodná a podobná zobrazení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše charakteristické vlastnosti různých těles • pojmenuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, určuje vzdálenosti a odchylky • vypočítá povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • řeší stereometrické úlohy motivované praxí • počítá výrazy i rovnice s faktoriály a kombinačními čísly • rozliší variace, permutace a kombinace a užívá vztahy pro jejich počet • řeší pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem • používá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • orientuje se v grafech, diagramech a tabulkách, vyčte potřebné údaje a navrhne tabulku, diagram a narýsuje graf se statistickými údaji • rozezná výrok a posoudí jeho pravdivost • vytvoří výrok s opačnou pravdivostní hodnotou • spojuje jednoduché výroky pomocí konjunkce, disjunkce, ekvivalence a implikace a určuje pravdivost složených výroků • používá složené výroky a výroky s kvantifikátory při popisu reálných situací a neguje je • řeší úlohy zaměřené na matematický úsudek 	<p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • polohové a metrické vlastnosti v prostoru • tělesa <p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> • faktoriál, kombinační čísla • variace, permutace a kombinace • náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů • základy statistiky <p>Výroková logika</p> <ul style="list-style-type: none"> • výroky a jejich negace • operace s výroky • složené výroky, výroky s kvantifikátory a jejich negace • úsudky

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj 702 18 Ostrava, 28. října 117
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Pojmem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme ve smyslu školského zákona žáky se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním (Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 16 a § 17).

Podmínky zdravotní způsobilosti nejsou pro obor vzdělávání stanoveny. U žáků se **zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním** a žáků se specifickými vývojovými poruchami učení bude škola spolupracovat na integraci s odborným lékařem, pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálním pedagogickým centrem. Předpokládá se vypracování individuálního vzdělávacího plánu, který určí metody a formy výuky, užívání kompenzačních pomůcek, vhodné individuální tempo učení, způsoby klasifikace, způsoby spolupráce odborných pracovišť, rodičů, školy.

Mezi žáky se sociálním znevýhodněním zařazujeme **žáky ohrožené sociálně patologickými jevy**.

Pro úspěšné vzdělávání škola v rámci kompetencí metodika prevence a výchovného poradce zabezpečí vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem problémových projevů chování, ve spolupráci s PPP, centry krizové intervence, orgány sociální péče apod. odpovídající výchovné metody a formy práce. Mezi preventivní kroky počítáme co nejširší nabídku mimoškolní činnosti a celkové klima školy.

Pro **problémové žáky z rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením** nebo z rodin imigrantů a azylantů vytváří škola podmínky pro úspěšné vzdělávání tím, že podporuje úspěšnost těchto žáků v majoritní společnosti, klade důraz na tolerantní, bezkonfliktní komunikaci mezi školou a rodinou, školou a žákem, žáky vzájemně. Dále vytváří možnosti pro doučování v českém jazyce. Při volbě metod je důležitá spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními a zvláště se sociálními partnery v regionu.

Škola podporuje a cílevědomě pracuje s **mimořádně nadanými žáky** tak, aby jejich nadání nebránilo sociální komunikaci ve třídě. Za významnou považujeme spolupráci s rodinou žáka a spolupráci všech vyučujících. Ve výuce těchto žáků je vhodné využívat náročnější metody a

postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi. Žáci budou vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.

Popis podmínek pro uskutečňování vzdělávacího programu

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

Základní materiální podmínky

Školní vzdělávací program je realizován v kmenových třídách, které jsou vybaveny moderním výškově rozdílným školním nábytkem a dataprojektory. V celé budově školy je připojení do školní sítě a připojení na Internet.

Dále je možné využívat učebnu výpočetní techniky (15 PC, dataprojektory), jazykovou učebnu (vybavena moderní audio technikou), učebnu s interaktivní tabulí, tělocvičnu. V době příznivých klimatických podmínek využívá škola na základě smlouvy lehkooatletický stadion. Některé kolektivní sporty se realizují na hřišti školy.

Žáci mají k dispozici pro výuku výtvarné výchovy dvě výtvarné dílny. K odborným učebnám řadíme učebnu dramatické výchovy a hudebnu.

Pro využití volného času slouží žákům PC na chodbách školy, prostor při vstupu do školy (sedací nábytek), školní knihovna, školní bufet. Škola má vlastní školní jídelnu - výdejnu i domov mládeže.

Odborná praxe žáků je smluvně zajištěna v mateřských školách a školních družinách v Krnově a v Opavě. Praktická výuka probíhá také formou exkurzí.

Z hlediska podmínek BOZP vychází ŠVP z platné legislativy pro vzdělávací činnosti, především školského zákona č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní podmínky vzdělávání ve škole jsou dále stanoveny ve školním řádě školy, který je pravidelně aktualizován a projednáván při zahájení školního roku pedagogickou radou a schvalován Radou školy. Při dalších činnostech, které probíhají mimo školu (odborná praxe, tělovýchovné akce, kurzy, exkurze, společenské akce apod.), jsou žáci zvláště o zásadách BOZP instruováni příslušnými vyučujícími, případně instruktory či dozorem.

Personální podmínky

Na realizaci školního vzdělávacího programu se podílí 30 pedagogů (z toho 6 mužů), kteří splňují podmínky pedagogické způsobilosti. Všichni pedagogové si zvyšují své profesní znalosti a dovednosti v rámci dalšího vzdělávání pedagogů.

Žáci mohou využít služeb výchovného poradce, preventisty patologických jevů. Na škole pracuje také metodik environmentální výchovy, metodik ICT. O ubytované žáky se starají 3 vychovatelky.

Charakteristika spolupráce školy a sociálních partnerů při realizaci školního vzdělávacího programu

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

V současné době patří mezi naše nejdůležitější sociální partnery mateřské školy, základní školy a zařízení zájmového vzdělávání v Krnově a v Opavě.

Žáci absolvují 3 týdenní odbornou praxi ve 2. a ve 3. ročníku zejména na pracovištích předškolního, školního a zájmového vzdělávání formou hospitační a projektové činnosti žáka. Žáci jsou povinni vést deníky či portfolia pedagogické praxe, v nichž podrobně zachytí všechny náslechy, vlastní dílčí i celkovou projektovou činnost, hodnocení, sebehodnocení, rozhovory s vyučujícími, žáky i rodiči, doplňovat si metodické zásobníky jednotlivých specializací (výchov)atd.

Odborná praxe plní integrační funkci z hlediska mezipředmětových vztahů pedagogiky a jednotlivých specializací (výchov). Připravuje žáky na výkon povolání pedagoga v provozních podmínkách zařízení předškolního, školního i zájmového vzdělávání. V běžném provozu jednotlivých zařízení žáci aplikují získané odborné vědomosti, dovednosti a návyky a učí se pracovat jako členové týmu. Odborná praxe přispívá k získání základních dovedností organizace práce a k rozšiřování komunikativních dovedností.

Do školního vzdělávacího programu byly zahrnuty požadavky sociálních partnerů na kompetence absolventa, přičemž sociální partner kladl největší důraz na schopnost pracovat v týmu, motivaci k práci, dále pak odpovědnost absolventa za jemu svěřené děti, dodržování empatie a etických norem a rozvoj komunikativní dovednosti.

Formou spoluúčasti na projektech zaměřených na děti spolupracujeme se Střediskem ekologické výchovy v Krnově a s Domem dětí Méd'a v Krnově, s odborem školství a kultury a s odborem životního prostředí Městského úřadu v Krnově.

Autorský kolektiv

Název školy:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Adresa školy:	794 01 Krnov, Jiráskova 1a
Název ŠVP	Pedagogické lyceum
Kód a název oboru:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Délka vzdělání:	4 roky
Forma vzdělávání:	denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Rudolf Glatter
Garant oboru:	Mgr. Hana Košuličová
Autoři učebních osnov:	
Český jazyk a literatura:	Mgr. Hana Košuličová Mgr. Andrea Bultasová
Cizí jazyk	Mgr. Jana Chlebovská Ing. Dalimila Hlávková Pavla Václavíková Mgr. Jana Nálepová, PhD.
Dějepis	Mgr. Lenka Řezáčová
Občanská nauka	PhDr. Soňa Boháčová PhDr. Stanislava Kusová
Fyzika	RNDr. Eva Poloniová
Chemie	Mgr. Petr Olchawski
Biologie	Mgr. Jitka Chaloupková Mgr. Michaela Váňová
Matematika	Mgr. Jana Chlebovská
Tělesná výchova	Mgr. Vladimír Raček
Výpočetní technika	Ing. Sawas Sofianidis Ing. Mikuláš Peths
Ekonomika	Ing. Alena Kočí MrS
Pedagogika	Mgr. Jarmila Sedláčková

Psychologie	Mgr. Marcela Kročilová
	Mgr. Jarmila Sedláčková
	Mgr. Marcela Kročilová
Speciální pedagogika	Mgr. Jarmila Sedláčková
	Mgr. Dagmar Opršalová
Dramatická výchova	Mgr. Petra Severinová
Dramatická výchova-specializace	Mgr. Petra Severinová
Hudební výchova	Mgr. Šárka Drobná
	Mgr. Kamil Trávníček
Hudební výchova-specializace	Mgr. Šárka Drobná
	Mgr. Kamil Trávníček
Tělesná výchova a sport	Mgr. Vladimír Raček
Výtvarná výchova	PaedDr. Ladislav Steininger
	Mgr. Martina Rožanská
Výtvarná výchova-specializace	PaedDr. Ladislav Steininger
	Mgr. Martina Rožanská
Literární seminář	Mgr. Hana Košuličová
Seminář biologie	Mgr. Jitka Chaloupková
Společenské vědní seminář	PhDr. Soňa Boháčová
	PhDr. Stanislava Kusová
Matematický seminář	Mgr. Jana Chlebovská
Základy práva	Ing. Alena Kočí, MrS
Historický seminář	Mgr. Lenka Řezáčová